

Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej
Uniwersytet Jagielloński

Komunikowanie fanowskie na przykładzie serwisu internetowego
Knight Rider Polska

Tomasz Skupień
(Nr albumu 1055180)

Opiekun pracy
dr Krzysztof Groń

Kraków 2012

*Pragnę w szczególny sposób podziękować
dr Krzysztofowi Groniowi
opiekunowi mojej pracy
za poświęcony mi czas, wiarę w sukces
i wszystkie wskazówki metodyczne i rzeczowe*
Autor

One man can make a difference

Wilton Knight

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
WSTĘP	5
RODZIAŁ I - JA FAN.....	7
1.1 KIM JEST FAN?	7
1.1.1 PRZEGLĄD AKADEMICKICH PODEJŚĆ DO POJĘCIA FANA.....	7
1.1.2 CECHY FANA	9
1.1.3 FAN DZIŚ	12
1.1.4 SIEĆ I JEJ WPLYW NA FANÓW	13
1.2 DEFINICJE KULTURY ORAZ KOMUNIKOWANIA	14
1.2.1 DEFINICJE KULTURY	14
1.2.2 DEFINICJE I MODELE KOMUNIKACJI	16
RODZIAŁ II – SERWIS KNIGHT RIDER POLSKA.....	18
2.1 „A SHADOWY FLIGHT...” – SERIAL KNIGHT RIDER I JEJ FENOMEN	18
2.1.1 HISTORIA SERIALU <i>KNIGHT RIDER</i>	18
2.1.2 <i>KNIGHT RIDER</i> W POLSCE	23
2.1.3 FENOMEN SERIALU	25
2.2 SERWIS KNIGHT RIDER POLSKA.....	26
2.2.1 NARODZINY SERWISU KNIGHT RIDER POLSKA	26
2.2.2 JAK WYGLĄDA SERWIS DZIŚ. SPOŁECZNOŚĆ KNIGHT RIDER POLSKA	28
RODZIAŁ 3 – W FANACH SIŁA.....	30
3.1. FORUM SERWISU KNIGHT RIDER POLSKA I JEJ DZIAŁY	30
3.1.1 CZACIK	33
3.1.2 HUMOR	34
3.1.3 SPORT – AKTUALNOŚCI, WYDARZENIA ITP.	35
3.1.4 Co OGLĄDACIE? - ROZMOWY O FILMACH, SERIALACH I PROGRAMACH.....	35
3.1.5 TEMATY SPECJALNE.....	35
3.1.6 SŁOWNICZEK FORUM SERWISU KNIGHT RIDER POLSKA	37
3.2 CZAT SERWISU KNIGHT RIDER POLSKA	37
3.2.1 URODZINY SERWISU KNIGHT RIDER POLSKA	38
3.2.2 EMISJA <i>KNIGHT RIDER: THE SERIES</i>	38
3.3 FAN Z MOCĄ STWÓRCZĄ – CZYLI TWÓRCZOŚĆ FANOWSKA.....	39
3.3.1 DAWNO, DAWNO TEMU BYŁ SOBIE CZARNY PONTIAC... - CZYLI O FAN-FICTION W SERWISIE.....	40
3.3.2 „WIĘC CHODŹ, POMALUJ MÓJ SKANER” – CZYLI O FAN-ARTACH W SERWISIE	45
3.3.3 „JAK ONI ŚPIEWAJĄ” – CZYLI O HITOWYCH PIOSENKACH FANOWSKICH	52
3.3.4 PRZYKŁAD MASOWEJ DZIAŁALNOŚCI TWÓRCZEJ - DUBLEKTOR KNIGHT RIDER: THE SERIES	56
3.4 POLSKIE WYDANIE DVD	57

3.5 „KALAMBUR ZWANY KRYZYS” CZYLI JAK PISAĆ O OSOBACH, KTÓRE ZNA SIĘ TYLKO Z SIECI	59
<u>ZAKOŃCZENIE.....</u>	80
<u>BIBLIOGRAFIA</u>	82
<u>SPIS RYSUNKÓW I FOTOGRAFII</u>	88
<u>PODZIĘKOWANIA</u>	89
<u>ANEKS</u>	91

WSTĘP

Gdyby ktoś 3 lata temu powiedział mi, że będę pisał pracę licencjacką o tym, co naprawdę w życiu kocham i lubię – nie uwierzyłbym.¹ Jednak tak się stało. Po 3 latach w końcu mogłem połączyć studiowanie na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna z tym, co stanowi o mojej istocie, o tym, kim jestem, jak w życiu postępuję i do czego dążę.

Tym czymś jest bycie fanem.

Kiedyś traktowano to jako chorobę, dziwactwo, nawet szaleństwo. Takich ludzi jak ja uważano za dewiantów². Ale czasy się zmieniły – i podejście też. Fan wkroczył dumnie (acz z problemami) do nauki. Stał się tematem godnym badania i analizy. Warto tu chociażby wspomnieć o Henrym Jenkinsie, wybitnym znawcy współczesnych mediów, który wiele miejsca w swoich pracach poświęca fanom.

I ja wychodzę z podobnego założenia, co Jenkins. Sam będąc fanem, widząc potęgę, jaka kryje się za tym, często zastanawiałem się – dlaczego? Dlaczego ludzie potrafią zjednoczyć się wokół czegoś, co jest wyłącznie tekstem kultury masowej? Czymś niematerialnym, będącym obiektem rozrywki – a mogącym nakreślić drogę rozwoju człowieka.

W gwoli wyjaśnienia – należę do fandomu³ serialu *Knight Rider* – *Nieustraszone*, skupionego wokół Serwisu Knight Rider Polska⁴. Zarejestrowałem się w nim 2006 roku i jestem tam znany pod nickiem TS89⁵.

Jednak fanem serialu stałem się już podczas jego pierwszej emisji w naszym kraju – w 1995 roku. Mając wtedy 6 lat jeszcze nie podejrzewałem, jak ten serial, a potem ta witryna zmieni moje życie. Ile mi ona da. I ile ja jej dam.

Swoją pracę postanowiłem potraktować jako próbę zdefiniowania pojęcia „komunikacja fanowska”. W pierwszej części przedstawię podstawowe zagadnienia naukowe, które pozwolą mi w końcowej fazie odpowiedzieć na zadane pytanie. Wyjaśnię, kim jest fan, jaka jest historia tego pojęcia. Jako że poruszam się w obrębie

¹ Parafraza słów administratora serwisu Knight Rider Polska wypowiedzianych dnia 02.01.2010 w trakcie V urodzin serwisu KRPL

² P. Siuda, *Od dewiacji do głównego nurtu – ewolucja akademickiego spojrzenia na fanów*, Studia Medioznawcze, 2010 (3), s. 88.

³ Fandom – określenie społeczności fanowskiej; <http://pl.wikipedia.org/wiki/Fandom>, dostęp na 28.05.2012.

⁴ www.knight-rider.pl.

⁵ <http://www.knight-rider.pl/uzytkownik88.php>, dostęp na 07.06.2012.

kultury fanowskiej, nakreślę różne definicje kultury. Zastanowię się też nad właściwym sformułowaniem pojęcia komunikowania.

W drugiej części przedstawię obiekt, który badam – czyli serwis Knight Rider Polska. W tym celu odwołam się do historii samego serialu *Knight Rider* – *Nieustraszony*, poczym przedstawię narodziny i rozwój tej jedynej na polską skalę witryny o tej tematyce. W owym rozdziale zaczną też pojawiać się nicki różnych użytkowników badanego Serwisu – ich pisownia będzie zgodna ze sposobem zapisu w portalu.

Trzecia część pracy posłuży mi do przedstawienia przykładów z Serwisu Knight Rider Polska, w których będę wyszukiwał aspektów komunikacji fanowskiej. Skupię się na pięciu różnych przejawach komunikacji i postaram się wskazać na pewne tendencje oraz cechy tego zjawiska. Duża część materiału zawarta w trzecim rozdziale będzie pochodziła z Serwisu i posiadać oryginalną pisownię źródła.

W zakończeniu podsumuję pracę. Tam też dam całościową lub chociaż częściową odpowiedź na to, czy coś takiego jak komunikowanie fanowskie istnieje. Postaram się też, w miarę możliwości, stworzyć jego definicje oraz zastanowię się nad jego pozytywnymi i negatywnymi aspektami.

Osobiście bardzo serdecznie, po przejściu całej mojej pracy, zapraszam do aneksu – umieszczę tam małą niespodziankę, która będzie dodatkiem specjalnym. Będzie to miły odpoczynek po podróży przez świat kultury fanowskiej (ale cały czas pozostające w jej ramach).

Część teoretyczną oparłem przede wszystkim na pracach Piotra Siudy – doktora Uniwersytetu imienia Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, który bada zjawisko fanizmu i fandomów.⁶ Sięgnąłem również po kultowe dzieło, będące niemalże biblią jeśli chodzi o zmiany w kulturze fanowskiej – *Kulturę konwergencji* Henry’ego Jenkinsa. Część praktyczną oparłem na analizie wybranych treści z witryny Knight Rider Polska.

Wilton Knight w pierwszym odcinku *Knight Ridera* powiedział: „Jeden człowiek może zmienić świat”⁷. Ja do tego dodaję: „jeden człowiek może napisać licencjat”. Który... może przeczytać nawet i setki?

Zapraszam do świata *Knight Ridera*. Do świata kultury fanowskiej.

⁶ <http://www.piotrsiuda.pl/p/publikacje.html>

⁷ Oryginalne słowa: „one man can make a difference”.

RODZIAŁ I - Ja fan

1.1 Kim jest fan?

Spoglądając codzienne rano w lustro nie mam problemu z dostrzeżeniem w sobie fana – to jestem ja, człowiek zafascynowany *Knight Riderem*. Jednak na potrzeby pracy naukowej taka definicja jest bardzo niewystarczająca.

Dlatego warto poszerzyć ją naukowymi źródłami. Pokazać, jak tego fana, który się dopiero obudził i teraz spogląda w lustro, postrzegają naukowcy. Ale rozsądnie – fan nie lubi długo zatrzymywać się w jednym punkcie. Raczej woli iść cały czas do przodu.

1.1.1 Przegląd akademickich podejść do pojęcia fana

W łacinie było słowo *fanaticus*. Określało ono służącego w świątyni, wielbiciela. Z czasem temu wyrazowi zostało wyłącznie drugie znaczenie - które niestety nabrało mocno negatywnego znaczenia. Do dziś fanatyk to przesadny, można by powiedzieć chorobliwy entuzjasta czegoś. Słowo „fan” wzięło się zaś ze skrócenia „fanatyka” i na początku odnosiło się ono do zagorzałych kibiców sportowych.⁸

W Polsce najbardziej popularna jest definicja fana przedstawiona przez Wiesława Godzica. Uważa on, że fani to taka grupa, która jest bardzo mocno zaangażowana w „proces odbioru tekstu”. Wiąże się z tym „wielokrotne odczytanie” dzieła oraz konsumpcja wszystkiego, co jest z nim związane.⁹ W świecie „guru” jeśli chodzi o fanów i ich świat jest autor bestsellerowej książki *Kultura konwergencji*, Henry Jenkins¹⁰.

Na zachodzie badania nad fanizmem stoją na wysokim poziomie. Już od lat 80. XX wieku fani trafiali w orbitę zainteresowań naukowców (którzy nierzadko sami byli fanami – taki „twór” nazywa się pojęciem, stworzonym nomen-omen przez Jenkinsa, „akafan”¹¹). Dziś głośno mówi się o wyodrębnieniu osobnej gałęzi nauki dla tego tematu.

Jednak nie zawsze było tak dobrze.

⁸ P. Siuda, *Fandomy – społeczności fanów zjawisk kultury popularnej*, [w:] Z. E. Zieliński (red.), *Rola informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych: innowacje i implikacje interdyscyplinarne*, „Zeszyty Portalu Innowacyjnego Transferu Wiedzy w Nauce”, Kielce, 2009 (3), s. 298.

⁹ W. Godzic, *Rozumieć telewizję*, Rabid, Kraków 2001, s. 183-185.

¹⁰ H. Jenkins, *Kultura konwergencji*, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007,

¹¹ P. Siuda, *Od dewiacji do głównego...*, dz. cyt., s. 95.

Cofnijmy się w czasie do roku 1813. Jane Austen wydaje książkę *Duma i uprzedzenie*. Jest to połączenie romansu, powieści obyczajowej i analizy społecznej wyższych sfer na przełomie XVIII i XIX wieku¹². Książka zostaje dobrze przyjęta przez krytykę. Jednak nikt nie zdaje sobie sprawy, że w XX wieku właśnie ta pozycja oraz to, co wokół niej się działo, będzie uważane przez część badaczy za początek fanizmu.

Duma i uprzedzenie od razu zdobyła popularność na świecie. Powstawały i nadal powstają fankluby tejże powieści. Jako pierwsza doczekała się wielu fanowskich kontynuacji (fan-fiction), jeszcze w czasach, kiedy sieć WWW nikomu się nie śniła¹³.

Początek bardziej „realnego” ruchu fanowskiego dostrzega się wraz z fanami fantastyki w USA. To był rok 1926. Hugo Gernsback (1884-1967; pisarz since-fiction, wynalazca, radiowiec¹⁴) zakłada magazyn *Amazing Stories* (pierwsza publikacja dotycząca since-fiction). Redaktor Gernsback zachęcał swoich czytelników, by wysyłali do redakcji listy, w których wypowiadali się na temat publikacji. Po pewnym czasie stworzył też rubrykę z adresami osób, które wysyłały listy – by inni mogli do nich napisać. Ludzie zaczęli korzystać z tego i komunikować się ze sobą.¹⁵

4 lipca 1939 roku odbył się Światowy Konwent Since Fiction w USA. To właśnie on, przez niektórych badaczy, traktowany jest jako prawdziwy początek ruchów fanowskich na świecie.¹⁶ Inni naukowcy uważają, że prawdziwy fanizm narodził się dopiero wraz z dynamicznym rozwojem sieci Internet. Jako ciekawostkę można przytoczyć tutaj fakt, że już momencie swych narodzin Internet był wykorzystywany przez fanów. ARPANET, sieć która stanęła u podstaw WWW i na początku łączyła uniwersytety, oprócz wymiany myśli naukowej, była też wykorzystywana do przesyłania informacji pomiędzy... fanami since fiction (czyli naukowcami).¹⁷

¹² http://en.wikipedia.org/wiki/Pride_and_Prejudice, dostęp na 28.05.2012.

¹³ P. Siuda, *Edukacyjne i wychowawcze aspekty uczestnictwa w społecznościach fanów (fandomach)*, [w.] B. Siemieniecki, T. Lewowicki (red.), *Media w edukacji – szanse i zagrożenia*, Toruń 2008, s. 118-119.

¹⁴ http://pl.wikipedia.org/wiki/Hugo_Gernsback, dostęp na 28.05.2012.

¹⁵ P. Siuda, *Od dewiacji do głównego...*, dz. cyt., s. s. 88.

¹⁶ P. Siuda, *Edukacyjne i wychowawcze aspekty uczestnictwa...*, dz. cyt., s. 118-119.

¹⁷ M. Castells, *Spółeczeństwo sieci*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 58.

W badaniach fanów można wyróżnić trzy główne nurty: falę dewiacji, falę oporu i falę głównego nurtu¹⁸. W każdej z nich inaczej patrzono na fana.

W fali dewiacji, której początek wiąże się z pierwszymi ruchami fanowskim (lata 20. XX wieku), fana traktowano jako dewianta. Uważano go za groźnego odmieńca, posiadającego pewnego rodzaju zaburzenia (czy to osobowości, czy to seksualne). Miało to swoje podstawy w podejściu ówczesnych naukowców do kultury masowej (wokół której powstawali fani). Traktowano ją jak coś gorszego, wręcz wypaczonego. Fan był też postrzegany jako marionetka w rękach producenta.¹⁹

Całkowicie inaczej ta sprawa wyglądała w czasie fali oporu (zapoczątkowanej w 1992 roku). Teraz fan był postrzegany jako partyzant w walce z producentami. Jak to wyglądało? Fan tworzył swoje własne teksty, próbował na własny sposób interpretować to, co lubi. Nie poddawał się władzy producentów, często wchodził z nimi w konflikt. Głównym narzędziem, jakie wykorzystywał, stał się Internet (jeszcze w bardzo raczkującej formie). Zmiana podejścia akademickiego miała swe główne podłoże między innymi w tym, że wielu naukowców samych ujawniało się wtedy jako fani (między innymi Henry Jenkins ukuwa wspomiane już określenie „akafan”).²⁰

Obecnie dominuje trzecie podejście – fala głównego nurtu. Zaczęło się ono w 2006 roku (wydanie książki Jenkinsa *Kultura konwergencji*). Można go scharakteryzować jako pokojową koegzystencję fanów i producentów. Ci drudzy już nie chcą na siłę narzucać fanom, jak mają myśleć. Zaczynają ich słuchać i często postępować według ich rad. Fan zaś nie jest traktowany jako bierna jednostka - ale jednostka która ciągle coś tworzy.²¹

1.1.2 Cechy fana

Główną cechą fanów jest, jak uważa Piotr Siuda, że „znaczenia przekazów kulturowych są przez nich negocjonowane, interpretowane i jakby ponownie produkowane”²², a „przyjemność i rozrywka bowiem to najważniejsza kategoria odbiorcza” którą się kierują²³. Stanley Baran i Dennis Davis zauważają, że „aktywni

¹⁸ P. Siuda, *Od dewiacji do głównego dla...*, dz. cyt., s. 88.

¹⁹ Tamże, s. 88-89.

²⁰ Tamże, s. 92-96.

²¹ Tamże, s. 96.

²² P. Siuda, *Fandomy – społeczności...*, dz. cyt., s. 301.

²³ Tamże, s. 301.

członkowie publiczności wykorzystują symbole medialne w celu definiowania własnego środowiska i jego elementów”²⁴, przy czym ważne jest, by te definicje ktoś podzielał z fanami – czyli była pewna wspólnota.²⁵

Fani tworzą wspólnoty, które często są zhierarchizowane. Główny podział przebiega na linii aktywności fanowskiej czy długości bycia fanem. Bywają też przypadki podziałów „ideologicznych” – czyli interpretacji pewnych faktów z ulubionego tekstu. Fani tworzą też często swój własny język lub jego namiastki (pewne słownictwo rozumiane tylko w danej grupie).²⁶ Jak zauważył Piotr Siuda „fani nie ukrywają swojej pasji przed innymi”, są „prospołeczni”²⁷ (przez umieszczanie w sieci swoich dzieł).

Jak uważa Piotr Siuda, fani tworzą wspólnoty o kulturze materialnej oraz duchowej²⁸, a niekiedy nawet nadają swojemu zainteresowaniu wymiar religijny²⁹. Są też przedstawicielami tzw. subkultury konsumpcji, która jak twierdzą John Schouten i James McAlexander, „powstaje na podstawie współdzielonego przez członków zaangażowania się w konsumpcję jakiegoś produktu, marki bądź innej aktywności konsumpcyjnej”.³⁰ Jest to zazwyczaj bardzo aktywna konsumpcja i to właśnie odróżnia fanów od zwykłych odbiorców tekstów.³¹

Wielu badaczy próbowało dzielić stopnie działania fanów. Piotr Siuda przedstawia podział zaproponowany przez Johna Fiskego³². Według tych założeń fani mieliby się dzielić ze względu na produktywność. Pierwszą kategorię byłaby produktywność semiotyczna (takie znaczenia, które tworzą społeczną tożsamość), drugą wymawiana (dyskutowanie o lubianym tekście, naśladowanie idola czy kupowanie gadżetów), a trzecią produktywność tekstualna (czyli tworzenie własnych tekstów na podstawie oryginału, jak choćby działalność fan-fiction).

Działalność twórcza fanów przybiera różne formy. Najbardziej popularne są obecnie fan-fiction (opowiadania mające swoją akcję w świecie ulubionego utworu)

²⁴ S. J. Baran, D. K. Davis, *Teorie komunikowania masowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 2007, s. 286.

²⁵ Tamże, s. 286.

²⁶ P. Siuda, *Fani jako specyficzna subkultura konsumpcji. Pomiędzy fanatyczną konsumpcją a oporem przeciwko konsumeryzmowi*, [w:] W. Muszyński (red.), *Czas ukoj nas?. Jakość życia i czas wolny we współczesnym społeczeństwie*, Toruń 2008, s. 61.

²⁷ P. Siuda, *Cierpliwość fana fantastyki. O tym, czy fan to marionetka czy partyzant?*, „KULTURA I SPOŁECZEŃSTWO” rok IV, nr 2, 2010, s. 76.

²⁸ P. Siuda, *Fani jako specyficzna...*, dz. cyt., s. 61.

²⁹ Tamże, s. 64.

³⁰ Tamże, s. 62.

³¹ Tamże, s. 62.

³² Tamże, s. 67-68.

oraz fan-arty (rysunki nawiązujące do ulubionej treści). Powstają też fanowskie filmy wideo, kostiumy inspirowane postaciami, piosenki fanowskie (filking). Jak uważa w swojej książce Henry Jenkins, takie zachowanie pomaga w rozwoju fanów. Dzięki amatorskiej twórczości mogą sami się rozwijać, poprawiać swój warsztat. Jednak na przeszkodzie staje tutaj prawo autorskie.

Na początku XX wieku, kiedy rozwój twórczości fanowskiej został ułatwiony przez Internet, kilku wielkich producentów próbowało walczyć czy ograniczać twórców-amatorów. Znane były między innymi „wojny o Harry’ego Pottera”. Jednak obecnie zauważa się zmianę podejścia wielkich firm do takich działań. Wszystko zapewne ma związek z innym postrzeganiem fana, którego firmy bardzo szanują i liczą się z jego zdaniem. Często wielkie korporacje same wspierają twórczość amatorską, czerpiąc z niej korzyści (w postaci choćby pomysłów do nowych scenariuszy). Można tu chociażby wspomnieć o wielkim otwarciu na fanów przez producentów *Gwiezdných Wojen*.³³

Innym pozytywnym efektem bycia fanem jest uczestnictwo w tzw. wspólnocie wiedzy. Jest to zjawisko nazwane przez Jenkinsa w *Kulturze konwergencji*. Dzięki temu, że każdy coś wie i każdy się tą wiedzą dzieli w sieci, powstaje wspólnota wiedzy (jak na przykład Wikipedia). Podobnie działają portale fanów, gdzie użytkownicy specjalizują się w konkretnym zakresie wiedzy.³⁴ Często takie zachowania prowadzą do sytuacji, w której niektórzy fani stają się ekspertami w danej dziedzinie. Z ich opinią liczą się inni korzystający ze strony, zyskują też szacunek innych fanów. Często wychodzą poza daną grupę i są cytowani w innych, podobnych fandomach.³⁵

Kolejnym plusem bycia fanem jest możliwość wyciągania pozytywnych wzorców z konsumowanego tekstu i stosowania ich przez fanów w życiu codziennym.³⁶ O wiele łatwiej przecież przyjmować pewne postawy, budować swój kodeks etyczny, jeśli bohaterowie, których szanujemy i podziwiamy, żyją według nich.

³³ P. Siuda, *Edukacyjne i wychowawcze...* dz. cyt., s. 118.

³⁴ Tamże, s. 118.

³⁵ T. Żaglewski, *Mov(i)es, czyli współczesna kultura filmowa jako pole działalności prosumentów w dobie konwergencji mediów*, [w:] M. Stępnik (red.), *Komunikowanie artystyczne*, Wydawnictwo WSPA, Lublin 2011, s. 31.

³⁶ P. Siuda, *Edukacyjne i wychowawcze aspekty uczestnictwa w społecznościach fanów (fandomach)*, [w:] B. Siemieniecki, T. Lewowicki (red.), *Media w edukacji – szanse i zagrożenia*, Toruń 2008, s. 118.

W ramach usystematyzowania wskażę teraz pięć najważniejszych cech fana (opracowanie własne):

1. Bardzo szczegółowa konsumpcja lubianych tekstów kultury;
2. Szukanie grup osób, najczęściej w Internecie, dzielących dane zainteresowanie;
3. Tworzenie - od więzi fanowskich do własnych utworów (tzw. twórczość fanowska);
4. Specjalizacja w temacie lubianego tekstu;
5. Socjalizacja poprzez przyjmowanie postaw bohaterów konsumowanego tekstu.

1.1.3 Fan dziś

Dziś najmocniej widoczne są fani fantastyki oraz japońskiej mangi i anime. To właśnie oni najczęściej pojawiają się w mediach, głównie w ramach relacji ze zlotów czy różnych happeningów. Są też często bardzo zauważalni – głównie dzięki „egzotyczności” niektórych tekstów (jak choćby japońskie komiksy i seriale animowane).

Innym przykładem, który dziś wiąże się z fanami, to seriale. Są one jednym z tych rodzajów tekstów, wokół których najczęściej tworzą się struktury fanowskie³⁷. Wpływ na to mają dwa czynniki. Po pierwsze seryjność – seriale dzieją się dłużej niż chociażby jeden film, są bardziej rozciągnięte w czasie, co zwiększa długość obcowania z tym tekstem³⁸ i co za tym idzie intensyfikuje przyjemność z jego odbioru. Po drugie za serialem ciągnie cała produkcja medialna i materialna³⁹: gadzety, spinoffy. Do tego dochodzi też możliwość wpisania serialu w jenkinsowe opowiadanie transmedialne – fani mogą sami budować swoją odnogę do niego.

O potęgę grup fanowskich związanych z serialami świadczy kilka faktów. Po pierwsze – ilość fanowskich stron odnoszących się do różnych produkcji. W sieci można znaleźć nieoficjalne serwisy poświęcone takim serialom jak *House MD*⁴⁰, *Supernatural*⁴¹ czy nawet *Moda na sukces*⁴² (nie wspominając o badanym uniwersum

³⁷ P. Siuda, *Od dewiacji do głównego...*, dz. cyt., s. s. 87.

³⁸ A. Kisielewska, *Serial telewizyjny jako forma mitologizacji kultury*, [w:] A. Kisielewska (red.), *Między powtórzeniem a innowacją*, Wyd. Rabid, Kraków 2004, s. 204.

³⁹ P. Siuda, *Od dewiacji do głównego...* dz. cyt., s. s. 87.

⁴⁰ <http://www.house-md.pl/>, dostęp na 29.05.2012.

⁴¹ <http://supernatural.com.pl/>, dostęp na 29.05.2012.

⁴² www.modanasukces-mns.blog.plc, dostęp na 29.05.2012.

serialu *Knight Rider*⁴³). Istnieją też miejsca w sieci, gdzie tematyka serialowa poruszana jest w szerszym zagadnieniu – jak chociażby na portalu Hatak.pl⁴⁴.

Jest to serwis powstały w 2008 roku, reklamujący się hasłem „Seriele to nasza pasja”. Został stworzony przez grupę fanów seriali amerykańskich. Głównym zadaniem portalu jest zbieranie informacji o obecnie emitowanych seriach, prezentowanie sylwetek aktorów w nim grających. Zajmuje się także recenzowaniem poszczególnych odcinków. Oprócz tego można znaleźć tam newsy ze świata filmu, gier i książek, jednak seriele są podstawą dla jego zawartości. Jest on także współtworzącym (razem z radiem internetowym eLO RMF) pierwszą w Polsce cykliczną audycję radiową poświęconą wyłącznie serialom – *Serialowe Wrota*⁴⁵.

1.1.4 Sieć i jej wpływ na fanów

Jako że ruch fanowski rozwija się głównie dzięki sieci, warto na chwilę zastanowić się, jak wygląda jej wpływ na niego.

W książce *Teorie komunikowania masowego* autorzy zauważyli, że, „pierwszymi użytkownikami Internetu kierowało pragnienie zdobywania wiedzy, jej tworzenie i dzielenie się nią. Chodziło wyłącznie o uzyskanie i rozpowszechnienie informacji [...]”⁴⁶. Dzisiejsze czasy pod tym względem wyglądają według autorów gorzej, gdyż „w mobilnym środowisku nie chodzi o zgłębianie wiedzy. Chodzi o natychmiastową korzyść”⁴⁷. Wydaje się, że takie podejście jest niecałkowicie słuszne w odniesieniu do fanów. Można raczej powiedzieć o tym, że fani poprzez tworzenie wiedzy i jej dzielenie się nią uzyskują natychmiastową korzyść (często właśnie przez samo zgłębianie się).

Manuel Castells w książce *Spółeczeństwo sieci* zauważa kilka innych skutków przebywania grup fanowskich w sieci. Wpierw podaje definicję takiej grupy, jako „samodefiniującą się, elektroniczną sieć interaktywnej komunikacji, zorganizowaną wokół podzielanych zainteresowań lub celów”⁴⁸. Więzy, jakie tam powstają, określa mianem więzi słabych i uważa za „użyteczne w dostarczaniu informacji i otwieraniu

⁴³ www.knight-rider.pl, dostęp na 29.05.2012.

⁴⁴ www.hatak.pl, dostęp na 28.05.2012.

⁴⁵ <http://hatak.pl/serialowewrota/>, dostęp na 28.05.2012.

⁴⁶ S. J. Baran, D. K. Davis, *Teorie komunikowania masowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 2007, s. 23.

⁴⁷ Tamże, s. 23.

⁴⁸ M. Castells, *Spółeczeństwo sieci*, dz. cyt., s. 362.

możliwości niskim kosztem”⁴⁹ oraz ułatwiające „łączenie, zarówno off-line, jak i on-line, ludzi o odmiennych społecznych cechach”.⁵⁰ Uważa też, że „komunikacja on-line sprzyja swobodnej dyskusji, pozwalając tym samym na szczerość w tego rodzaju procesie”⁵¹. Dostrzega ogromną szansę w tym, że takie znajomości mogą rozwijać się w znajomości w świecie realnym – czyli wyjść poza komputer.⁵²

Jak już było wspomnianie wcześniej, wielką rolę Internetu w rozwoju fandomów potwierdza Henry Jenkins. Po lekturze jego *Kultury konwergencji* można odnieść wrażenie, że sieć stała się nową ojczyzną dla fanów – miejscem, gdzie mogą być naprawdę sobą, budować swoją własną tożsamość.

1.2 Definicje kultury oraz komunikowania

Wiemy już, kim jest fan. Warto zastanowić się teraz nad dwoma szerszymi zagadnieniami. Po pierwsze, czym jest w ogóle kultura. A po drugie, i co jest kluczowe dla tej pracy, jak można definiować pojęcie komunikowania.

1.2.1 Definicje kultury

Ilość definicji kultury dostępnych w literaturze fachowej jest przytłaczająca. Skupiają się na różnych aspektach tego zagadnienia i są też rozpatrywane od różnych stron. Do swojej pracy postanowiłem wybrać kilka definicji kultury (za pracami *Teoria kultury i komunikacji* Michaela Fleischera oraz *Teoria komunikowania masowego* Denisa McQuaila):

- **definicja Heinricha Ricketra** zakłada, „że niektóre obiekty rzeczywistości posiadają dla nas znaczenie lub ważność. Można je określić mianem „kultury”. Posiadają pewną cechę, która odróżnia je od innych rzeczy i ta cecha jest dla nas ważna”⁵³
- **definicja Adolfa Bastiona** stwierdza, że kultura to „nauka o człowieku w odniesieniu do jego socjalnych sposobów zachowań”⁵⁴
- **definicja Edwarda B. Tylora** określa, że „kultura lub cywilizacja w szerokim etnograficznym sensie to takie pojęcie wiedzy, wierzeń, sztuki, moralności, prawa,

⁴⁹ Tamże, s. 364.

⁵⁰ Tamże, s. 364.

⁵¹ Tamże, s. 364.

⁵² Tamże, s. 362

⁵³ M. Fleischer, *Teoria kultury i komunikacji*, Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Wrocław 2002, s. 21.

⁵⁴ Tamże, s. 29.

zwyczajów/obrzędów i wszystkich pozostałych umiejętności i przyzwyczajień, które człowiek jako ogniwo socjalności sobie przyswaja”⁵⁵

- **definicja Franza Boasa** opisuje kulturę „jako całość duchowych i psychicznych współoddziaływań i aktywności, które charakteryzują zachowanie jednostek, tworzących grupę socjalną”⁵⁶

- **definicja Ulricha Kulla** zakłada, że „kultura to wszystko, co określona grupa ludzi wytworzyła w określonym czasie i na określonym obszarze w konfrontacji ze środowiskiem; wyraża się przez język, religię, etykę, państwo, prawo, rzemiosło, technikę, sztukę, naukę itp.”⁵⁷

- **definicja A.R. Radcliffe-Browna** stwierdza, że „kultura jest procesem, przez który dana osoba z kontaktów z innymi osobami lub z takimi rzeczami jak książki czy dzieła sztuki nabywa wiedzę, poznanie, idee, wiarę, gust, pojęcie wartości”⁵⁸

- **definicja Jamesa Careya** dodaje, że „życie społeczne to coś więcej niż władza i handel (...) obejmuje ono także wspólne doświadczenia estetyczne, idee religijne, osobiste wartości i uczucia, pojęcia intelektualne – porządek rytualny (...) [komunikacja] to zaś proces symboliczny, w toku którego rzeczywistość jest tworzona, podtrzymywana, naprawiana i przekształcana”⁵⁹

Jako swego rodzaju syntezę powyższych definicji mogę przedstawić cechy kultury, jakie wyznaczył **Dennis McQuail**. W jego rozumieniu kultura jest:

1. Tworzona i podtrzymywana kolektywnie;
2. Otwarta na ekspresję symboliczną;
3. Uporządkowana i wartościowana w różnicujący sposób;
4. Systematyczne wzorce;
5. Dynamiczna i zmienna;
6. Zlokalizowana przestrzennie;
7. Komunikowanie w czasie i przestrzeni.⁶⁰

Wydaje się, że powyższe cechy nadają się do zdefiniowania pojęcia kultury fanowskiej. Dennis McQuail zauważył też, że „być może najogólniejszym i koniecznym atrybutem kultury jest komunikacja, jako że kultura nie mogłaby

⁵⁵ Tamże, s. 30.

⁵⁶ M. Fleischer, *Teoria kultury i komunikacji*, dz. cyt., s. 30.

⁵⁷ Tamże, s. 56.

⁵⁸ Tamże, s. 66.

⁵⁹ D. McQuail, *Teoria komunikowania masowego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, s. 126.

⁶⁰ Tamże, s. 127.

rozwijać się, trwać, rozszerzać się – w ogóle nie mogłaby się udać bez komunikacji”⁶¹.

Warto teraz przez chwilę zastanowić się, czym właściwie jest sama komunikacja.

1.2.2 Definicje i modele komunikacji

Analizowanie pojęcia „komunikacja” warto zacząć od etymologii tego słowa. Wywodzi się ono od łacińskiego rzeczownika *communio* (wspólność, poczucie łączności) oraz *communicare* (udzielić komuś wiadomości; uczynić wspólnym). Znaczenie „transmisji, przekazu” otrzymał dopiero w XVI wieku, wraz z rozwojem sieci dróg. Z czasem wyszedł poza tylko „transportowy” charakter i nabrał znaczenia „przekazu informacji”.⁶²

Dennis McQuail wyróżnił pięć poziomów komunikowania (w zależności od ilości aktów komunikowania; w formie tzw. piramidy):

- „- komunikowanie masowe – jest na samym szczycie; tzw. skala ogólnospołeczna;
- instytucje/organizacje – na przykład system polityczny lub przedsiębiorstwo;
- komunikowanie między grupami lub zbiorowościami – na przykład wspólnota lokalna;
- komunikowanie wewnątrzgrupowe – na przykład rodzina;
- komunikowanie interpersonalne – na przykład para;
- komunikowanie intrapersonalne – na przykład przetwarzanie informacji”⁶³

W przypadku fanów najważniejsze będą następujące rodzaje komunikowania:

- komunikowanie masowe – „sytuacja, w której źródło, zazwyczaj organizacja, wykorzystuje daną technikę jako środek komunikowania z dużą grupą odbiorców”;⁶⁴
- komunikowanie między grupami lub zbiorowościami – tutaj komunikowanie opiera się na „wspólnym elemencie życia codziennego”⁶⁵, jak choćby wspólnym zainteresowaniu; w tym zakresie najważniejsza jest przynależność, tożsamość, współpraca i tworzenie norm⁶⁶;
- oraz komunikowanie wewnątrzgrupowe oraz interpersonalne;

⁶¹ Tamże, s. 126.

⁶² B. Dobek-Ostrowska, *Podstawy komunikowania społecznego*, Wydawnictwo ASTRUM, Wrocław 1999, s. 11.

⁶³ D. McQuail, *Teoria komunikowania masowego*, dz. cyt., s. 36.

⁶⁴ S. J. Baran, D. K. Davis, *Teorie komunikowania masowego*, dz. cyt., s. 8.

⁶⁵ D. McQuail, *Teoria komunikowania masowego*, dz. cyt., s. 37.

⁶⁶ Tamże, s. 37.

Samych definicji komunikowania, podobnie jak kultury, jest bardzo wiele. W latach 50. XX wieku naliczono ich około 160, dziś zaś mówi się o wielokrotności tej liczby⁶⁷. Tak samo jak w przy kulturze, zdefiniowanie komunikowania zależy od zakresu zainteresowań autora definicji. Bogusława Dobek-Ostrowska w książce *Podstawy komunikowania społecznego* postanowiła stworzyć jedną, uniwersalną definicję, która brzmi następująco:

„komunikowanie jest procesem porozumiewania się jednostek, grup lub instytucji. Jego celem jest wymiana myśli, dzielenie się wiedzą, informacjami i ideami. Proces ten odbywa się na różnych poziomach, przy użyciu zróżnicowanych środków i wywołuje określone skutki”⁶⁸.

Uważam, że taka definicja w sam raz odpowiada zjawisku komunikowania fanowskiego, co postaram się udowodnić na końcu pracy.

⁶⁷ B. Dobek-Ostrowska, *Podstawy komunikowania społecznego*, dz. cyt., s. 12.

⁶⁸ Tamże, s. 13.

RODZIAŁ II – Serwis Knight Rider Polska

Kiedy fan już się przejrzał w lustrze, i to nie tylko tym rzeczywistym, ale też i naukowym, może rozpocząć kolejny dzień w... Właśnie, w ilu światach?

Fan na pewno żyje w świecie realnym – musi jeść, płacić podatki, oddychać. Oprócz tego jednak istnieją pewne światy – nazwijmy je uniwersami – związane z tym, co lubi. To tam fan buduje sam siebie od podstaw: dowolnie odczytuje tekst, tworzy relacje z innymi fanami. Te dwa (a może i więcej, ludzie mogą być wszak fanami więcej niż jednego tekstu) światy potrafią się przenikać, nakładać, a czasem też i niestety wykluczać.

Jak wygląda świat, w którym ja funkcjonuję jako fan? Co stało na podstawie Serwisu Knight Rider Polska?

Obejrzymy sobie ten świat. Zaczniemy od tekstu, który stał na jego podstawie.

2.1 „A shadowy flight...”⁶⁹ – serial *Knight Rider* i jego fenomen

Fanem można być wyłącznie czegoś lub kogoś – to chyba oczywiste. W moim, a także przypadku wszystkich użytkowników omawianego serwisu, fanizm wywołał serial *Knight Rider*, w Polsce znany jako *Nieustraszony*. Co takiego było w tej produkcji, że przyciągnęła i nadal przyciąga (choć w tym roku od jej premiery minie 30 lat) widzów? Dlaczego można mówić o niej kultowa?

Zaczniemy od wprowadzenia samej produkcji.

2.1.1 Historia serialu *Knight Rider*

26 września 1982 roku - zwykła niedziela w USA. Ludzie rano szli do kościoła, w południe zasiadali do wspólnego, rodzinnego obiadu, po południu szli na spacer. Jednak wieczorem, o godzinie 20, miało dojść do wydarzenia, które wpłynęło nie tylko na Stany, ale i na dużą część świata.

Kilka miesięcy wcześniej – Glenn A. Larson, znany twórca seriali, rozpoczyna pracę nad kolejną produkcją. Ma to być średniobudżetowy serial, w założeniach

⁶⁹ Fragment tekstu z czołówki serialu *Knight Rider* (NBC, 1982); tłumaczenie: „cienisty lot...”, źródło: <http://www.knight-rider.pl/czolowka.php>, dostęp na 10.06.2012.

jednosezonowy, przeznaczony na rynek amerykański. Produkcją zainteresowana jest stacja NBC.⁷⁰

Ponownie 26 września 1982 roku, 20:00, stacja NBC. Rozpoczyna się specjalna, weekendowa i do tego dwugodzinna premiera pilota nowego serialu *Knight Rider*. Był on reklamowany jako najszybsze show w historii⁷¹. W głównej roli miał pojawiać się David Hasselhoff, młody, ale już popularny aktor. Przystojny, dobrze zbudowany, został wypatrzony do tej roli przez producenta, Brandona Tartikoffa, w czasie podróży samolotem.⁷²

Odcinek zaczyna się od czołówki - charakterystyczny motyw przewodni, skomponowany przez Stu Philippsa od razu wpada w ucho. Do jego taktu ekranem podąża czarny pontiac trans am 82 – najnowsze dzieło producentów z Detroit⁷³ (tak na marginesie jest to tak zwany product placement, obecnie w Polsce nazywany lokowaniem produktu).

Odcinek trwa i pomału nabiera tempa. Na ekranie nie widać jeszcze Davida Hasselhoffa, ale za to jest już postać, którą ma grać - Michael Arthur Long (policjant prowadzący śledztwo w sprawie szpiegostwa przemysłowego). Niestety, akcja kończy się tragicznie – partner Longa zostaje zastrzelony, zaś sam Michael otrzymuje strzał prosto w twarz, od którego niechybnie by zginął... Ale tak się nie dzieje.

Konającego na pustyni Michaela odnajduje Wilton Knight (Richard Basehart) – multimilioner u kresu życia. Zabiera policjanta pod swoje skrzydła, daje mu opiekę najlepszą z możliwych. Wybitni chirurdzy plastyczni dokonują cudu – zmieniają nie do poznania twarz Michaela. W tym momencie w produkcji, w głównej roli, pojawia się David Hasselhoff.

Policjant długo dochodzi do siebie po operacji. W międzyczasie Wilton przygotowuje pewien plan, w którym główną rolę ma odegrać Michael...

Równolegle w tajnych laboratoriach Knighta trwają ostatnie prace nad projektem Knight Industries Two Thousand. Ma to być ultranowoczesny samochód, zbudowany na bazie pontiaca trans am 82, wyposażony w sprzęt godny Jamesa Bonda – albo nawet lepszy. Bo oprócz niezniszczalności, możliwości osiągnięcia niesamowitych prędkości i mnóstwa gadżetów, posiada jedną cechę odróżniającą go

⁷⁰ http://www.knight-rider.pl/o_czym_jest_serial.php, dostęp na 29.05.2012.

⁷¹ <http://www.youtube.com/watch?v=s0Fc7Mi2Mw4>, dostęp na 29.05.2012.

⁷² http://hatak.pl/artykuly/gwiazdy/14838/David_Hasselhoff_nieustraszony_ratownik/, dostęp na 29.05.2012.

⁷³ http://en.wikipedia.org/wiki/Pontiac_Firebird#Third_generation_.281982.E2.80.931992.29, dostęp na 29.05.2012.

od innych „super samochodów” – on myśli. Posiada sztuczną inteligencję, obdarzoną świadomością. A także – mówi (głosem popularnego wówczas aktora, Wiliama Danielsa).

Wilton łączy Michaela i KITTa (skrót od Knight Industries Two Thousand) w dość nietypowy duet. Razem, w zamierzeniach milionera, mają wyruszyć na krucjatę przeciwko przestępcom działającym ponad prawem⁷⁴. Tam, gdzie wymiar sprawiedliwości działa za wolno, gdzie potrzebują natychmiastowej pomocy – tam mają być oni. Człowiek i samochód.

Michael na początku nie chce zaakceptować takiego stanu rzeczy. Przede wszystkim pała chęcią zemsty na tych, którzy w dawnym życiu wyrządzili mu szkodę. I chce dokonać tego sam. Jednak Wilton stawia go przed faktem dokonanym – oprócz nowej twarzy, daje mu też nową tożsamość. Nawet więcej – usynawia Michela, dając mu nazwisko Knight.

Michael w końcu się zgadza i tylko na jeden raz zabiera ze sobą KITTa – właśnie na poszukiwania przestępców, którzy go postrzelili. W trakcie misji okazuje się, że pomimo różnic w charakterze, Michael i KITT potrafią się dogadać. Tworzą idealny duet.

Michael, po ukaraniu przestępców, decyduje się podjąć misję powierzoną przez Wiltona (który już nie żyje). Razem z Devonem Milesem (Edward Mulhare) rozpoczyna pracę w Fundacji Na Rzecz Prawa (Foundation for Law and Government, w skrócie FLAG).^{75 76}

A widzowie zaczynają kochać *Knight Ridera*. Z odcinka na odcinek serial staje się coraz bardziej popularny. Opowieść o samotnym jeźdźcy, który rzuca wyzwanie groźnym przestępcom trafia w gusta publiczności. I to nie tylko amerykańskiej – *Knight Rider* był emitowany w takich krajach jak Niemcy, Austria, Japonia, Rosja, Polska i wielu, wielu innych.

W trakcie pierwszego sezonu do ekipy dołącza Bonnie Barstrow (Patricia McPherson)⁷⁷ – pani mechanik odpowiedzialna za naprawę i konserwację KITTa. Przez 22 odcinki – bo tyle liczy pierwsza seria – Michael, KITT, Devon i Bonnie

⁷⁴ Parafraza słów z czołówki serialu, wypowiedzianych przez odtwórcę roli Wiltona Knighta, Richarda Baseharta, <http://www.knight-rider.pl/czolowka.php>, dostęp na 10.06.2012.

⁷⁵ [http://en.wikipedia.org/wiki/Knight_Rider_\(1982_TV_series\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Knight_Rider_(1982_TV_series)), dostęp na 29.05.2012.

⁷⁶ <http://www.knight-rider.pl/odcinek101.php>, dostęp na 29.05.2012.

⁷⁷ http://www.knight-rider.pl/Patricia_McPherson, dostęp na 29.05.2012.

tworzą zgraną drużynę, która z łatwością daje sobie radę ze wszystkimi problemami. Oraz zdobywa miejsce w sercach widzów.

Wysoka oglądalność popycha twórców do kontynuacji serialu – w 1983 powstaje drugi sezon *Knight Ridera*. Z powodu zakulisowych rozgrywek znika Patrica McPherson (Bonnie). Zastępuje ją, też jako kobietę-mechanik, Rebecal Holden (wciela się w postać April Curtis)⁷⁸.

Drugi sezon to jeszcze większy sukces niż pierwszy. Większy budżet serialu, doskonale fabuły oraz relacja człowiek-gadający samochód – to jest właśnie to, za co fani kochają *Knight Ridera*.

W 1984 premierę ma trzeci sezon. Do produkcji wraca Patricia McPherson. Twórcy nadal trzymają wysoki poziom. KITT przechodzi znaczącą przebudowę wnętrza oraz swojego wyposażenia.

W 1985 na ekranach pojawia się odcinek *Knight of the Juggernaut*⁷⁹. Jest to początek czwartego, i jak się potem okaże, ostatniego sezonu *Knight Ridera*. Serial traci znacząco na oglądalności. A sami twórcy wydają się już zmęczeni produkcją – ostatnie odcinki są coraz słabsze.

Finałowy epizod zostaje wyemitowany 8 sierpnia 1986.⁸⁰ Co prawda do tej pory krążą plotki o tym, że był wówczas planowany piąty sezon. Jednak decyzja stacji NBC była nieodwołalna.

Serial, pomimo zakończenia produkcji, nadal był fenomenem. Zdobył wielką popularność, nie tylko w USA, ale i na całym świecie. Co też skwapliwie wykorzystano – powstało wiele serialowych gadżetów, jak choćby książki, zabawkowe modele samochodów, komiksy czy wierne repliki KITTa.

Na początku lat 90., w 1991, postanowiono powrócić do *Knight Ridera*. Powstał wtedy film telewizyjny *Knight Rider 2000*, opowiadający o dalszych losach Michaela i KITTa. Akcja toczyła się w roku 2000, w mieście przyszłości. W rolach głównych znów można było zobaczyć Davida Hasselhoffa, Edwarda Mulhare, a głosu KITTowi ponownie udzielił William Daniels.⁸¹ Niestety, produkcja wypadła średnio. Do dziś też krążą różne wersje tego, czym tak naprawdę był *Knight Rider 2000* – osobnym filmem telewizyjnym, czy pilotem nowej serii.

⁷⁸ <http://www.knight-rider.pl/aktorzy.php>, dostęp na 29.05.2012.

⁷⁹ <http://www.knight-rider.pl/odcinek401.php>, dostęp na 29.05.2012.

⁸⁰ [http://en.wikipedia.org/wiki/Knight_Rider_\(1982_TV_series\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Knight_Rider_(1982_TV_series)), dostęp na 29.05.2012.

⁸¹ http://en.wikipedia.org/wiki/Knight_Rider_2000, dostęp na 29.05.2012.

W latach 90. podjęto kolejną próbę reaktywacji *Knight Ridera*. Powstał 22 odcinkowy serial *Team Knight Rider* (w Polsce znany jako *Piątka Nieustraszonych*). Jak sam tytuł wskazywał, głównym bohaterem był pięcioosobowy zespół ludzi wyposażonych w inteligentne pojazdy. Niestety, i ta produkcja nie została dobrze przyjęta. Fabuły, w ocenie fanów, były zbyt bondowskie, a same pojazdy zostawiały też wiele do życzenia. Serial skończono na pierwszym sezonie.⁸²

Ostatnia próba powrotu do serialu nastąpiła w 2008 roku. Stacja NBC wyemitowała film telewizyjny *Knight Rider (2008)*. Opowiadał on historię Mike'a Treucera (Justin Bruening), byłego żołnierza marines, który służył w Iraku i Afganistanie. W wyniku splotu pewnych wydarzeń został wciągnięty przez swoją dawną znajomą, Sarę Graiman (Deanna Russo), w niebezpieczną rozgrywkę. Jej głównym elementem był nowy KITT – Knight Industries Three Thousand (zbudowany na bazie Mustanga Shelby GT500KR⁸³ i z głosem Vala Kilera). Wóz był następcą znanego z lat 80. KITTa. Zresztą oba zostały zbudowane przez tego samego człowieka – Charlesa Graimana (Bruce Davison), ojca Sary. Okazało się również, że Mike jest synem Michaela Knighta (którego ponownie, w końcowej scenie filmu, zagrał David Hasselhoff).⁸⁴ Film okazał się olbrzymim sukcesem - obejrzało go blisko 12,7 miliona Amerykanów i była to największa liczba widzów od marca 2005 roku, kiedy stacja ABC pokazała film *Their Eyes Were Watching God*.⁸⁵ Stacja NBC postanowiła kontynuować historię w postaci serialu.

We wrześniu 2008 pojawił się serial *Knight Rider: The Series*. Jednak nie osiągnął takiego sukcesu jak poprzedzający go film. Fani znów zaczęli zarzucać zbyt bondowską fabułę, mającą mało wspólnego z oryginałem. Krytykowany był również samochód, którego niektóre funkcje zostały „przesadzone” (transformacje w inne samochody). Sami twórcy (różni od tych z lat 80.), to dostrzegli i próbowali ratować fabułę. Ostatnie odcinki wróciły do ducha oryginału. Niestety, niskie wyniki oglądalności doprowadziły do anulowania serialu po 17 odcinkach.⁸⁶

Obecnie w świecie fanów *Knight Rider* dużo mówi się o filmie kinowym, do którego scenariusz ma napisać oryginalny twórca, Glen A. Larson. Niestety, zapowiedzi było już wiele, a filmu jak nie było, tak nie ma. Obecnie Glen A. Larson

⁸² http://www.knight-rider.pl/TEAM-o_czym_jest_serial.php, dostęp na 30.05.2012.

⁸³ http://en.wikipedia.org/wiki/Ford_Mustang_variants#Shelby_GT500KR, dostęp na 30.05.2012.

⁸⁴ <http://www.knight-rider.pl/2008-pilot.php>, dostęp na 30.05.2012.

⁸⁵ <http://www.knight-rider.pl/2008-odcinek001.php>, dostęp 30.05.2012.

⁸⁶ <http://www.knight-rider.pl/2008-odcinki.php>, dostęp na 30.05.2012.

jest skłócony między innymi ze studiem Unniversal oraz Davidem Hasselhoffem – od których wiele zależy w gestii przeniesienia *Knight Ridera* na duży ekran.⁸⁷

2.1.2 *Knight Rider* w Polsce

Jak już wspominałem, serial *Knight Rider* zdobył ogólnoświatową popularność. Do tej pory był emitowany w wielu państwach, i to jeszcze niekiedy w latach 80.

Pierwsze informacje o obecności *Knight Ridera* na ziemiach polskich pochodzą już z końca lat 80. Można było oglądać pewne odcinki na jednej ze stacji niemieckiej, co ciekawe, z polskim lektorem. Istnieją też informacje mówiący o tym, że w 1986 *Knight Rider* pojawił się w naszym kraju na kasetach VHS (wydanie pirackie pilota serialu).⁸⁸

W 1992 zostały wydane po polsku 4 książki związane z *Knight Riderem*. Było to tłumaczenie czterech z pięciu powieści publikowanych w latach 80. w USA. Ich autorami byli Glen A. Larson (twórca serialu) i Roger Hill, a bazowane były na 4 epizodach serialu. Polskim tłumaczeniem zajął się Jan Koźbiał, a wydała je Agencja Usługowo-Handlowa Kazimierz Uchmański i S-ka.⁸⁹

Oficjalnie *Knight Rider* jako serial zawitał do naszego kraju w 1995 roku. Prawa do jego emisji wykupiła telewizja Polsat – w tym czasie emitowała też inne, kultowe seriale z lat 80.: *Drużyna A* (*The A-Team*⁹⁰), *Airwolf*⁹¹, *Jastrząb Atakuje* (*Street Hawk*)⁹² czy *Alf*⁹³. Serial otrzymał polski tytuł – *Nieustraszony*. Lektorem został Mirosław Uta.⁹⁴

Polsat emitował serial o godzinie 20. Pilot pojawił się 7 września 1995 roku⁹⁵. Zostały wyemitowane wszystkie odcinki (oraz potem powtórzone na samym Polsacie oraz Polsacie2). Serial był oglądany przez całe rodziny. Lubili go wszyscy – począwszy od dzieci a skończywszy na dorosłych. Michael Knight i KITT szybko stali się rozpoznawalni w naszym kraju.

⁸⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=60>, dostęp na 30.05.2012.

⁸⁸ <http://www.knight-rider.pl/artykul21.php>, dostęp na 30.05.2012.

⁸⁹ <http://www.knight-rider.pl/ksiazki.php>, dostęp na 30.05.2012.

⁹⁰ http://pl.wikipedia.org/wiki/Dru%C5%BCyna_A, dostęp na 30.05.2012.

⁹¹ <http://hatak.pl/serie/258/Airwolf/>, dostęp na 30.05.2012

⁹² http://hatak.pl/aktualnosci/serie/13459/Jastrzab_Ulicy_sprawiedliwosc_na_dwoch_kolkach/, dostęp na 30.05.2012.

⁹³ [http://en.wikipedia.org/wiki/ALF_\(TV_series\)](http://en.wikipedia.org/wiki/ALF_(TV_series)), dostęp na 30.05.2012.

⁹⁴ <http://www.knight-rider.pl/artykul2.php>, dostęp na 30.05.2012.

⁹⁵ <http://www.knight-rider.pl/odcinek101.php>, dostęp 30.05.2012.

W drugiej połowie lat 90. *Nieustraszony* znikł z polskiej telewizji. Powrócił dopiero w nowym tysiącleciu, 9 kwietnia 2003. Prawa do jego emisji wykupiła TVP. Niestety, Telewizja Polska potraktowała serial jako zapychacz. Emitowany był w różnych, często bardzo późnych (koło północy) lub bardzo wczesnych porach (10 rano, w porze zajęć szkolnych). Część pojawiła się na TVP 1, kolejna część na ówczesnym TVP3. TVP emisję zakończyła ostatecznie w 2006 roku.⁹⁶ W podobnym czasie Polsat emitował serial *Team Knight Rider*.⁹⁷

Jednak w tym momencie nie powtórzyła się sytuacja z lat 90., kiedy to serial przepadł bez echa – w Internecie funkcjonował już Serwis Knight Rider Polska. *Nieustraszonemu* nie groziło zapomnienie.

W 2010 TVP zakupiło prawa do emisji *Knight Rider: The Series*. Pierwszy odcinek pojawił się 7 stycznia 2010⁹⁸. Przez pewien czas emitowany był w dobrym czasie antenowym (czwartek, 20:25, TVP1). Zastosowano też ciekawy zabieg lektorski – partie ludzi czytał Maciej Gudowski, zaś nowy KITT dostał swojego osobnego lektora, Marka Ciunela.⁹⁹ Niestety, po 8 odcinkach *Knight Rider: The Series* został też potraktowany jak zapychacz czasu. W jego miejscu pojawił się nowy sezon *Ojca Mateusza* (co dało początek historii, którą serwis Knight Rider Polska żył przez kolejne pół roku, a która zostanie opisana w rozdziale **3.5 „Kalambur zwany kryzys” czyli jak pisać o osobach, które zna się tylko z sieci**). Dokończenie emisji *Knight Rider: The Series* miało miejsce na raty – ostatni odcinek można było oglądać dopiero 30 sierpnia 2010 roku, o godzinie 23:40 na TVP 1. Ostatnio pojawiła się informacja, że serial powróci w czasie EURO 2012 – początek emisji został zaplanowany na 9 i 10 czerwca 2012 roku¹⁰⁰.

Ostatnim dużym akcentem *Nieustraszonego* w Polsce było wydawanie od 2009 roku oryginalnej serii na DVD przez firmę AmerCom.¹⁰¹ Zakończyła się ona w 2011 roku i stanowi unikalne takie wydawnictwo na skalę światową (o tym więcej w rozdziale **3.4 Polskie wydanie DVD**).

⁹⁶ <http://www.knight-rider.pl/arttykul2.php>, dostęp na 30.05.2012.

⁹⁷ <http://knightarts.w.interia.pl/arttykuly/15.htm>, dostęp na 30.05.2012.

⁹⁸ http://www.knight-rider.pl/2008-emisje.php?showKanal=TVP1_1, dostęp na 30.05.2012.

⁹⁹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=30626#30626>, dostęp na 30.05.2012.

¹⁰⁰ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=57275#57275>, dostęp na 30.05.2012.

¹⁰¹ <http://amercom.com.pl/71-nieustraszony>, dostęp na 30.05.2012.

2.1.3 Fenomen serialu

Serial, jak już było wspomniane, zdobył na świecie wielką popularność. David Hasselhoff do tej pory jest najbardziej kojarzony exquo z roli Michaela Knighta oraz Mitcha Bucanona w *Baywatch (Słoneczny Patrol)*.¹⁰² Pontiac trans am 82, serialowy KITT, zyskał miano samochodu kultowego. Pomimo swoich wad, jest powodem do dumy dla każdego posiadacza, a jeżeli jeszcze wygląda jak z serialu, jego wartość jest wyższa.

Powstało wiele gadżetów związanych z serialem. Już w czasie emisji można było zakupić zabawkowe modele KITTa czy koszulki z nadrukami. Powstały serie gier karcianych i komputerowych opartych na fabule (m.in. *Knight Rider: The Game* i *Knight Rider: The Game 2*). Występowały też gadżety związane stricte z krajem, gdzie był emitowany serial. Dużo z nich można było nabyć w Niemczech – kraju, gdzie *Nieustraszony*, jak i David Hasselhoff byli szczególnie popularni (zwłaszcza piosenki Hasselhoffa jak choćby *I've been looking for freedom*¹⁰³, którą piosenkarz wykonał w czasie burzenia muru berlińskiego).

Jednak nie byłoby tej popularności i ciągłego życia *Knight Ridera*, gdyby nie złożyło się na to kilka cech.

Po pierwsze sam charakter serialu. Anna Kisielewska uważa, że sukces seriali leży w tym, że mają „pewne cechy o charakterze uniwersalnym, co skłania do lokowania ich w sferze mitu i mitologii”¹⁰⁴. Ludzie (odbiorcy) potrzebują takich opowieści, które pozwalają im wytłumaczyć otaczający świat. Jednakowoż autorka zarzuca serialom, że fałszują rzeczywistość, uogólniając ją i sprowadzają do stereotypów.¹⁰⁵ Jednak jest to obraz akceptowany przez odbiorców, a nawet pożądaný.

Ważniejsze wydaje się jednak, co jest nośnikiem mitu i jaki on jest. *Knight Rider*, podobnie jak popularne wówczas seriale sensacyjno-przygodowe (*A-Team*), przedstawiają dzielnych bohaterów, którym wszystko się udaje i którzy działają w słusznej sprawie.¹⁰⁶ Anna Kisielewska, w odniesieniu do serialu *Czterej pancerni i pies* wyróżnia kulturowy mit herosa jako jeźdźca¹⁰⁷. Ten sam mit sprawdza się też

¹⁰² http://hatak.pl/news/14838/David_Hasselhoff_nieustraszony_ratownik, dostęp na 30.05.2012.

¹⁰³ <http://www.youtube.com/watch?v=NxAd2sHtMf0>, dostęp na 30.05.2012.

¹⁰⁴ A. Kisielewska, *Serial telewizyjny...*, dz. cyt., s. 205.

¹⁰⁵ Tamże, s. 205.

¹⁰⁶ Tamże, s. 211.

¹⁰⁷ Tamże, s. 212.

w serialu *Knight Rider* – główny bohater, razem ze swoim samochodem KITTem, przemierza rozległe tereny USA, walcząc o prawdę i sprawiedliwość dla najsłabszych.

2.2 Serwis Knight Rider Polska

Kwestią czasu było powstanie serwisu skupiającego polskich fanów *Knight Ridera*. Jednak musiało minąć trochę czasu, zanim pojawił się pomysł na stronę, wokół której mógłby powstać prawdziwy fandom.

2.2.1 Narodziny serwisu Knight Rider Polska

Kiedyś fani kontaktowali się przez zwykłą pocztę. Bliższe znajomości fanowskie były możliwe tylko z osobami z bliskiego otoczenia geograficznego – dzielnicy czy miasta.¹⁰⁸ Pojawienie się sieci doprowadziło do kompletnej zmiany sytuacji – kontakt fanów został zdecydowanie ułatwiony i przyspieszony. Mogła zacząć się budować nazwana przez Jenkinsa „wspólnota wiedzy”.

To samo „spotkało” *Nieustraszonego*. Na początku XXI wieku istniały już trzy polskie strony o tej tematyce: strona użytkownika Abe¹⁰⁹, użytkownika Sebastiana¹¹⁰ i Fostera.¹¹¹ Posiadały spory zasób informacji oraz grono osób, które je regularnie odwiedzały. Jednak właściwy serwis Knight Rider Polska miał się dopiero narodzić.

24 czerwca 2003 roku, Paweł Jankowski (znany pod nickiem Pik¹¹²) postanowił zamieścić w sieci pewną małą ankietę. Nie była ona zbyt rozbudowana, zawierała tylko jedno pytanie: „Czy chcesz, żeby tutaj powstała strona o serialu telewizyjnym NIEUSTRASZONY?”¹¹³. Sonda pojawiła się, a jej twórca... zapomniał o niej prawie na rok.

W 2004 roku Paweł Jankowski ponownie wrócił do ankiety. Okazało się, że zagłosowało w niej 200 osób. Wyniki były następujące: TAK – 95%, NIE – 1%, POZOSTAŁE – 4%. Pikowi nie pozostało nic innego, jak tylko zająć się tworzeniem serwisu.

¹⁰⁸ P. Siuda, *Od dewiacji do głównego...*, dz. cyt., s. s. 88.

¹⁰⁹ <http://knight-rider.w.interia.pl/>, dostęp na 30.05.2012.

¹¹⁰ <http://www.nieustraszony.aq.pl/>, strona niedostępna.

¹¹¹ <http://www.knight-rider.pl/historia.php>, dostęp na 30.05.2012.

¹¹² <http://www.knight-rider.pl/uzytkownik1.php>, dostęp na 30.05.2012.

¹¹³ <http://archiwum.krpl.pl/sonda-start/>, 12.03.2012

Niestety, nie szło to po jego myśli. Kilkakrotnie tracił motywację. Zastanawiał się też, jaka forma powinna być najlepsza. Nie chciał, by była to kolejna nudna strona z kilkoma tekstami. Chciał, by żyła, by to właśnie użytkownicy ją tworzyli.

W końcu rozpoczął prace nad stroną. Jej premiera, wówczas pod adresem www.knight-rider.tv.pl (adresem dodatkowym był www.nieustraszony.tv.pl), nastąpiła w specjalnym dniu – 1 stycznia 2005 roku, o godzinie 00:00 (do dziś każdy Nowy Rok jest traktowany na stronie jako jej urodziny, o czym więcej w punkcie **3.2 Czat serwisu Knight Rider Polska**).

Pierwsza odsłona „Polskiego serwisu o serialu Nieustraszony” zawierała mało informacji: głównie o serialu oraz o jednej produkcji powiązanej z nim. Związane z serwisem było forum, niestety rzadko odwiedzane. Pomału pojawiali się kolejni użytkownicy. Do końca 2005 roku zarejestrowało się ich 76.¹¹⁴

10 października 2005 doszło do połączenia dwóch polskich stron o *Nieustraszonym* – należącej do Pika oraz Fostera. Informacje z tej drugiej zostały zamieszone w serwisie. Pojawili się też jej użytkownicy.

Również w roku 2005 pojawiła się pierwsza inicjatywa fandomu *Nieustraszonego* – do TVP została wysłana petycja podpisana przez użytkowników Serwisu. Dotyczyła ona wznowienia emisji *Knight Ridera*.¹¹⁵

Strona rozwijała się coraz bardziej dynamicznie. Na pierwsze urodziny forum zostało przebudowane i połączone z serwisem. Dzięki temu użytkownicy zaczęli częściej z niego korzystać.

Portal rozwijał się coraz prężniej, przybywało użytkowników (w dużej mierze dzięki emisji serialu na TVP). Pik wprowadzał ulepszenia. Użytkownicy dzielili się swoimi własnymi informacjami związanymi z serialem *Knight Rider*. Powstały też podwaliny „wspólnoty”.¹¹⁶ Pojawiały się kolejne działy. Zaczęły się (w 2006 roku) spotkania na czacie.

Przy okazji pojawienia się serialu *Knight Rider: The Series* powstała oficjalna nazwa serwisu: *Knight Rider Polska*. Jej autorem jest użytkownik o nicku Rider¹¹⁷¹¹⁸. Jednocześnie pojawił się też oficjalny skrót strony: KRPL¹¹⁹.

¹¹⁴ <http://www.knight-rider.pl/uzytkownicy.php?str=2>, dostęp na 30.05.2012.

¹¹⁵ http://www.knight-rider.pl/petycja_do_TVP_1.php, dostęp na 30.05.2012.

¹¹⁶ <http://www.knight-rider.pl/historia.php>, 12.03.2012

¹¹⁷ M. Polaczuk, *Jeden człowiek może coś zmienić* – artykuł poświęcony użytkownikom Serwisu Knight Rider Polska; archiwum własne.

¹¹⁸ <http://www.knight-rider.pl/forum/profile.php?mode=viewprofile&u=216>, dostęp na 30.05.2012.

¹¹⁹ <http://www.knight-rider.pl/regulamin.php>, dostęp na 31.05.2012.

Serwis żył i żyje nadal. Do tej pory miało miejsce kilka historycznych wydarzeń, które zostaną szerzej opisane w rozdziale 3.

2.2.2 Jak wygląda serwis dziś. Społeczność Knight Rider Polska

Dziś serwis Knight Rider Polska jest największym i najpopularniejszym serwisem o serialu *Knight Rider* w Polsce. Posiada zarejestrowanych 2616 użytkowników¹²⁰. W zeszłym roku odnotowano 82 203 unikalnych wejść na stronę. Dziennie pojawiało się 26 nowych wpisów na forum.¹²¹

Serwis posiada swój Zarząd – w jego skład wchodzi Pik („prezes”, główny administrator). Do pomocy ma dwójkę użytkowników – użytkowniczkę Fenix The Best¹²² oraz użytkownika eNeRa¹²³. Dbają oni o porządek w wypowiedziach różnych użytkowników. Do 2011 roku w zarządzie był też użytkownik Foster¹²⁴.

Funkcję głównego grafika Serwisu pełni użytkownik Rider. Istnieje spora grupa Tłumaczy – osób, które zajmują się tworzeniem napisów do serialu¹²⁵. Zaś autor tej pracy, znany jako użytkownik TS89, posiada specjalny tytuł „Skryby”¹²⁶.

Stronę odwiedza wiele osób, jednak regularnie wypowiada się tylko kilku użytkowników. Tworzą oni twarde jądro Serwisu, które w 2009 roku jedna z użytkowniczek, tamersa¹²⁷, sportretowała specjalną grafiką – wspólny portretem najaktywniejszych użytkowników serwisu (tzw. chibi)¹²⁸.

¹²⁰ Stan na 30.05.2012.

¹²¹ <http://www.knight-rider.pl/podsumowanie2011.php>, dostęp na 30.05.2012.

¹²² <http://www.knight-rider.pl/forum/profile.php?mode=viewprofile&u=194>, dostęp na 30.05.2012.

¹²³ <http://www.knight-rider.pl/forum/profile.php?mode=viewprofile&u=169>, dostęp na 30.05.2012.

¹²⁴ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=913>, dostęp na 30.05.2012.

¹²⁵ <http://www.knight-rider.pl/tlumaczenia.php?z=1&s=t>, dostęp na 30.05.2012.

¹²⁶ <http://www.knight-rider.pl/uzytkownik88.php>, dostęp na 30.05.2012.

¹²⁷ <http://www.knight-rider.pl/uzytkownik643.php>, dostęp na 30.05.2012.

¹²⁸ <http://www.knight-rider.pl/chibi.php>, dostęp na 30.05.2012.

Rysunek 1 Ekipa Knight Rider Polska wraz z KITTem

Serwis Knight Rider Polska cały czas żyje i cały czas rozwija się, przede wszystkim jako miejsce związane z *Nieustraszonym*. Fandom rozwija się, przy okazji generując ciekawe przypadki działalności fanowskiej.

Jakie to przypadki? Jak wygląda w ogóle życie KRPL? O tym w rozdziale 3.

RODZIAŁ 3 – W FANACH SIŁA

Fan już odszedł od lustra – poznał kim jest według naukowców. Zdefiniował też, w jakim świecie przebywa – skąd się wziął i jak obecnie wygląda. Teraz fan może rozpocząć swój typowy dzień (albo raczej czegoś na jego wzór).

Poniżej przedstawię analizę kilku zagadnień związanych ze stroną www.knight-rider.pl. Będą to przede wszystkim przykłady aktywności fanowskiej w tym Serwisie – tej codziennej, jak i tej nietypowej. Często wręcz unikalnej na skalę światową. Jednak przede wszystkim będę starał się znaleźć w tych czynnościach przejawy komunikowania fanów.

3.1. Forum serwisu Knight Rider Polska i jego działy

Dzisiaj ciężko sobie wyobrazić życie w Internecie bez tak zwanych forów. Według najprostszej z definicji jest to grupa dyskusyjna przeniesiona do elektronicznego świata.¹²⁹ Ich początek można połączyć wraz z pierwszymi próbami nad stworzeniem ogólnoswiatowej sieci.¹³⁰ Oczywiście, omawiany Serwis posiada forum, jednak trochę czasu musiało upłynąć, zanim zaczęło ono odgrywać istotną rolę.

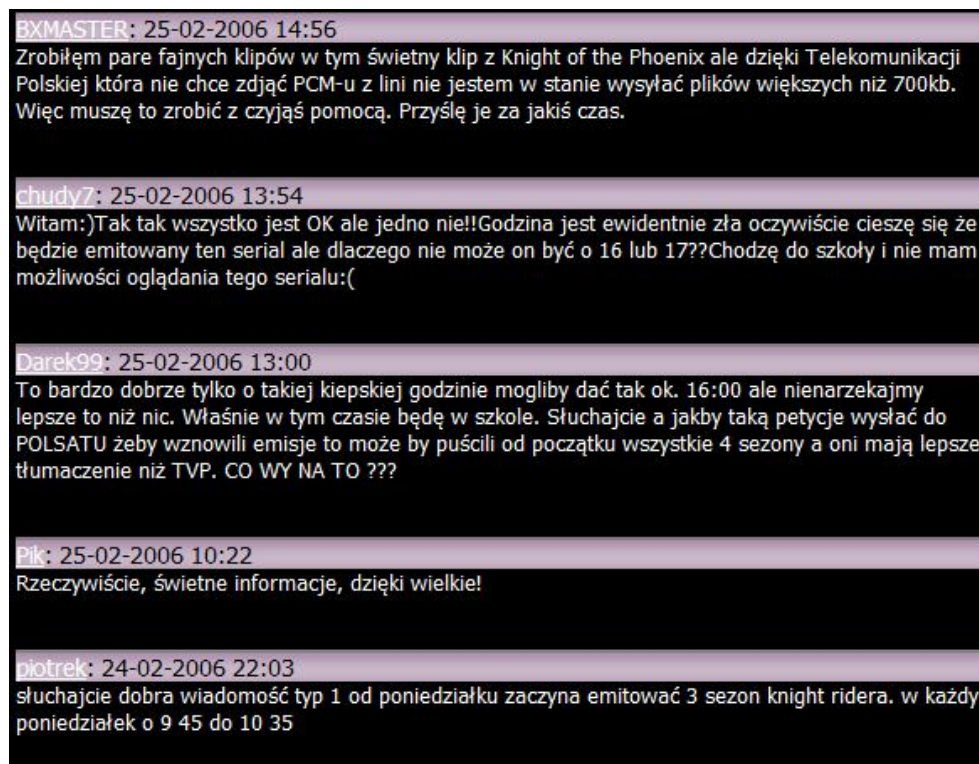
Na początku istnienia serwisu Knight Rider Polska życie skupiało się głównie w tzw. WASZEJ Księdze¹³¹. Była to (i jest nadal) opcja, która pozwala wpisywać posty w samym serwisie. Na początku to właśnie ona służyła do wymiany opinii i poglądów. Jak chociażby na takim przykładzie:¹³²

¹²⁹ http://pl.wikipedia.org/wiki/Forum_dyskusyjne, dostęp na 31.05.2012.

¹³⁰ http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_forum, dostęp na 31.05.2012.

¹³¹ <http://www.knight-rider.pl/ksiega.php>, dostęp na 16.05.2012.

¹³² <http://www.knight-rider.pl/ksiega.php?str=240>, dostęp na 16.05.2012.

Rysunek 2 Print screen jednej z rozmów w WASZEJ Księdze

Urok księgi polegał na tym, że każdy mógł się tam wpisać. Było to proste, ale prowadziło też do dość dużego chaosu – posty pojawiały się jeden po drugim, bez większego ładu.

Pik praktycznie od początku budowy serwisu pracował nad połączonym z nim forum. Jednak właściwy kształt nabrało dopiero z początkiem 2006 roku¹³³. Od tego momentu życie serwisu przeniosło się właśnie tam.

Główna strona forum Serwisu Knight Rider Polska dla przeciętnego użytkownika wygląda następująco:

¹³³ <http://www.knight-rider.pl/historia.php>, dostęp na 16.05.2012.

[Wróć do serwisu](#)
[FAQ](#)
[Download](#)
[Edytuj profil w serwisie](#)
[Księga gości](#)

[Strona główna forum](#)
[Szukaj](#)
[Użytkownicy](#)
[Profil](#)
[Nie masz wiadomości](#)
[Wyloguj \[TS89 \]](#)

Obecny czas to 15-05-2012, 22:55

Knight Rider Polska - Forum Strona Główna

Zobacz posty nieprzeczytane [172] [Zobacz posty od ostatniej wizyty](#)

Forum	Tematy	Posty	Ostatni post
Knight Rider			
Knight Rider Ostatni post: Knight Rider w telewizji Czyli rozmowy o niezapomnianym serialu.. Moderatorzy Fenix The Best, Moderatorzy	112	5919	12-05-2012, 10:41 mał1992 Nowych postów: 5 (3)
Knight Rider: The Series Ostatni post: Knight Rider: The Series w Polsce! Dyskusje na temat nowego serialu.. Moderatorzy Fenix The Best, Moderatorzy	97	6445	Dzisiaj 12:03 eNeR Nowych postów: 8 (3)
Knight Rider 2000 Ostatni post: Zdjęcia wnętrza Knighta 4000 - czyli budowa modelu... O filmie.. Moderatorzy eNeR, Moderatorzy	6	198	19-11-2011, 20:31 Rycerz 2000
Pozostałe filmy z cyklu Knight Rider Ostatni post: Knight Rider 2010 Team Knight Rider & Knight Rider 2010 Moderatorzy eNeR, Moderatorzy	2	118	29-10-2011, 16:23 Kociak
Gry nawiązujące do serialu Ostatni post: Grand Theft Auto San Andreas Knight Rider MOD Knight Rider: The Game i podobne produkcje.. Moderatorzy eNeR, Moderatorzy	45	1061	03-10-2011, 17:16 Rycerz 2000
Tłumaczenia Ostatni post: napisy do nieustraszonego Miejsce dla osób, które tworzą lub poszukują napisów do serialu.. Moderatorzy Fenix The Best, Moderatorzy	34	712	14-10-2011, 23:18 Rycerz 2000
International guests Ostatni post: Willkommen!! Place for non-polish users.. Moderatorzy Fenix The Best, Moderatorzy	6	38	05-03-2011, 21:20 kryst111
Off-Topic			
Off-Topic Ostatni post: Co oglądacie? - Rozmowy o filmach, serialach i pro... czyli rozmowy o wszystkim.. Moderatorzy Fenix The Best, Moderatorzy	184	32091	Dzisiaj 22:25 TS89 Nowych postów: 155 (17)
O forum Ostatni post: Nowe forum serwisu (wersja 3) Po prostu wszystko na temat tego forum.. Moderatorzy eNeR, Moderatorzy	11	319	25-04-2012, 14:17 Rider Nowych postów: 3 (1)
O serwisie Ostatni post: Gadżety serwisu Wszelkie uwagi, sugestie i błędy serwisu.. Moderatorzy eNeR, Moderatorzy	61	3315	04-05-2012, 21:29 mtu90 Nowych postów: 1 (1)
Giełda			
Sprzedam Ostatni post: Knight Rider-Nieustraszonego Lektor PL Jeżeli masz do sprzedania coś związanego z KR napisz tutaj! Może znajdzie się kupiec.. Moderatorzy eNeR, Moderatorzy	13	138	28-04-2012, 19:56 Charles Grejman
Kupię Ostatni post: Kupię model Kitta, gadżety związane z serialem Jeżeli jesteś zainteresowany kupnem czegoś związanego z serialem to miejsce jest dla Ciebie.. Moderatorzy eNeR, Moderatorzy	14	90	22-04-2012, 12:46 eNeR

Oznacz wszystkie fora jako przeczytane

Kto jest na Forum

Nasi użytkownicy napisali 54713 postów, tematów 802

Mamy 2614 zarejestrowanych użytkowników

Ostatnio zarejestrowana osoba: **tenis222**

Na Forum jest 7 użytkowników :: 1 Zarejestrowany, 0 Ukrytych i 6 Gości

Zarejestrowani Użytkownicy: TS89

Najwięcej użytkowników dziś urodziny: **karolknigh** (16) (złóż życzenia)

Użytkownicy obchodzący urodziny w ciągu następnych 7 dni: **Allen**(23) **bambosz**(21)

Ostrzeżenia użytkowników

Nowe posty

Brak nowych postów

Forum Zablokowane

Powered by phpBB modified by Przemio © 2003 phpBB Group. KRPL Mod by Płk. Template created by szpak.

Copyright (C) 2004 - 2012 by Płk

[Requiamin](#) [Kontak](#)

Rysunek 3 Print screen strony głównej forum Knight Rider Polska¹³⁴

Dzieli się ono na dwie główne części:

- **Knight Rider**¹³⁵ – to tu są wszystkie podtematy związane z oryginalną serią i późniejszymi kontynuacjami. Tu można znaleźć ciekawostki z planu, historię *Nieustraszonego*, a także wpadki wyszukiwane przez użytkowników w różnych

¹³⁴ <http://www.knight-rider.pl/forum/index.php>, dostęp na 31.05.2012.

¹³⁵ <http://www.knight-rider.pl/forum/index.php?c=5>, dostęp na 31.05.2012

odcinkach oraz opisy gier. Dział jest nastawiony przede wszystkim na gromadzenie i prezentowanie wiedzy o serialu.

- **Off-Topic**¹³⁶ – najważniejsza część forum. To właśnie w nim znajduje się dział Off-Topic, w którym znaleźć można najczęściej odwiedzane pozycje jak **Czacik**, **Sport**, czy **Humor**. Oprócz tego są tu też działy o samym forum i serwisie, gdzie zostają opisane różne zmiany w funkcjonalności. Tu też można zgłaszać różne błędy w serwisie.

W tej części pracy zajmę się przede wszystkim analizą wybranych tematów z działu Off-Topic. Będą to: **Czacik**, **Humor**, **Sport – Aktualności**, **Wydarzenia itp.**, **Co oglądacie? - Rozmowy o filmach, serialach i programach** oraz dwa **Tematy specjalne**.

3.1.1 Czacik¹³⁷

Najważniejszy temat jeśli chodzi o forum Serwisu Knight Rider Polska. W nim toczy się przede wszystkim życie codzienne. To właśnie tu trwają rozmowy na bieżące tematy, najczęściej nie związane z *Nieustraszonym*.

Zwyczajem na forum jest, że każdy temat po osiągnięciu 100 podstron zostaje przeniesiony do Archiwum. W przypadku Czaciku taka sytuacja zdarzyła się już sześć razy. Obecnie trwa siódma osłona tego tematu.

Treść tego działu jest przede wszystkim kształtowana przez bieżące wydarzenia w Polsce i na świecie. Na przykład na początku 2012 roku, tak jak przez cały Internet, tak i na KRPL przeszła poważna dyskusja na temat ACTA. Potem zaś często omawiany był temat śmierci Madzi z Sosnowca.

Bywa też i tak, że często temat, który nie wywołał ogólnospołecznego poruszenia, powoduje duże zainteresowanie osób biorących udział w dyskusji. Tak najczęściej bywa, kiedy któryś z użytkowników zamieści na forum link do filmiku czy pewnej informacji w sieci.

Dział Czacik, idąc dalej do porównania z dniem fana, jest niczym jego kuchnia. To zazwyczaj w kuchni rozmawiać się na różne tematy. Jedne z nich, jak już wspomniałem wyżej, dotyczą ogólnych wydarzeń na świecie. Ale w kuchni rozmawia się też o życiu w domu.

¹³⁶ <http://www.knight-rider.pl/forum/index.php?c=6>

¹³⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=929&start=0>, dostęp na 17.05.2012.

Podobnie jest z Czacikiem. To jest ten temat, gdzie użytkownicy mogą wejść w nieskrępowane rozmowy (jeśli tylko chcą) i gdzie mogą powiedzieć coś więcej o sobie. To właśnie w tym temacie wielu użytkowników opowiadało o tym, jak toczyła się ich przygoda ze studiami. To właśnie tu niektórzy dzielą się swoimi przeżyciami z wyjazdów, wycieczek. Znane są też opowieści o motoryzacyjnych przygodach użytkowników – w końcu *Nieustraszony* to opowieść o samochodzie. Czacik służy również jako forum składania życzeń – z okazji wszelakich świąt czy urodzin użytkowników.

Wytworzyły się też pewne zwyczaje tego tematu. Najważniejszym jest chyba „narzekanie” na użytkownika Mandrivnyka¹³⁸ (kiedyś posiadał on nick Frost, przez co wszystkim kojarzył się z mrozem). Polega ono na tym, że kiedy nadchodzą nagle mrozy (przed zimą), na forum automatycznie pojawiają się komentarze typu „mroźny, zamknij lodówkę” czy „czemu nie ostrzegałeś?”. Oczywiście, wszystko z przymrużeniem oka i za przyzwoleniem głównego zainteresowanego, gdyż sam z miłą chęcią wchodzi w tę konwencję. I często odpisuje tak w postach, jakby był faktycznie „władcą mrozu”.

3.1.2 Humor¹³⁹

Jest to drugi po Czaciku najczęściej uczęszczany dział na forum. Posiada już trzecią odsłonę.

Humor spełnia podobną funkcję co Czacik (pozostaje w obrębie kuchni) – każdy może się tu wypowiedzieć na każdy temat. Jedyne ograniczenie stanowi fakt, że tu mogą się pojawiać tylko rzeczy związane z szeroko rozumianym humorem. Najczęściej są to linki do różnych śmiesznych filmików czy grafik. Pojawiają się też czasem autorskie wpisy czy promocja własnej twórczości (zabawne wierszyki, własne przeróbki graficzne czy linki do filmików¹⁴⁰).

¹³⁸ <http://www.knight-rider.pl/forum/profile.php?mode=viewprofile&u=1220>, dostęp na 17.05.2012.

¹³⁹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=946&start=0>, dostęp na 31.05.2012.

¹⁴⁰ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=57385#57385>, dostęp na 24.05.2012.

3.1.3 Sport – Aktualności, Wydarzenia itp.¹⁴¹

Dział przede wszystkim skupiający się na wydarzeniach w świecie sportu (w nim fan przechodzi z kuchni do salonu). Wiodącymi dyscyplinami, jeśli chodzi o ten temat, w zależności od pory roku są: piłka nożna, siatkówka oraz skoki narciarskie.

W dziale można znaleźć relacje z różnych zawodów (pisane przez użytkowników). Pojawiają się też komentarze na temat oglądanych rozgrywek bądź newsów z szeroko rozumianego świata sportu. I właśnie w tym dziale, 27 grudnia 2011¹⁴², po raz pierwszy opublikowany autograf Kamila Stocha, ze specjalną dedykacją dla Serwisu Knight Rider Polska.¹⁴³

3.1.4 Co oglądacie? - Rozmowy o filmach, serialach i programach¹⁴⁴

Dział w pełni poświęcony filmom, serialom, programom telewizyjnym (fan cały czas w salonie). To właśnie tu użytkownicy wymieniają się spostrzeżeniami odnośnie oglądanych pozycji, polecają sobie filmy czy piszą recenzje z premier kinowych¹⁴⁵. Często też, w swoich wypowiedziach, odnoszą się w jakiś sposób do uniwersum *Knight Ridera*.

3.1.5 Tematy specjalne

Forum, oprócz tego że wykształciło działy ogólnotematyczne, posiada też podstrony nastawione tylko na jedno, konkretne zagadnienie. Są one niczym garaż, przybudówka czy strych w domu, w których fani mogą oddać się dodatkowym zajęciom.

Poniżej chciałbym przedstawić takie dwa przykłady – dział o znanych lektorach oraz dział o Formule 1. Oba są prowadzone przez użytkownika eNeRa¹⁴⁶ i powiązane z jego zainteresowaniami – starymi filmami wydawanymi na kasetach VHS oraz Formułą 1.

¹⁴¹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=649&postdays=0&postorder=asc&start=0>, dostęp na 31.05.2012.

¹⁴² <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=55026#55026>, dostęp na 31.05.2012.

¹⁴³ http://www.knight-rider.pl/as_Autograf_KamilStoch, dostęp na 31.05.2012.

¹⁴⁴ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=903>, dostęp na 31.05.2012.

¹⁴⁵ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=56879#56879>, dostęp na 31.05.2012.

¹⁴⁶ <http://www.knight-rider.pl/forum/profile.php?mode=viewprofile&u=169>, dostęp na 17.05.2012.

Najsłynniejsi polscy lektorzy - zobaczcie jak wyglądają!¹⁴⁷

Dział został założony w 2009 roku. Już w pierwszym poście eNeR określił, co w nim będzie poruszane:

„Usłyszeć lektora - to nie problem. Jednak zobaczyć go - to graniczy z cudem.

Zawsze marzyłem, by zobaczyć twarz któregoś z ulubionych lektorów. Kilka miesięcy temu w programie "Uwaga" poświęconym lektorom zobaczyłem Janusza Kozła, Ksawerego Jasieńskiego i Tomasza Knapika. Rozpoczęły się poszukiwania a dziś ich wyniki.

Pod każdym zdjęciem link do próbki głosu. Zapraszam do oglądania, słuchania i komentowania!”¹⁴⁸

Dalej przedstawił zdjęcie, krótką sylwetkę każdego z lektorów oraz próbkę jego głosu.

Zainteresowanie eNeRa lektorami wzięło się z faktu, że kolekcjonuje on stare kasety VHS (z tzw. złotej ery VHS, czyli lat 90. XX wieku). Są to przede wszystkim filmy czytane przez lektorów, a nie dubbingowane.

Temat, dzięki profesjonalnemu przygotowaniu, ciekawemu zagadnieniu i aktualności zagadnienia do dziś działa na forum. Jednym z większych sukcesów tego działu, a zarazem jego twórcy, eNeRa, był wywiad, który przeprowadził z Stanisławem Heropolitańskim¹⁴⁹, znanym w latach 90. lektorem filmów. Temat posłużył też za źródło wiedzy dla kilku innych internetowych opracowań na temat lektorów.

Formuła 1 – dział również założony i prowadzony na bieżąco przez eNeRa. Powstał na forum na fali popularności tego sportu związanej z pojawieniem się Roberta Kubicy wśród kierujących bolidami. Obecnie zainteresowanie tematem jest o wiele mniejsze, jednak ciągle działa.

W swym najlepszym okresie w temacie pojawiała się pełna relacja eNeRa z obejrzanego wyścigu Formuły 1: od pierwszych testów, po kwalifikacje i sam wyścig. Oprócz wypunktowań najważniejszych wydarzeń w czasie wyścigu, tabeli czasów osiągniętych przez kierowców oraz klasyfikacji generalnej, było też osobne miejsce dla komentarza eNeRa o wyścigu. Każdy z tych działów relacji posiadał swoją osobną grafikę wprowadzającą, przygotowaną przez grafika serwisowego, Ridera.

¹⁴⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=682&start=0>, dostęp na 17.05.2012.

¹⁴⁸ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=27137#27137>, dostęp na 17.05.2012.

¹⁴⁹ http://www.knight-rider.pl/as_StanislawHeropolitanski, dostęp na 17.05.2012.

Temat zmienił swój charakter na początku 2011 roku. Po wypadku Roberta Kubicy i zawieszeniu jego występów w F1, temat był mniej odwiedzany. Obecnie w dziale rzadziej pojawiają się całe relacje z wyścigów. Częściej za to można znaleźć tam linki do różnych newsów ze świata F1 czy dotyczących Roberta Kubicy.

3.1.6 Słowniczek forum Serwisu Knight Rider Polska

Zbiorowość serwisu Knight Rider Polska korzysta z kilku charakterystycznych słów bądź ich związków. Są to słowa-wytrychy, których zrozumienie wymaga znajomości pewnych wydarzeń i aspektów (związanych z Serwisem i światem *Nieustarszonego*). Kilka z nich zostało wymyślonych na forum, kilka przyszło z innych stron związanych z *Knight Riderem*. Poniżej postaram się wyjaśnić te najważniejsze i kluczowe dla zrozumienia dalszej części pracy:

- KI2T i KI3T - K.I.T.T. jest skrótem od pełnej nazwy samochodu Knight Industries Two Thousand występującego w serii z 1982 roku. Z pojawieniem się *Knight Rider: The Series* zmieniło się znaczenie tego skrótu. W nowej serii oznaczał on Knight Industries Three Thousand. Dlatego postanowiono wprowadzić rozróżnienie: skrót KI2T oznaczał oryginalnego KITTa, zaś KI3T KITTa z nowej odsłony *Knight Ridera*;
- KRPL – oficjalny skrót serwisu Knight Rider Polska; został przyjęty w chwili opublikowania regulaminu serwisu (04.01.2009)¹⁵⁰;
- pierdoła – określenie, którym został „ochrzczony” przez użytkowników Serwisu Mike z *Knight Rider: The Series*; miało to związek przede wszystkim z jego „wypadkami” na planie serialu (nadwyrężenie kolana, rozbicie jednego z samochodów, itp.);

3.2 Czat serwisu Knight Rider Polska

W 2006 roku Pik zafundował serwisowi kolejne udoskonalenie – pojawiła się tzw. opcja czatu, czyli możliwości rozmawiania z innymi użytkownikami w czasie realnym¹⁵¹. Został założony w serwisie Polchat specjalny pokój pod nazwą Knight Rider Polska. Link do niego został umieszczony następnie na stronie głównej.

¹⁵⁰ <http://www.knight-rider.pl/regulamin.php>, dostęp na 31.05.2012.

¹⁵¹ http://en.wikipedia.org/wiki/Online_chat, dostęp na 07.06.2012.

Czat w zwykłych dniach świeci pustkami. Czasem pojawi się w nim jakiś przypadkowy gość. Można byłoby mieć nawet wrażenie, że jest on na stronie nie potrzebny.

I jest to tylko wrażenie - czat pełni bardzo ważną funkcję. Pozwala on organizować spotkania użytkowników serwisu w tzw. czasie realnym. Omówię to na dwóch przykładach – specjalnych spotkań urodzinowych oraz serii spotkań w czasie emisji *Knight Rider: The Series* w 2010 roku.

3.2.1 Urodziny serwisu Knight Rider Polska

Jedną z bardziej charakterystycznych tradycji w portalu Knight Rider Polska jest obchodzenie urodzin Serwisu. Jak już było wspomniane, strona wystartowała 1 stycznia 2005 roku. Dzień ten, co roku, uznawany jest za urodziny portalu – a jak urodziny, musi być „przyjęcie”.

Urodziny serwisu odbywają się zwykle po Nowym Roku. Użytkownicy spotykają się na Czacie i tam świętują. Często z urodzinami związane są takie wydarzenia, jak premiera nowych funkcji strony. Również wiele inicjatyw, jak choćby opisywany w punkcie **3.3.4 Przykład masowej działalności twórczej - dublektor Knight Rider: The Series** dublektor, rodziło się właśnie podczas takich spotkań. Bywało też, że w czasie tych spotkań użytkownicy prezentowali swoją twórczość fanowską.

3.2.2 Emisja *Knight Rider: The Series*

Emisja serialu *Knight Rider: The Series* na TVP 1 związana była ze specjalnymi spotkaniami fanów na czacie. Jednak nie była to planowana inicjatywa...

Pierwsze spotkanie było spontaniczne i miało miejsce 7 stycznia 2010¹⁵². Zaczęło się kilka minut po rozpoczęciu emisji (ok. 20:40) a skończyło przed pierwszą w nocy. W jego trakcie przede wszystkim był komentowany odcinek oraz sposób tłumaczenia dialogów.

Szybko komentowanie odcinków stało się kolejną tradycją w serwisie. Przy każdym następnym odcinku fani spotykali się i omawiali to, co się działo na ekranie.

¹⁵² http://www.knight-rider.pl/czat_archiwum.php?id=38, dostęp na 31.05.2012.

Ostatnie spotkanie miało miejsce 30 sierpnia 2010 roku i trwało od 22:40 do 02:00 w nocy.¹⁵³

3.3 Fan z mocą stwórczą – czyli twórczość fanowska

Na początku pracy opisałem przejawy twórczości fanowskiej – czyli sytuacji, kiedy sami fani zaczynają tworzyć teksty osadzone bądź powiązane z tekstem, którym się pasjonują. Może przybierać to różne formy – od pisania opowiadań (fan-fiction), poprzez nagrywanie piosenek (filking), tworzenie rysunków (fan-arty), fan-wideo, a nawet... fanowskich sztukach i musicalach (głośny swego czasu musical fanów o Harrym Potterze¹⁵⁴).

Taka twórczość towarzyszyła już od początku ruchu fanowskiego, jednak dzięki powstaniu Internetu mogła się dynamicznie rozwijać. Pozwala ona fanom przebywać w świecie swojej ukochanej opowieści, tworzyć jej wersje alternatywne, rozbudowywać psychologię bohaterów, a kiedy trzeba i wykić to, co twórcom się nie udało. Taka działalność prowadzona jest non profit, a jedyne zyski, jakie można z tego czerpać to polepszenie własnego warsztatu twórczego czy zdobycie grona własnych fanów.

Niestety, swego czasu producenci oryginalnych tekstów kultury nie potrafili tego zrozumieć. Henry Jenkins¹⁵⁵ opisał przypadek tzw. „wojen o Pottera”. Najbardziej znana z takich bitew, o której głośno było i w Polsce, to wojna o propagowanie przez serię J. K. Rowling okultyzmu. Jednak była i inna wojna, która uderzała bezpośrednio w fanów.

Stali za nią właściciele praw do Harry’ego Pottera – Warner Bros. Na początku XXI wieku postanowili ograniczyć działalność fan-fiction fanów serii, która kwitła w Internecie. Powołując się na prawo autorskie nakazywali zamykanie stron WWW, tworzonych przez fanów bez ich zgody. Można tam było znaleźć między innymi opowiadania fan-fiction o przygodach młodego czarodzieja. Producenci zapomnieli jednak o jednym – fan to nie „owca”, która ślepo pójdzie za producenckim „pasterzem”. Fan chce mieć możliwości wpływu na tekst, który kocha. Chce go konsumować nie tylko biernie, ale i aktywnie.

¹⁵³ http://www.knight-rider.pl/czat_archiwum/czat_2010.08.30.php, dostęp na 31.05.2012.

¹⁵⁴ <http://www.youtube.com/watch?v=SKjNtLUavR0>, dostęp na 31.05.2012.

¹⁵⁵ H. Jenkins, *Kultura konwergencji*, dz. cyt., s. 166-193.

Fani Harry'ego Pottera, skupieni wokół zamykanych stron, zaczęli stawiać opór producentom. W ostatecznym rozrachunku wygrali – mogli dalej działać w sieci, tworząc teksty fanowskie. Zaś dla producentów te wojny były nauką, z której wyciągnęli morał – dziś nie można żyć w stanie wojny z fanami. To oni są tą siłą, dzięki której producenci mają za co żyć.

Nie mogło zabraknąć też i twórczości fanowskiej w Serwisie Knight Rider Polska. Przejawia się ona na różnych polach twórczych, często odnosi do różnych zagadnień, nie tylko związanych ze światem *Knight Ridera*.

3.3.1 Dawno, dawno temu był sobie czarny pontiac... - czyli o fan-fiction w serwisie

Dział fan-fiction istnieje w serwisie Knight Rider Polska od 2006 roku. Pierwszym opowiadaniem, jakie zostało w nim zamieszczone, było *Good Times Are Return*¹⁵⁶ użytkownika Harendziak. Dziś dział liczy ponad 176 pozycji¹⁵⁷.

Na początku system dodawania opowiadań wyglądał tak, że każdy nowy tekst był dodawany pod poprzednim. Wszystko było wyświetlane w postaci jednej listy. W 2011 roku Pik przeprowadził format tego działu (oraz działu Artykuły). Została wprowadzona możliwość podziału na kategorie oraz podkategorie. Ustalono 7 działów głównych. Są to:

- „- ORYGINALNA SERIA - opowiadania nawiązujące do serialu Knight Rider z lat 1982-1986.
- KARR POWRACA - konfrontacje Fundacji ze zbuntowanym K.A.R.R.-em.
- NOWE PRODUKCJE - historie odnoszące się do filmów i seriali stworzonych na podstawie Nieustraszonego (Knight Rider 2000, Knight Rider: The Series, Team Knight Rider).
- ODMIENIONY ZESPÓŁ - nowe postacie, nowe pojazdy, idea niezmienna: jeden człowiek i jego maszyna.
- HUMOR - Knight Rider z innego punktu widzenia... Niezupełnie poważnego.
- INNE - wszystkie opowiadania, których sklasyfikowanie do pozostałych kategorii jest niemożliwe.
- KONKURSY - konkursy organizowane przez nasz serwis”¹⁵⁸

Dzięki temu w dziale obecnie panuje porządek.

¹⁵⁶ <http://www.knight-rider.pl/fanFiction1.php>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁵⁷ <http://www.knight-rider.pl/fanFictions.php>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁵⁸ <http://www.knight-rider.pl/fanFictions.php>, dostęp na 08.05.2012.

Pojęcie fan-fiction doczekało się wyróżnienia własnych podgatunków. Piotr Siuda, za Henrym Jenkinsem, wyróżnia następujące:

- „rekontekstualizacja (dodatkowe wyjaśnienie zdarzeń świata przedstawionego ulubionych produktów),
- poszerzanie ram czasowych cykli programów (np. umieszczanie bohaterów w niecodziennych sytuacjach),
- ponowne skupienie uwagi (skupienie się na postaciach drugoplanowych),
- zrównanie moralne (bohaterowie źli są przedstawiani jako ci dobrzy),
- zmiana gatunku,
- połączenie (np. bohaterów różnych filmów),
- przeniesienie (np. przeniesienie bohaterów w inne realia),
- personalizacja (czyli np. sytuacja, w której sam autor przedstawia siebie jako uczestniczącego w zmyślonym świecie),
- intensyfikacja emocjonalna (np. tzw. *hurt-comfort stories*, w których ulubieni bohaterowie przeżywają kryzys emocjonalny),
- erotyzacja”¹⁵⁹

Przedstawiciele niektórych z powyższych typów można odnaleźć w Serwisowym dziale fan-fiction. Doczekał się on także dwóch serii, które w znaczący sposób wpływają na życie serwisu. Są nimi *Przedsionek* oraz *Nasz Rider*.

Przedsionek

*Przedsionek*¹⁶⁰, którego autorką jest użytkowniczka tamersa, opowiada historię KARRa, jednego z głównych czarnych bohaterów serii *Knight Rider*.

W serialu KARR (skrót od Knight Automatem Roving Robot), jako zły prototyp KITTa, dwa razy próbował zniszczyć swoją lepszą wersję. Niestety, za drugim razem sam uległ destrukcji – w wyniku zderzenia eksplodował. Jednak jego główny procesor przetrwał.¹⁶¹

W *Przedsionku* procesor KARRa trafia w ręce Myry – młodej specjalistki od komputerów, która mieszka w miejscowości Vestibule. Dziewczyna ma rzadką chorobę, przez którą nie może w dzień opuszczać swojego domu. Jednak nie sprawia

¹⁵⁹ P. Siuda, *Fanfiction – przejaw medialnych fandomów* [w:] *Człowiek a media. Obserwacje - wizje - obawy*, (red.) W. Gruszczyński, A. Hebda, Warszawa 2007, s. 143-157.

¹⁶⁰ <http://www.knight-rider.pl/fanFictions152.php>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁶¹ <http://www.knight-rider.pl/odcinek306.php>, dostęp na 08.05.2012.

jej to problemu. Wręcz przeciwnie, jej zawód preferuje nocny tryb życia, gdyż Myra jest strażniczką. Jej zadaniem jest, by w Vestibule (miejscowości, w której aż się roi od postaci zupełnie nie z tego świata, jak wampiry czy wilkołaki) panował spokój.

Dziewczyna postanawia przywrócić KARRa do życia. Na początku ich relacje układają bardzo chłodno, ale po pewnym czasie KARR zaczyna się zmieniać. Z zimnego i bezwzględного zabójcy przeistacza się w bohatera pozytywnego. Razem z Myrą zaczynają współpracować w walce z potężnymi siłami zła...

Opowiadanie powstało jako pokłosie debaty na forum, czy KARRa dałoby się zresocjalizować. Użytkowniczka tamersa przedstawiła skomplikowaną, ale możliwą drogę tego czarnego charakteru do stania się kimś lepszym.

Obecnie opowiadanie liczy 20 odsłon. Jak na razie trwa przerwa w jego tworzeniu, jednak Autorka potwierdza, że kiedyś do niego wróci.

Nasz Rider

*Nasz Rider*¹⁶² jest serią mojego autorstwa, będącą próbą przeniesienia *Knight Ridera* na nasz rodzimy grunt. Powstała w 2006 roku i jak do dzisiaj jest największą serią w dziale fan-fiction. Opowiada ona historię Adama – Polaka, mieszkańca małej miejscowości na południu Polski. Kiedyś pracował w policji, przy tajnym projekcie budowy nowoczesnego wozu bojowego. Po kilku latach zdecydował się odejść i wrócić w swoje rodzinne strony. Tu stworzył swoje największe dzieło – zielonego poloneza typu obdarzonego sztuczną inteligencją. Pojazd, zwany się KOM 5000, oprócz tego że mówi, posiada szereg niesamowitych funkcji (niczym KITT z *Knight Ridera*). Razem z Adamem tworzą specyficzny duet, rozwiązujący różne zagadki kryminalne.

Mogłoby się wydawać, że praktycznie niczym ta seria nie różni się od oryginału. Jest to tylko złudzenie, gdyż *Nasz Rider* jest na tyle autonomicznym bytem, że doczekał się własnych fanów, często mało związanych z serialem *Knight Rider*.

Z oryginału zachował się tylko motyw człowieka oraz super samochodu, obdarzonego sztuczną inteligencją. Postacie zostały zbudowane zupełnie inaczej niż te w oryginale. Adam, główny ludzki bohater, to raczej typ jajogłowego, mruka oraz samotnika. Z niewielkimi sukcesami na polu uczuciowym, w małym stopniu przypomina Michaela Knighta z *Knight Ridera*. KOM zaś w niczym nie przypomina

¹⁶² <http://www.knight-rider.pl/fanFictions170.php>, dostęp na 08.05.2012.

charakteru ułożonego KITTa – to istny wulkan szalonych pomysłów oraz jeszcze bardziej szalonych tekstów. Jego ulubioną, codzienną czynnością jest denerwowanie Adama swoim gadulstwem oraz zadreczanie go pytaniem, dlaczego jeszcze się nie ożenił. Takie ukształtowanie postaci samochodu doprowadziło do tego, że to on jest główną gwiazdą tej serii. KOM szturmem zdobył serca czytelników, stając się, jak to napisała użytkowniczka Astrotrain¹⁶³, „największa po Kicie gwiazdą tego Serwisu!”¹⁶⁴.

Jak do tej pory powstało 6 niezależnych opowieść o Adamie i KOMie.

- *NASZ RIDER Begin*

- *NASZ RIDER V*

- *P.R.S.*

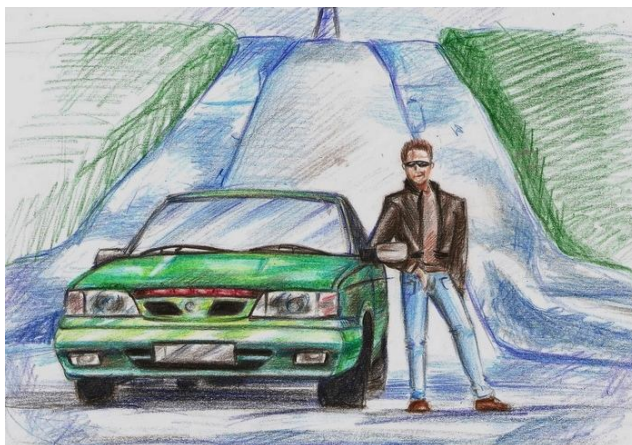
- *NASZ RIDER D.S.J.*

- *NASZ RIDER Siłacz*

- *NASZ RIDER 2012*

Są to przede wszystkim powieści w odcinkach. W każdej z nich Adam i KOM muszą zmierzyć się z nową zagadką kryminalną.

Nasz Rider stał się już marką w marce – może istnieć bez konieczności znajomości oryginału, czyli *Nieustraszonego*. Seria posiada swój własny fan-page na facebooku¹⁶⁵. Oprócz tego powstają teksty fanowskie o tej serii. Do najważniejszych należą rysunki użytkowniczki Astrotrain – to dzięki niej KOM i Adam zyskali swoje rysunkowe „ja”.

Rysunek 4 Wspólny portret Adama i KOMa autorstwa Astrotrain

¹⁶³ <http://www.knight-rider.pl/forum/profile.php?mode=viewprofile&u=1666>, dostęp na 31.05.2012.

¹⁶⁴ http://www.knight-rider.pl/galeria_obraz1085.php, dostęp na 08.05.2012.

¹⁶⁵ <https://www.facebook.com/pages/Nasz-Rider/153742938008174>, dostęp na 08.05.2012.

KOM wszedł na stałe do języka Serwisu. Jest on już synonimem denerwującego, siejącego zamęt oraz niepokornego typu, którego wszyscy (lub prawie) lubią.

W 2011 roku nastąpił wielka odnowa serii *Nasz Rider*. Wróciła ona po trzyletniej przerwie, z trzema zupełnie nowymi opowieściami – *Nasz Rider: D.S.J.*, *Silacz* i *Nasz Rider 2012*. Wniosły one nowy powiew do całej historii, ale także zostały mocno zauważone w Serwisie. Duży wpływ na to miały zakrojone akcje promocyjne. Każde z opowiadań posiadało swoje plakaty, specjalne zapowiedzi, nawet reklamy wideo¹⁶⁶. KOM zagościł też na pewien czas w logo Serwisu Knight Rider Polska.

Rysunek 5 Okolicznościowe logo z KOMem i KI3Tem.

Konkurs

Jeśli chodzi o twórczość fan-fiction był też w Serwisie przeprowadzony konkurs "KNIGHT CROSSOVER STORY" (zorganizowany w 2010 roku¹⁶⁷). Polegał on na tym, że uczestnicy mieli stworzyć crossovera¹⁶⁸ *Knight Ridera* (lub jego kontynuacji) z innym utworem (literackim bądź filmowym). Do oceny prac powołano specjalne jury, w skład którego wszedł: Pik, tamersa oraz TS89.¹⁶⁹

Do udziału zgłosiło 6 użytkowników. Przesłali one następujące prace:

- Fenix The Best - *DYSTOPIA*¹⁷⁰
- kakagonzalez - *BRYTYJSKA MISJA*¹⁷¹
- vento - *BAYWATCH KNIGHT*¹⁷²
- Dracodi Gamer - *BLACK CAT AND KNIGHT RIDER*¹⁷³

¹⁶⁶ <http://www.youtube.com/watch?v=cT-KB9gXxX8&list=UUt2i0e6pbGAMmq1CfSp-G2A&index=6&feature=plcp>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁶⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=842>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁶⁸ Crossover – utwór łączący wątki lub postacie z różnych innych utworów; [http://pl.wikipedia.org/wiki/Crossover_\(film\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Crossover_(film)), dostęp na 31.05.2012.

¹⁶⁹ http://www.knight-rider.pl/konkurs/Crossover_Story_Regulamin.pdf, dostęp na 08.05.2012.

¹⁷⁰ <http://www.knight-rider.pl/fanFiction98.php>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁷¹ <http://www.knight-rider.pl/fanFiction99.php>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁷² <http://www.knight-rider.pl/fanFiction100.php>, dostęp na 08.05.2012.

- Flying Anvil - *ONE KNIGHT IN SMALLVILLE*¹⁷⁴
- Rycerz 2000 - *KNIGHTS JOURNEY*¹⁷⁵

Prace podlegały ocenie jury oraz głosowaniu publiczności. Zwycięzczynią w obu kategoriach okazała się Fenix The Best. Wygrała unikatową koszulkę z motywem ze starego *Nieustraszonego*. Drugie miejsce, nagradzane w kategorii oceny jury zdobył Flying Anvil (nagroda: kubek z motywem z nowego *Knight Ridera*). Zaś trzecie zajęli ex aequo: vento i Dracodi Gamer. Była też nagroda publiczności – i w tej kategorii zwyciężyła również Fenix The Best.¹⁷⁶ Ogłoszenie wyników miało miejsce 15 października 2010 roku, podczas specjalnego spotkania na czacie.¹⁷⁷

3.3.2 „Więc chodź, pomaluj mój skaner” – czyli o fan-artach w serwisie

Drugą ważną kategorią jeśli chodzi o produkcję fanowską są tzw. fan-arty (rysunki nawiązujące do postaci z lubianego tekstu). W serwisie istnieje specjalny dział zwany GALERIA¹⁷⁸. Posiada on podkategorię FanArty¹⁷⁹, podzieloną na dwie kategorie: **Astrotrain** i **Pozostałe**. W sumie w dziale jest 25 rysunków.

W dziale **Astrotrain**¹⁸⁰, składającym się z 15 rysunków, można znaleźć dzieła użytkownicy serwisu o nicku Astrotrain¹⁸¹. Dostała go po tym, jak w temacie Fan-Arty na forum (gdzie użytkownicy wrzucali linki do znalezionych w sieci rysunków związanych ze światem *Knight Ridera*) opublikowała kilka swoich prac. Pierwszy, spersonifikowany KITT, pojawił się 04.04.2010 roku¹⁸²:

¹⁷³ <http://www.knight-rider.pl/fanFiction101.php>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁷⁴ <http://www.knight-rider.pl/fanFiction102.php>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁷⁵ <http://www.knight-rider.pl/fanFiction103.php>, dostęp na 08.05.2012.

¹⁷⁶ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=43326#43326>

¹⁷⁷ http://www.knight-rider.pl/czat_archiwum.php?id=59, dostęp na 08.05.2012.

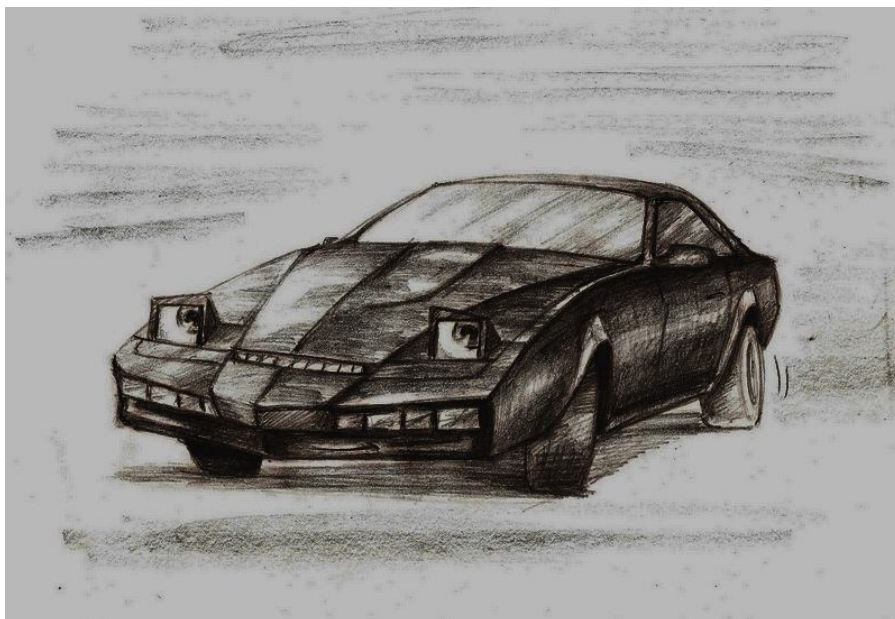
¹⁷⁸ <http://www.knight-rider.pl/galeria.php>, dostęp na 14.05.2012.

¹⁷⁹ http://www.knight-rider.pl/galeria_dzial13.php, dostęp na 14.05.2012.

¹⁸⁰ http://www.knight-rider.pl/galeria_dzial14.php, dostęp na 14.05.2012.

¹⁸¹ <http://www.knight-rider.pl/uzytkownik1665.php>, dostęp na 14.05.2012.

¹⁸² <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=34353#34353>, dostęp na 14.05.2012.

Rysunek 6 Pierwszy rysunek Astrotrain w Serwisie Knight Rider Polska

W krótkich ostępach czasu pojawiały się kolejne rysunki, które bardzo spodobały się użytkownikom. Pod wpływem opinii publicznej, Pik stworzył osobny dział w Galerii, tylko dla Astrotrain. Znalazły się w nim wszystkie poprzednie rysunki, jak chociażby rysunkowe ujęcie KITTa walczącego z bykiem, pochodzące z odcinka oryginalnej serii *Not a drop to drink*¹⁸³:

Rysunek 7 Grafika pojedynku KITTa z bykiem autorstwa Astrotrain

Dla porównania fotos z tego odcinka¹⁸⁴:

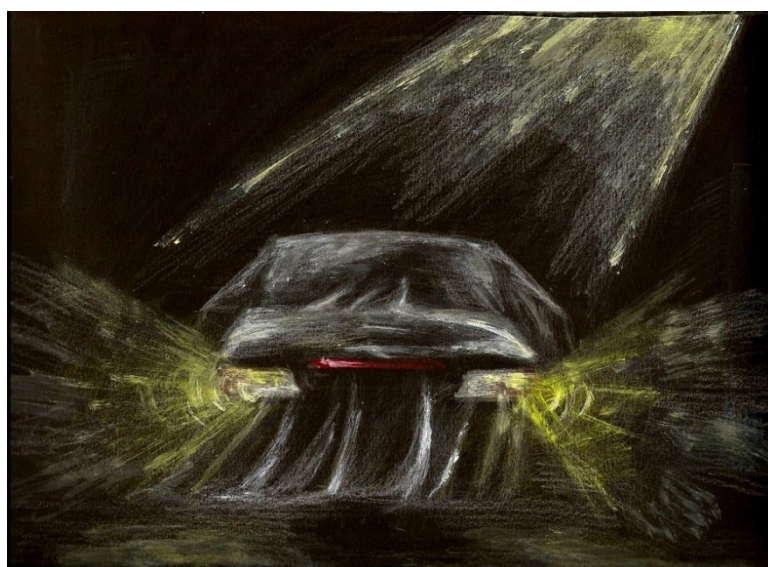
¹⁸³ <http://www.knight-rider.pl/odcinek107.php>, dostęp na 14.05.2012.

¹⁸⁴ http://www.knight-rider.pl/galeria/KR_odcinki/107_8.jpg, dostęp na 14.05.2012.

Rysunek 8 ZDJĘCIE 1: fotos z odcinka *Not a drop to drink* ©1982 NBC

Astrotrain dodawała kolejne grafiki do swojego działu. Stworzyła też rysunki do serii *Nasz Rider: Silacz* (3.3.1 Dawno, dawno temu był sobie czarny pontiac... - czyli o fan-fiction w serwisie). Między innymi jest autorką takiego ujęcie KOMa¹⁸⁵:

Rysunek 9 Rysunek KOMa do serii *Nasz Rider: Silacz* autorstwa Astrotrain

które było nawiązaniem do fotosu z reklamy *Knight Rider: The Series*¹⁸⁶:

¹⁸⁵ http://www.knight-rider.pl/galeria_obraz1131.php, dostęp na 14.05.2012.

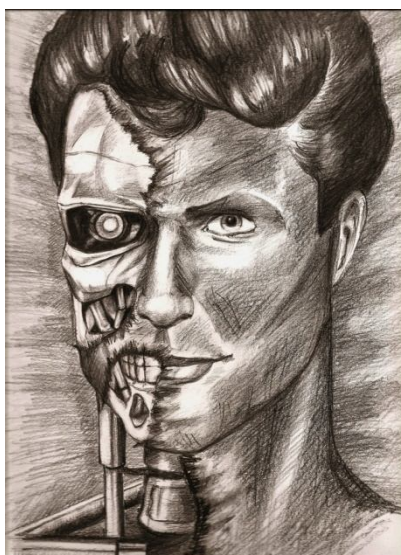
¹⁸⁶ <http://www.youtube.com/watch?v=ISmHAVd7PUE>, dostęp na 31.05.2012.

Rysunek 10 ZDJĘCIE 2: print screen z reklamy serialu *Knight Rider: The Series* ©2008 NBC

Udało mi się osobiście poznać użytkowniczkę Astrotrain. Dzięki temu mogłem z nią porozmawiać na wiele ciekawych tematów. Między innymi dowiedziałem się o jej fascynacji maszynami, zwłaszcza takimi, które mają sztuczną inteligencję (stąd zainteresowanie *Nieustraszonym*) i przelewaniu jej na papier w postaci rysunków.

Na jej profilu na deviantARTCIE¹⁸⁷ można znaleźć więcej rysunków takich maszyn. Przeważa w nich T-800, robot z filmu *Terminator 2* (którego zagrał Arnold Schwarzenegger). I również ta pasja Astrotrain dała o sobie znać w Serwisie – stworzyła fan-arta, na którym Michael Knight jest przedstawiony jako cyborg¹⁸⁸:

Rysunek 11 Michael Knight jako T-800, rysunek autorstwa Astrotrain

¹⁸⁷ <http://ikarus-001.deviantart.com/>, dostęp na 14.05.2012.

¹⁸⁸ http://www.knight-rider.pl/galeria_obraz1134.php, dostęp na 14.05.2012.

W 2011 roku rysunki Astrotrain trafiły na stronę główną serwisu *Knight Rider Polska*. Zostały wmontowane przez głównego grafika, Ridera, w logo serwisu (dwukrotnie):

Rysunek 12 Pierwsze okolicznościowe logo Serwisu Knight Rider Polska autorstwa Ridera wraz z rysunkami Astrotrain

Rysunek 13 Drugie okolicznościowe logo Serwisu Knight Rider Polska autorstwa Ridera wraz z rysunkami Astrotrain

W dziale **Pozostałe** znajduje się 10 obrazków, w większości znalezionych w Internecie i zamieszczonych na łamach forum.

Bardzo ciekawym aspektem, jeśli chodzi o rysunkową część strony, jest logo serwisu Knight Rider Polska. Kiedy serwis startował było ono autorstwa Pika i wyglądało tak¹⁸⁹:

Rysunek 14 Pierwsze logo Serwisu Knight Rider Polska autorstwa Pika

W lipcu 2006 roku w temacie Logo serwisu¹⁹⁰ padła propozycja, by zmienić stare logo. Dwóch użytkowników zaczęło przedstawiać swoje propozycje, zaś temat

¹⁸⁹ <http://archiwum.krpl.pl/2005-11-20/>, dostęp na 15.05.2012.

¹⁹⁰ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=226#226>, dostęp na 15.05.2012.

ożył. W końcu doszło to konkursu na logo. W pierwszym podejściu były trzy propozycje, a w drugim aż 10. Ostatecznie, we wrześniu 2006 roku, zwycięskie okazało się logo użytkownika Ridera:

Rysunek 15 Logo autorstwa użytkownika Ridera

Od tego czasu Rider został głównym grafikiem serwisu. Kolejne wersje logo są jego autorstwa.

Obecnie logo serwisu wygląda w następujący sposób:

Rysunek 16 Obecne logo Serwisu Knight Rider Polska

Zostało już w nim uwzględniony fakt *Knight Rider: The Series*. Jednak od czasu do czasu, na kilka dni, logo potrafi się zmienić na specjalne.

Stale logo zmienia się na okres świąt: Bożego Narodzenia, Sylwestra i Nowego Roku oraz Wielkanocy:

Rysunek 17 Wielkanocna odsłona logo Serwisu

Pik posiada też specjalne logo, w tonacji szarości i z czarną wstążką na wypadek wprowadzenia żałoby narodowej:

Rysunek 18 Logo Serwisu na wypadek żałoby narodowej

Było też kilka specjalnych, okolicznościowych prac, które jednorazowo pojawiały się w serwisie. Najbardziej znane przykłady to:

Rysunek 19 Logo upamiętniające Michaela Jacksona

Rysunek 20 Logo na zakończenie kariery przez Adama Malysza

Rysunek 21 Specjalne logo na „prima-aprilis” z 1 kwietnia 2009¹⁹¹ roku (żart polegał na tym, że Serwis Knight Rider Polska stał się słowackim serwisem)

¹⁹¹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=620>, dostęp na 11.06.2012.

3.3.3 „Jak oni śpiewają” – czyli o hitowych piosenkach fanowskich

Było już o pisaniu, było o rysowaniu. Pora napisać kilka zdań o muzyce – bo i w tej materii w Serwisie Knight Rider Polska zdarzyło się kilka ciekawych wydarzeń.

Śpiewać każdy może, o czym kiedyś przekonywał nas Jerzy Stuhr. Podobnie też można powiedzieć, patrząc na karierę Davida Hasselhoffa, który oprócz ról w filmach i serialach, nagrał i wciąż nagrywa płyty (w samym *Nieustraszonym* też dał pokaz swoich umiejętności wokalnych). Nie dziwi więc fakt, że w społeczności Serwisu Knight Rider Polska pojawiły się osoby gotowe śpiewać, i to nie tylko piosenki Davida Hasselhoffa, ale przeróbki różnych piosenek (odnoszących się do serwisu, jak i świata *Knight Ridera*) Opiszę tutaj takie dwa przypadki.

Pierwsza omawiana piosenka to ***Gdzie jest KITT?*** w wykonaniu użytkowników kakagonzalez i Dracodi Gamer. Była to przeróbka popularnego w 2010 i 2011 roku mixu internetowego Mr Heka *Gdzie jest krzyż?*¹⁹². Oryginał był montażem różnych wypowiedzi ludzi, którzy w lecie 2010 roku protestowali pod Pałacem Prezydenckim w Warszawie przeciwko usunięciu krzyża upamiętniającego ofiary katastrofy smoleńskiej 10 kwietnia 2010. Frazy oryginalnego tekstu, powtarzające się w różnej kolejności, brzmią następująco:

„Kto ci buty ukradł?

To są efekty interwencji

Gdzie jest krzyż?

Ten krzyż to apel do władz i do społeczeństwa!

Był tu krzyż, a teraz go nie ma”

W jakiś czas później w serwisie ktoś napisał *Gdzie jest KITT?* Szybko do tej wypowiedzi zaczęły być dokładane kolejne, będące wariacjami na temat słów utworu *Gdzie jest krzyż?*

kakagonzalez i Dracodi Gamer postanowili, na podstawie dostępnego w sieci podkładu *Gdzie jest krzyż?* nagrać *Nieustraszoną* wersję. Jego premiera miała miejsce 16 lipca 2011, podczas wakacyjnego spotkania użytkowników na Czacie. Piosenka zebrała bardzo dobre opinie.

Gdzie jest KITT? jest o tyle ważny dla komunikowania fanowskiego, gdyż jego tekst w całości odnosi się do uniwersum *Nieustraszonego* i może być zrozumiały

¹⁹² <http://www.youtube.com/watch?v=cCJVAMzXB4E>, dostęp na 15.05.2012.

wyłącznie przez fanów. Poniżej przedstawiam analizę tekstu wraz z wytłumaczeniem jego odniesień:

- „kto ci KARRa ukradł?” – w najnowszej odsłonie, czyli *Knight Rider: The Series*, KARR był projektem zawłaszczonym przez armię Stanów Zjednoczonych;
- „to są efekty reboota” – serial *Knight Rider: The Series* w połowie swojej emisji przeszedł tzw. reboota – nastąpiły zmiany w obsadzie i podejściu twórców do historii, dzięki czemu serial miał mieć szansę na drugą serię. Niestety, zabieg się nie powiódł i *Knight Rider: The Series* zostało anulowane po 17 odcinkach;
- „gdzie jest KITT?” – powszechne było w środowisku *Knight Rider* Polska narzekanie na nową wersję KI3Ta w *Knight Rider: The Series*. Zarzucano temu pojazdowi, że nie przypomina pierwowzoru, zwłaszcza pod względem charakteru (nowy KI3T, w odróżnieniu od starego KITTa, miał bardzo słabą osobowość);
- „ten KI3T to apel do Glenna i Hasselhoffa” – aluzja do kłótni obu panów, twórcy *Nieustraszonego*, Glenna A. Larsona i odtwórcy roli Michaela Knighta, Davida Hasselhoffa. Fani chcą, żeby obaj się porozumieli i stworzyli godną kontynuację *Knight Ridera*.

Drugą omawianą piosenką jest *Ciągle lukam na stronę* - parodia piosenki Davida Hasslehoffa *I've been looking for freedom*. Została napisana i nagrana przez Autora tej pracy. Jej tekst w zestawieniu z oryginalnym wygląda następująco:

I've been looking for freedom	Ciągle lukam na stronę
One morning in June some twenty years ago I was born a rich man's son. I had everything that money could buy but freedom I had none.	Pewnego dnia, parę lat temu wstecz Wszedłem na stronę jako zwykły gość, Dziś wsiąknę tak, szkoda słów Lecz ciągle nie mam dość...
I've been looking for freedom I've been looking so long I've been looking for freedom	Ciągle lukam na stronę Ciągle lukam tam Ciągle lukam na stronę

¹⁹³ Autor tekstu: Gary Cowtan, [http://en.wikipedia.org/wiki/Looking_for_Freedom_\(song\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Looking_for_Freedom_(song)), dostęp 31.05.2012.

still the search goes on.
I've been looking for freedom
since I left my home town
I've been looking for freedom
still it can't be found.

I headed down the track
my baggage on my back
I left the city far behind.
Walking down the road
with my heavy load

Trying to find some peace of mind.
Father said: You'll be sorry Son
if you leave your home this way
And when you realize the freedom
money buys
You'll come running home some day.

I've been looking for freedom
I've been looking so long
I've been looking for freedom
still the search goes on.
I've been looking for freedom
since I left my home town
I've been looking for freedom
still it can't be found.

I paid a lotta dues
had plenty to lose
travelling across the land.
Worked on a farm
got some muscle in my arm

Tam nie jestem sam
Ciągłe lukam na stronę
Nawet gdyby skończył się świat
Ciągłe lukam na stronę
Takie skrzywienie już mam

Kiedyś Michael Knight
I jego wierny car
Zawładnęli jaźnią mą
wnet szukałem tu i nawet także tam
Aby fanem stać się już

Ojciec rzekł: daj spokój synu
weź za konkret w końcu się
Lecz cud zdarzył się i
odnalazłem ją,
Stronę: knight-rider.pl

Ciągłe lukam na stronę
Ciągłe lukam tam
Ciągłe lukam na stronę
Tam nie jestem sam
Ciągłe lukam na stronę
Nawet gdyby skończył się świat
Ciągłe lukam na stronę
Takie skrzywienie już mam

Forum tutaj mam
Odcinek każdy znam
I w galerii bywam też
Tu downlandu punkt
Tam fanficków rój

But still I'm not a self-made man.
I'll be on the run for many years to
come
I'll be searching door to door.
But
given some time
some day I'm gonna find
The freedom I've been looking for.

I've been looking for freedom
I've been looking so long...
I've been looking for freedom
I've been looking so long...¹⁹³

Ale ciągle nie mam dość
Tak więc tors owłosiam swój
I zakładam Knighta strój
By, pewnego dnia,
Móc Zaśpiewać tak ,
Jak David, David, David...
Hasselhoff:

I've been looking for freedom
I've been looking so long...
I've been looking for freedom
still the search goes on.
I've been looking for freedom since I
left my home town
I've been looking for freedom
still it can't be found.

Ciągle lukam na stronę
Ciągle lukam tam
Ciągle lukam na stronę
Tam nie jestem sam
Ciągle lukam na stronę
Nawet gdyby skończył się świat
Ciągle lukam na stronę
Takie skrzywienie już mam

Piosenka ta została zaprezentowana na kolejnym spotkaniu na Czacie, tym razem na zakończenie wakacji 2010. Co ciekawe, i co ją właśnie odróżnia od innych piosenek typowo fanowskich, nie traktuje ona stricte o samym uniwersum *Knight Ridera* (choć są pewne aluzje), ale o Serwisie. W piosence, w sposób humorystyczny, są wymienione zalety strony, jej główne przesłanie, oraz atmosfera, która panuje na niej panuje.

Oprócz dwóch wymienionych piosenek, powstało też kilka innych utworów, które warto wspomnieć ze względu na ich wartość w komunikowaniu:

- *Michael marzy* – przeróbka przeróbki, czyli parodia piosenki *Donald marzy* autorstwa Kabaretu pod Wydrwigroszem, która zaś była parodią piosenki *Jożin z bażin*. *Michael marzy*, nagrany w 2009 roku, był komentarzem do serii *Knight Rider: The Series*;
- *Sailor Moon-Wariaci z Nieustraszonego* – kolejna piosenka zachwalająca Serwis Knight Rider Polska. Tym razem był to tekst wyjątkowo złożony, gdyż stanowił on parodię piosenki tytułowej z serialu anime *Czarodziejka z księżyca (Sailor Moon)*.
- *Jaki tu spokój* – piosenka będąca parodią piosenki zespołu Stauros¹⁹⁴ *Jaki tu spokój*. Oryginalny tekst został rozszerzony o wstawki dotyczącego tego, co się dzieje na forum Knight Rider Polska, kiedy Pik na chwilę opuści Serwis.

Jeśli chodzi o muzykę związaną z serwisem nie mogę też nie wspomnieć o użytkowniku eNeR. Z zamiłowania jest on dj (można go słuchać na przykład w programie *Noc DJów* w warszawskim Radiu Dla Ciebie). Oprócz mixów muzyki klubowej, od czasu do czasu mixuje też utwory związane z *Nieustraszonym*. Jego najbardziej rozpoznawalnym tekstem, który był znany szeroko poza serwisem, był remix tematu muzycznego z *Knight Rider: The Series*.

3.3.4 Przykład masowej działalności twórczej - duplektor *Knight Rider: The Series*

W swojej pracy już kilkakrotnie wspominałem, że w 2010 roku TVP zaczęło emisję serialu *Knight Rider: The Series*. Jak się okazało w jej trakcie, twórcy polskiej ścieżki językowej popisali się inwencją twórczą – partie KI3Ta czytał osobny lektor, Marek Ciunel. Takie zagranie podsunęło pewien pomysł użytkownikom KRPL.

Na początku 2010 roku pojawił się pomysł stworzenia własnej, amatorskiej wersji językowej wybranego odcinka *Knight Rider: The Series*¹⁹⁵. Wybór padł na odcinek halloweenowy serii – *Knight of The Livin Dead*.

Pomysł wyglądał tak: powstała specjalna wersja napisów do tego odcinka. Zostały przydzielone role i wybrani użytkownicy otrzymali swoje partie tekstów. Każdy z nich nagrał je, poczym przesłał do głównego koordynatora projektu – Pika. On także podjął się próby złożenia nowej wersji językowej.

Prace rozpoczęły się 21 stycznia 2010. Planowo miały się zakończyć w lutym 2010, w dzień emisji tego odcinka na TVP 1. Niestety, projekt okazał się bardzo

¹⁹⁴ http://www.universalmusic.pl/artysci.id_2651.a_bio, dostęp na 31.05.2012.

¹⁹⁵ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=728&start=0>, dostęp na dzień 21.05.2012.

wymagający. Premiera była kilkakrotnie przesuwana, by w końcu mieć miejsce 28 września 2011 roku, o godzinie 21:30. Poprzedziła ją akcja promocyjna – wraz ze specjalnymi reklamami audio.

Projekt zakończył się pełnym sukcesem. Okazało się, że po złożeniu nawet amatorskich nagrań i solidnej obróbce Pika udało się stworzyć unikalną na skalę świata wersję lektorską. Cały projekt przyniósł wiele frajdy użytkownikom oraz pokazał, że fandomy posiadają olbrzymią moc twórczą.

Podsumowaniem całego projektu było stworzenie płyty DVD z efektem prac, wraz z okolicznościową okładką zaprojektowaną przez Ridera:

Rysunek 22 Okładka do płyty DVD autorstwa Ridera

3.4 Polskie wydanie DVD

Na ścianie publicznej prywatnej toalety w bloku przy ulicy Ćwiartki 3/4¹⁹⁶ znajduje się napis, który, łagodząc, brzmi „w jedności siła”. Pomimo, że jest to „oczywistość”, można śmiało powiedzieć, że jak najprawdziwsza oczywistość. I tak też było w historii *Nieustraszonego*.

15 października 2008 roku był dniem wyjątkowym w historii serwisu. Wtedy to wydawnictwo Amercom wypuściło na rynek pierwsze polskie wydanie DVD

¹⁹⁶ Toaleta w serialu *Świat według Kiepskich*.

serialu *Knight Rider*. Na forum już od dawna mówiło się o tym. I kiedy nadszedł ten dzień – było to wielkie święto dla serwisu.¹⁹⁷ Zdobyte, można tak powiedzieć, własnymi siłami – Amercom w wydawanym przez siebie piśmie *TV Okey* ogłaszał plebiscyty, który serial ma być wydany. Dzięki odpowiedniej akcji na forum, za drugim podejściem, udało się sprawić, że *Nieustraszony* wygrał tę klasyfikację.

Serial wydawano partiami, co dwa tygodnie dwa odcinki na DVD. Ogólnie obejmowało ono 45 płyt z kompletnym serialem. Co prawda takie wydania można było bez problemu dostać (kupując je choćby w Niemczech czy w internetowych sklepach amerykańskich) i to nie czekając na nie długo. Jednak są dwie zasadnicze cechy odróżniające polskie wydanie od innych – po pierwsze, co oczywiste, posiada ono polską wersję językową (której tamte niestety nie mają). A po drugie zostało ono wydane, jako jedyne, w oryginalnej kolejności przewidzianej przez twórców serialu.

Aby zrozumieć tę historię, musimy wrócić do roku 1985. Wtedy to ważyły się losy *Knight Ridera*. Trwały zdjęcia do 4. sezonu serialu. Jednak coraz częściej mówiło się o jego zakończeniu. David Hasselhoff znając te informacje wpadł na pomysł pewnego odcinka, który, przy założeniu braku 5. sezonu, można byłoby uznać za zakończenie serialu. Ten odcinek miał nosić tytuł *The Scent of Roses*¹⁹⁸. Historia w nim skupiałaby się na Michaelu, jego wątpliwościach co do dalszej pracy w Fundacji i wielkiej miłości do pewnej kobiety...

Losy potoczyły się inaczej – podczas emisji serialu stacja NBC uznała, że ten odcinek lepiej będzie pasował na walentynki. Został więc wyemitowany w lutym, a serial miał się zakończyć dopiero w 4 kwietnia 1986¹⁹⁹. I tak też było – tylko że ostatnim odcinkiem został epizod *Woo-Doo*, jeden z najsłabszych w całej historii serialu. Kolejność raz przyjęta przez NBC, została uznana przez inne stacje emitujące *Nieustraszonego*. Ale do czasu.

Blisko 30 lat później oryginalna kolejność została przywrócona właśnie przez Serwis Knight Rider Polska. Na forum padł pomysł²⁰⁰, by napisać do wydawnictwa Amercom (które było w trakcie połowy wydawania), czy byłaby możliwość zmiany kolejności odcinka. Został on bardzo pozytywnie przyjęty przez użytkowników. Pik, który posiadał odpowiednie kontakty w wydawnictwie, napisał emaila z zapytaniem

¹⁹⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=13216#13216>, dostęp na 17.05.2012.

¹⁹⁸ <http://www.knight-rider.pl/odcinek412.php>, dostęp 31.05.2012.

¹⁹⁹ [http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Knight_Rider_\(1982_TV_series\)_episodes](http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Knight_Rider_(1982_TV_series)_episodes), dostęp na 31.05.2012.

²⁰⁰ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=28840#28840>, dostęp na 21.05.2012.

o taką możliwość. Dnia 02 października 2009 dostał odpowiedź pozytywną²⁰¹. Wydawnictwo zgodziło się wydać koniec serialu w innej kolejności.

Ów przesunięty numer pojawił się w kioskach 9 czerwca 2011 roku. Od tej pory, każdy kto kolekcjonował to wydanie *Nieustraszonego*, może szczycić się unikatową edycją. Tak jak Autor tejże pracy:

Rysunek 23 ZDJĘCIE 3: Unikalne wydanie serialu *Knight Rider*. Zdjęcie Tomasz Skupień

3.5 „Kalambur zwany kryzys” czyli jak pisać o osobach, które zna się tylko z sieci

Najciekawsze rzeczy zwykle dzieją się wtedy, kiedy nikt ich się nie spodziewa ani ich nie planuje. Podobnie też bywa z rzeczami dobrymi, które jeszcze zwykle łączą się z poprzedzającymi ich rzeczami niezbyt przyjemnymi.

Taka właśnie mieszanka w 2010 roku doprowadziła do powstania w Serwisie Knight Rider Polska pewnej opowieści, która na długo wpisała się w historię tego portalu.

Prolog

Wszystko zaczęło się z początkiem 2010 roku – do Polski trafiła najnowsza odsłona serialu *Knight Rider* – *Knight Rider: The Series*. Pierwszy odcinek został

²⁰¹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=28882#28882>, dostęp na 17.05.2012.

wyemitowany na TVP1 7 stycznia 2010, o godzinie 20:25 (był to czwartek)²⁰². Wiele osób ucieszyło się z tej emisji. Również i dla Serwisu był to złoty okres – ilość wejść na stronę zwiększyła się znacząco.^{203 204}

Sytuacja zmieniła się na przełomie lutego i marca 2010. TVP ogłosiło wiosenną ramówkę, w której w miejsce *Nieustraszonego* weszły przygody *Ojca Mateusza*. Fani serialu o gadającym mustangu nie przywitali tego wydarzenia z radością. TVP jednoznacznie pokazała, że serial był dla niej tylko „zapchajdziurą”, którą wypełniała sezon ogórkowy (o czym świadczy późniejsza emisja, od czasu, do czasu, i dokończenie serialu o różnych porach w wakacje)²⁰⁵.

Wiele osób z serwisu z miejsca stało się antyfanami *Ojca Mateusza* (lub chociaż wyrażało o nim swe negatywne opinie). Jedną z nich była opinia autora tej pracy. Napisałem wtedy krótkiego, prześmiewczego crossovera pod tytułem *Mateusz Rider*²⁰⁶. W skrócie opowiadał on historię spotkania ojca Mateusza oraz KI3Ta z *Knight Rider: The Series*. Razem połączyli swe siły, by łapać przestępców w Sandomierzu.

Opowiadanie zostało zamieszczone w dziale „Knight Rider: The Series, sezon 2 - wasze pomysły” dnia 5 marca 2010 o godzinie 09:50. I spodobało się użytkownikom. Przykładowe opinie:

- „A tak ogólnie - jeden wielki lol, dobre” eNeR, 05-03-2010, 12:38²⁰⁷
- „Skupień - nie wiem co ty tam masz pod czachą, w każdym razie bądź jest to zajefajna maszynka do robienia ficków i im podobnych.” kakagonzalez, 05-03-2010, 15:08²⁰⁸
- „piękny piękny ten one shotXD Naprawdę wzruszyłam się ze śmiechu” tamersa, 05-03-2010, 16:42²⁰⁹

Idąc za ciosem, kolejnego dnia powstało inne opowiadanko. Nie odnosiło się ono co prawda do sytuacji z przerwaniem emisji *Knight Rider: The Series*, ale też był crossem. Tym razem bohaterowie nowego *Nieustraszonego* spotkali się z popularnym lekarzem, doktorem Housem²¹⁰. W tym właśnie opowiadaniu zostało użyte określenie

²⁰² http://www.knight-rider.pl/2008-emisje.php?showKanal=TVP1_1, dostęp na 31.05.2012.

²⁰³ http://www.knight-rider.pl/galeria/archiwum/Statystyki_KRTS-2010.pdf, dostęp na 31.05.2012.

²⁰⁴ <http://www.knight-rider.pl/podsumowanie2010.php>, dostęp na 31.05.2012.

²⁰⁵ http://www.knight-rider.pl/2008-emisje.php?showKanal=TVP1_1, dostęp na 31.05.2012.

²⁰⁶ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33234#33234>, z dnia 19.04.2012

²⁰⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33235#33235>, dostęp na 10.06.2012.

²⁰⁸ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33245#33245>, dostęp na 10.06.2012.

²⁰⁹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33251#33251>, dostęp na 10.06.2012.

²¹⁰ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33265#33265> z dnia 19.04.2012

„pierdoła” (3.1.6 Słowniczek forum Serwisu Knight Rider Polska), które będzie brzmieć w tej historii do końca. Opowiadanie znów zostało dobrze przyjęte, co zmobilizowało mnie do napisania trzeciego crossa²¹¹. W nim Mike i KI3T trafili do świata Kubusia Puchatka, gdzie szukali... świni, robiąc przy tym spore zamieszanie.

W tym opowiadaniu zostały zawarte po raz pierwszy aluzje do czegoś więcej niż tylko anulowania emisji czy innych seriali. Po pierwsze, zostały wspomniane skoki narciarskie oraz Simon Ammann (w tym czasie, a było to po olimpiadzie w Vancouver, głośna była sprawa wiązań owego skoczka). A po drugie, znalazła się subtelna aluzja do kulis powstania *Knight Ridera*: jeden z aktorów, Peter Cullen, który w starej i nowej wersji podkładał głos KARRowi, wielkiemu wrogowi bohaterów *Nieustraszonego*, w filmach o Kubusiu Puchatku użyczył głos Kłapouchemu²¹².

I to opowiadanie zebrało dobre recenzje, a nawet o mało nie wpłynęło na czyjąś przyszłość zawodową. Jednocześnie w tym momencie pojawiły się już wszystkie elementy, by móc zacząć tworzyć *Kalambur...* – właściwego bohatera tego podrozdziału.

Na początku było... posiedzenie

Nic nie zapowiadało, że noc z 10 na 11 marca 2010 przyniesie coś przełomowego. Wydawało mi się wtedy raczej, że to będzie czwarte opowiadanko, trochę bardziej odbiegające od pozostałych (już nie cross seriali, tylko przewidywania na przyszłość). Powstały raptem dwie strony, które zostały zamieszczone rano, 11 marca w serwisie (jeszcze w temacie „Knight Rider: The Series, sezon 2 - wasze pomysły”).²¹³

Historia przedstawiała się następująco: w przyszłości (ponad 25 lat od momentu pisania utworu) władzę w naszym kraju sprawuje ekipa Serwisu Knight Rider Polska. Pik, obecny administrator i właściciel strony, jest wtedy premierem, zaś inni użytkownicy zasiadają w radzie ministrów i są odpowiedzialni za poszczególne resorty. Prezydentem kraju jest wtedy nie kto inny, jak sam David Hasselhoff. Wspólnota Nieustraszona, bo tak wtedy nazywa się Polska, jest najbogatszym krajem świata i najważniejszym graczem na arenie międzynarodowej. Wszyscy liczą się z jej zdaniem. W kraju panuje dobrobyt, ludzie są zadowoleni. Raj na ziemi.

²¹¹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33385#33385> z dnia 19.04.2012

²¹² http://en.wikipedia.org/wiki/Peter_Cullen#Other_work, Wikipedia, dostęp na 31.05.2012.

²¹³ www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=773&start=0 z dnia 19.04.2012

Akcja zaczyna się w momencie, kiedy Pik organizuje kolejne posiedzenie rady ministrów. Poszczególni ministrowie referują, jak wyglądają sprawy w ich resortach. Ogólnie jest bardzo dobrze, wszystko idzie ku lepszemu niż jest. Jednak coś się dzieje nie tak. W kancelarii premiera pojawia się tłum zbuntowanych ludzi, zwanych nowym narybkiem, który głosi takie postulaty:

„- my chcemy nieustraszonego znowu to super serial ojciec mateusz be skond można sciongość knight ridera a w tele tygodniu napisali że będzie pięć serii...

Pik stał, wstrząśnięty, ale nie zmieszany. Wiedział, że właśnie teraz nadszedł najpoważniejszy kryzys, z jakim musiał się zmierzyć...”²¹⁴

W tym momencie opowiadanie urywało się.

Podczas pisania miałem pomysły, jak to może się rozwinąć – ale nie podejrzewałem, że dojdzie do kontynuacji. Skazywałem ten projekt na jeden odcinek. Los chciał jednak inaczej. A przede wszystkim Czytelnicy.

Opowiadanie znów zebrało bardzo dobre recenzje. Użytkownicy, zwłaszcza Ci, którzy występowali w nim, dokładnie je przeczytali. A potem wybuchła bardzo zażarta dyskusja. Pretekstem stało się właśnie opowiadanie, a potem przeszło wszystko w życie codzienne każdego użytkownika. Jak to skomentował użytkownik eNeR, po kilkudziesięciu kolejnych postach:

„Tomek, chyba sytuacja wymknęła się nieco spod kontroli.. Widzisz, co tu się dzieje? Oni przeczytali to opowiadanie i w nim zostali..przenieśli się do tego świata niczym Bastian w *Neverending story*” eNeR, 14-03-2010, 01:18²¹⁵

Sam byłem zaskoczony tym co się dzieje. Wiedziałem, że to musi być kontynuowane. Napisałem post²¹⁶, w którym zapowiedziałem, że historia będzie miał ciąg dalszy, że będzie miała tytuł *Kalambur zwany kryzys*, ale że jej kolejne odcinki pojawia się dopiero za co najmniej dwa miesiące.

W tym samym czasie został też wydzielony osobny dział na forum, *Kalambur zwany kryzys – czyli przyszłość KRPL wg Tomka S*, a ja otrzymałem unikalną rangę na forum – Skryby²¹⁷. Nie pozostało nic innego, jak tylko spełnić obietnicę z posta zapowiadającego *Kalambur*... i go spokojnie pisać.

Niestety, a może stety – spełnione zostały tylko dwa pierwsze warunki. Kolejny odcinek *Kalamburu*... pojawił się nie za dwa miesiące, ale już pięć dni po

²¹⁴ Wszystkie cytaty pochodzące z *Kalamburu*... posiadają oryginalną pisownię.

²¹⁵ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33714#33714>, dostęp na 10.06.2012.

²¹⁶ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33564#33564>, dostęp na 31.05.2012.

²¹⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33753#33753>, dostęp na 31.05.2012.

premierze, 16 marca 2010. To był wtorek. Od tego dnia, co tydzień, w Serwisie pojawiały się kolejne odcinki *Kalamburu...*

I oto mamy „Kalambur...”

Serial liczył 13 odcinków (do 8 czerwca 2010). Na początku było to zwykle po 3, 4 strony, ostatnie odcinki potrafiły liczyć ich ponad 11. Zwieńczeniem serialu był specjalny epizod finałowy, zaprezentowany 2 lipca 2010 podczas wspólnego spotkania użytkowników Serwisu na czacie z okazji wakacji. Pojawił się też specjalny, dwuczęściowy odcinek świąteczny w grudniu 2010 i nosił tytuł *Pik sam w kancelarii*.

Serial miał trzytygodniową przerwę w emisji w kwietniu 2010. Spowodowana ona była katastrofą smoleńską oraz późniejszym okresem żałoby narodowej. Zadałem nawet pytanie, czy czytelnicy chcą powrotu opowieści:

„Mam pytanie do wszystkich, którzy czytają „Kalambur...”: czy chcecie, aby powróciły kolejne odcinki? Piszę, gdyż wiem, że jest to opowieść w pewnym sensie polityczna, ale też prześmiewcza. Chodzi mi także o to, czy jeszcze nie jest za wcześnie, czy pamięć o katastrofie musi się zagoić.”²¹⁸

Tekst powrócił 27 kwietnia 2010 roku. Odcinek zaczął się takim wstępem:

„Zatrzymaliśmy się... Pomyśleliśmy nad losem... Wyciągnęliśmy lekcję...
Pora wrócić do życia.”²¹⁹

Od tego momentu odcinki pojawiały się co tydzień, początkowo z mniejszą ilością aluzji politycznych niż wcześniej.

Historia została zbudowana z dłuższych lub krótszych skeczy, jednak posiadała też główny wątek – walki z kryzysem (został on rozwiązany dopiero w finale). Jednak najważniejszym twórcywem *Kalamburu...* byli jego główni bohaterowie – użytkownicy serwisu Knight Rider Polska. W opowieści pojawiły się ich przyszłe „ja”, które stworzyłem na podstawie tego, jak sami siebie prezentowali na forum Serwisu. Brałem przede wszystkim pod uwagę ich wpisy, ale też zwracałem

²¹⁸ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=34785#34785>, dostęp na 31.05.2012.

²¹⁹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35087#35087>, dostęp na 31.05.2012.

baczną uwagę, jakie mają awatary²²⁰, co znajduje się w podpisach ich postów, jakie treści (fan-fiction, fan arty) zamieszczają w serwisie.

W rolach głównych mogliśmy widzieć między innymi składowe takich użytkowników Serwisu, jak:

- **Pik** – w *Kalamburze...*: prezes rady ministrów. Jego nieodłączny atrybut to bladoczerwony krawat, który ciągle poprawia. Stanowczy. Główny bohater opowieści. Do tego nie zapominający o tym, że programowanie jest jego jedną z większych pasji. *W serwisie*: właściciel portalu, jego administrator. To on stworzył go (skrypty, itp.). Stanowczy, odzywający się wtedy, gdy wymaga tego sytuacja.
- **eNeR** – w *Kalamburze...*: minister muzyki, Formuły 1 i Jakiej To Melodii; znany ze swoich remixów; jak sam to ujął, najbardziej tragiczna postać w opowieści. *W serwisie*: jeden z dwóch moderatorów na forum, pasjonat muzyki, zwłaszcza klubowych mixów. Często dzieli się na łamach Serwisu swoimi utworami. Prowadzi też na forum dział o Formule 1 (relacje z wyścigów, ciekawostki). Od czasu do czasu wspomina też o bywaniu na planie programu Jaka To Melodia.
- **Fenix The Best** – w *Kalamburze...*: minister sprawiedliwości oraz historii KR; posiada czerwonego feniksa imieniem Brutalek, któremu komendy wydaje za pomocą wyrażenia „Pff!”. Stanowcza i bardzo samodzielna. *W Serwisie*: moderatorka forum. Twarda i nieustępliwa, potrafiąca mocną ręką trzymać porządek. Do tego często przedstawiająca różne ciekawostki odnośnie *Nieustraszonego*. Jej awatar oraz nick zawierają feniksa. Od wielu lat w swoim podpisie ma zdanie: „Jestem dziewczyną. Pff!”
- **tamersa** – w *Kalamburze...*: minister budownictwa i Transformersów; posiada małego Robocika; zafascynowana kulturą Japonii: mangą, anime... *W Serwisie*: jedna z aktywniejszych użytkowniczek. Wielka fanka Transformersów oraz mangi i anime.
- **kakagonzalez** – w *Kalamburze...*: minister wojska, zwanego w tej krainie Nową Gwardią; *W Serwisie*: jeden z młodszych użytkowników, który na stałe wszedł do Serwisowej czołówki. W czasie pisania *Kalamburu* tytułował się jako „Młoda Gwardia”
- **Frost** – w *Kalamburze...*: minister ds. terroryzmu oraz wszelakich mrozonek; miał mały konflikt z Fenix oraz jej feniksem. *W Serwisie*: obecnie (stan na 31.05.2012) znany pod nickiem Mandrivnyk, w czasie pisania *Kalamburu...* jako Frost, stąd

²²⁰ Awatar – zdjęcie profilowe, które pojawia się obok każdego postu., [http://pl.wikipedia.org/wiki/Awatar_\(rzeczywisto%C5%9B%C4%87_wirtualna\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Awatar_(rzeczywisto%C5%9B%C4%87_wirtualna)), dostęp na 10.06.2012.

skojarzenie z mrozem i mrożonkami. Ma zawsze swoje zdanie, lubi wszystko skomentować.

- **FlyingAnvil** – w *Kalamburze...*: minister lotnictwa i mniejszości niebieskich w kraju. Za asystentkę miał przedstawicielkę ludu Na'vi z filmu *Avatar* Jamesa Camerona. W *Serwisie*: w czasie pisania *Kalamburu* posiadał awatar, będący kadrem ze wspomnianego wcześniej filmu.

- **Rider** – w *Kalamburze...*: minister sztuki rysowanej i medycyny, zafascynowany doktorem Housem (zwanym też często Grzesiem Domem). W *Serwisie*: fan doktora House'a oraz główny grafik Serwisu. W czasie pisania *Kalamburu* posiadał awatar przedstawiający dr House'a, podpisany KITT ALSO LIES (nawiązanie do motta lekarza: EVERYBODY LIES – „wszyscy kłamią”).

- **Skryba** – w *Kalamburze...*: główny pisarz i bajkopisarz w rządzie, posiadający bardzo mroczny sekret. W *Serwisie*: twórca *Kalamburu* oraz kilku fan-fiction.

Oprócz nich pojawiało się wiele epizodycznych postaci. Byli to między innymi:

- inni użytkownicy serwisu: KITT94, Seb, Bialy, Sarah_G.;

- postacie z różnych dzieł kultury masowej – filmu, seriali: Janosik, Czterej Pancerni, Horatio Caine²²¹, literatury: Jakub Wędrawycz, Woland z *Mistrza i Małgorzaty*;

- postacie żyjące autentycznie – najważniejszą taką postacią był **David Hasselhoff** (odtwórca głównej roli w oryginalnym *Nieustraszonym*), w *Kalamburze...* będący prezydentem; pojawili się też znani piosenkarze (Justin Bieber, Golec uOrkiestra), politycy (Lech Wałęsa), gwiazdy kabaretu (mim Ireneusz Krosny, Grupa MoCarta), sportowcy (Adam Małysz).

W początkowej fazie opowiadanie skupiało się głównie na fakcie anulowania *Nieustraszonego* przez TVP oraz reakcji użytkowników, zwłaszcza tych nowych, którzy pojawili się w serwisie i szukali odpowiedzi na pytanie: co z tym *Nieustraszonym*? Zdanie wypowiedziane przez tłum (przytoczone na początku tego rozdziału) stanowi autentyczny zlepek wypowiedzi, jakie wtedy dominowały w *Serwisie* i było satyryczną próbą zbadania tego zjawiska.

Z czasem *Kalambur...* przestał wyłącznie odnosić się do świata *Knight Ridera* i problemów w nim. Zaczął szeroko komentować bieżące wydarzenia w polityce,

²²¹ Główny bohater serialu *CSI: Miami*.

sporcie, show biznesie. Nie zabrakło też spotkań z postaciami z innych seriali czy tekstów kultury.

Jednak wątek *Nieustraszonego* grał główną rolę w *Kalamburze*....

Typowe wątki *Kalamburu*

Jak już wspominałem, *Kalambur*... w głównej mierze odnosił się do uniwersum *Knight Ridera* oraz samego serwisu Knight Rider Polska. Postacie jak i wydarzenia były budowane na podstawie obserwacji użytkowników, historycznych debat na forum czy ważnych wydarzeń serwisowych.

Jako przykład można tu podać wypowiedź Pika-premiera z jednego z odcinków:

„- SPOKÓJ!!! – ryknął Pik – Zrzekam się swojego stanowiska... I mówię, co myślę: chce mi się rzygać, jak widzę tę kłótnię... Wracam na stanowisko...”²²²

Była to parafraza wypowiedzi Pika z 2009 roku w temacie Czacik²²³. Powodem tak ostrej reakcji Administratora była poważna kłótnia, która przetoczyła się przez forum serwisu. Chodziło w niej o przesadzone żarty na temat jednej z użytkowniczek forum. Cała historia zakończyła się wieloma ostrzeżeniami dla biorących w niej udział stron (sam Pik za powyższą wypowiedź dał sobie ostrzeżenie). Zaś samo wydarzenie, jak to określił użytkownik kakagonzalez było jedną z najciemniejszych kart w historii Serwisu²²⁴.

Pojawiały się też inne, bardziej sympatyczne nawiązania do wypowiedzi użytkowników. Często w *Kalamburze*... można było znaleźć takie słówko jak „pierdoła” (którego historia została wyjaśniona w krótkim słowniczku forum Knight Rider Polska).

W połowie serii można odnaleźć taki fragment:

„Jeden z nich nachylał się nad laptopem: był to świetnie znany wszystkim w rządzie Highlander. Zaś za nim swoje miejsce znalazł postawny i dobrze zbudowany

²²² <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33822#33822>, dostęp na 31.05.2012.

²²³ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=26755#26755> z dnia 21.04.2012

²²⁴ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33841#33841> z dnia 31.05.2012.

mężczyzna, z długimi włosami, nagim, owłosionym torsem i w zbójcejskich spodniach. Cała ta dwójka pracowała nad angielskim napisami do „Janosika”.

- No patrz. – warknął Highlander – Znów jakieś dziecko neo napisało, że napisy są za późno, że wolno idzie tłumaczenie, że trzeba mnie zmienić i że jestem głupi. – tłumacz wskazał emaila, który nadszedł. - Cóż, dola tłumacza. – westchnął.”²²⁵

Highlander był (i nadal jest) przedstawicielem Grupy Hatak, tworzącej napisy do seriali. Pojawił się w Serwisie w momencie, kiedy zaczął tłumaczyć *Knight Rider: The Series*. Do swojego zadania podszedł bardzo profesjonalnie – założył na forum specjalny temat²²⁶, gdzie pytał naszą społeczność fanowską, jak powinien tłumaczyć pewne zwroty charakterystyczne dla uniwersum *Nieustraszonego* (współpracował przy tym bardzo blisko z Pikiem, by jakość napisów była jak najlepsza). Zamieszczał też informacje o postępie prac nad kolejnymi odcinkami. Niestety, znalazła się grupa osób (młodych), którzy zaczęli narzekać na czas, w jakim tworzy napisy (średnio były to 3 dni od czasu premiery odcinka; warto zaznaczyć, że napisy w Serwisie pojawiały się szybciej niż na stronie Grupy Hatak – ze względu na fanów). Na szczęście w obronie tłumacza stanęli starsi użytkownicy forum.

Swego czasu na forum rozgorzała debata czy KARR, zły prototyp KITTa, mógłby stać się dobry²²⁷. Dwie użytkowniczki – tamersa oraz Fenix The Best – uważały, że dałoby się przeprowadzić jego resocjalizację. Sama tamersa stworzyła fan-fiction pod tytułem *Przedsiónek*²²⁸, gdzie KARR zmieniał się na lepsze.

I również wątek „dobrego”, a raczej „leczącego się” KARRa znalazł się w *Kalamburze*...:

„- Kryzys-szmyzys! – nieudolnie zrymował KARR – Ja mam kryzys swojego procesora i w porcie USB mam wasz kryzys... Och, moje rezystory... - przyłożył swą mackę tam, gdzie niby miał głowę.

Lekarz miał już tego dość. Jednym mocnym ruchem wypchnął Seba z gabinetu

²²⁵ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35765#35765>, dostęp na dzień 31.05.2012.

²²⁶ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=493&postdays=0&postorder=asc&start=0>, dostęp na dzień 21.04.2012

²²⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=46357#46357>, dostęp na 31.05.2012.

²²⁸ <http://www.knight-rider.pl/fanFictions152.php>, dostęp na 31.05.2012.

- Nie no... - pokręcił głową, przestępując nieprzytomnego Pudziana – KARR na resocjalizacji? Kto by o tym kiedyś pomyślał...²²⁹

W czasie budowania historii sięgałem nie tylko po archiwa, ale też bieżące wydarzenia. Po premierze pierwszego odcinka wywiązała się gorąca dyskusja na jego temat. W jej trakcie użytkownikowi Frost zostało przypisane klikanie zapalniczką oraz siedzenie na kanapie. W kolejnym odcinku *Kalamburu...* można było odnaleźć taki cytat:

„- Jakie działania, ministrze do spraw terroryzmu? – Pik spojrzał na Frosta. Ten siedział na kanapie i bawił się zapalniczką”.²³⁰

Podobny wpływ ta sama rozmowa miała na rozwój postaci feniksa Brutalka. Pojawiło się też wspomnienie unikatowego wydania DVD *Knight Ridera* w Polsce (o którym szerzej w **3.4 Polskie wydanie DVD**), z aluzją do debat, o rodzajach pudełeczek, w jakich było przekazywane do dystrybucji. Wyglądało to tak:

„Wtem drzwi do sali posiedzeń huknęły. Rząd odwrócił się i zauważył, że stanęło w nich wielgachne pudełko DVD, ni to matowe, ni to świejące. Na całe swe plastikowe gardziołko krzyknęła:

- A imię moje... 44! - i zaczęło ukazywać wdzięki swojego wyjątkowego i unikatowego na skalę światową wydania.

- Ej, nie, jeszcze nie... - eNeR syknął w jego kierunku.

Pudełko przez chwilę stało, nie rozumiejąc. W końcu jednak zrozumiało, co o chodzi (wszystko mówiący facepalm), stwierdziło:

- To ja przyjdę jutro! – i tyle go było widać.”²³¹

Jedną z ciekawszych aluzji, możliwą do zrozumienia tylko przez społeczność *Nieustraszonego*, było nawiązanie do postaci Glena A. Larson, twórcy *Knight Ridera*. Najlepiej wyjaśni to fragment *Kalamburu...*:

²²⁹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=36135#36135>, dostęp na dzień 31.05.2012.

²³⁰ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33822#33822>, dostęp na dzień 31.05.2012.

²³¹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=37423#37423>, dostęp na dzień 31.05.2012.

„Stało tam wiele osób, zakapturzonych. Wpatrywali się oni w scenę, na której stał tron: wielki i czarny. Jednak najbardziej zdziwiły Pika wycięta na nim inskrypcje: KNIGHT RIDER i BATTLESTAR GALACTICA. Na samym jego szczycie górował powoli mrugający skaner KITT-a.

- Co to jest? – zapytał Pik. Nikt mu odpowiedział, gdyż tłum huknął „OOGA CHACKA HOOGA HOOGA!”, zaś na podeście pojawił się...

- O żesz! – krzyknął premier – Glen Larson!

Rzeczywiście, to był on, tylko ubrany w jakieś śmieszne szmatki, ni to suknia, ni to habit.

- Że kto? – zapytał Jakub. Pik go uciszył, gdyż Glen przemówił:

- Łelkom all maj fans. Aj wery happi, bikas aj haf gut nius for ju: aj write twotausendsikstyfor version of niu najt rajder muwi. It is beter dan last łan. – przemówił Glen (*zapis zgodny z tym, jak to zrozumiał Jakub*). Tłum zaczął skandować:

- In Glen Larson we trust! In Glen Larson we trust! In Glen Larson we trust!...

- Że co? – egzorcysta skrzywił się.

- To Glen Larson, twórca Knight Ridera i w pewnym sensie naszego państwa. – zaczął szybko wyjaśniać Pik – Do pewnego czasu nawet sensownie mówił, miał ciekawe pomysły. Jednak w momencie, kiedy zaczął opowiadać brednie, że niby Knight Rider będzie w kinach, ale nie wie kiedy, duża część fanów stwierdziła u niego demencję starczą, chrzcząc go „yo dziadzia”. I odcięli się od jego pomysłów. Jednak pozostała pewna część, która stworzyła, można by, rzec sektę wokół niego... I teraz widzisz efekty. – premier wskazał na zgromadzenie. Nadali wiwatowali na cześć Larsona.”²³²

„Yo dziadzia” jest znane do tej pory.

Pojawiały się też aluzje do oryginalnych wydarzeń z serialu. Jednym z nich była taka scena:

„- To kłamstwo. Nic takiego nie miało miejsca! – eNeR próbował jakoś zareagować.

- Nagranie nie kłamie. A może masz kłopoty z pamięcią, panie Traceur.

- Eee... - zdziwił się minister – Pomyliłeś tekst...”²³³

²³² <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35425#35425>, dostęp na 31.05.2012.

²³³ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=34386#34386>, dostęp na 31.05.2012.

Scena wprost odnosiła się do wątku, w którym główny bohater *Knight Rider: The Series*, Mike Traceur (potem zmieniający nazwisko na Michael Knight), miał tajemniczą amnezję, przez którą nie pamiętał kilku lat, w czasie których służył w Afganistanie.

W sferze języka często można było znaleźć w *Kalamburze*... różne „nieustraszone” wariacje. Na przykład jeden z bohaterów, chcąc dosadnie wyrazić swoje zdanie, powiedział „KARR prawda”²³⁴ (posiadające równe znaczenie, co stosowane popularnie „gówno prawda”). W innym odcinku można było odnaleźć taką wariację językową: „niespodziewanie drzwi do niego otworzyły się. Stała w nich staruszka, o dość rozpoznawalnej twarzy. Jednak Frost za Chińskie Województwo Nieustraszone nie mógł sobie przypomnieć, skąd ją zna”.²³⁵

Opowiadanie nie tylko zbierało różne wypowiedzi, ale także powodowało inne, które na stałe weszły do historii Serwisu. Najbardziej charakterystyczną było pewne pytanie użytkownika kakagonzalez, zadawane kilka razy w różnych formach. Otóż ów forumowicz chciał się po każdym odcinku dowiedzieć, co autor brał, żeby otrzymać taki efekt:

„PS: weź w końcu podaj namiary do tego dealera, bo widzę, że towar ma ciągle dobry”²³⁶

Tu pragnę zaznaczyć, że żadne takie używki nie były stosowane podczas pisania *Kalamburu*... i te wypowiedzi były jedynie żartobliwym komentarzem. Który doczekał się uwiecznienia w samej opowieści:

„- Gdyby nie to, że to jest rzeczywistość, pomyślałbym, że to sen jakiegoś wariata. – skomentował eNeR.

- W rzeczy samej. A kaka zapytałby jeszcze, u jakiego dostawcy ten wariat towar bierze. – uzupełnił Seb.

- W rzeczy samej. – westchnął eNeR.”²³⁷

²³⁴ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=34019#34019>, dostęp na 31.05.2012.

²³⁵ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35087#35087>, dostęp na 31.05.2012.

²³⁶ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35101#35101>, dostęp na 31.05.2012.

²³⁷ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=36931#36931>, dostęp na 31.05.2012.

Inną postacią *Kalamburu*..., która zadomowiła się w Serwisie i jest do dzisiaj pamiętana, to Jurek machający husarsko siekierką. Była to parodia Jerzego Chojnickiego, bohatera telenoweli TVP *Klan*. W jednym z odcinków bronił swojego domu przed bandytami za pomocą znalezionej w bagażniku samochodu siekiery²³⁸. Cała akcja, pod nazwą „To pewnie Jerzy” (słowa wypowiedane przez żonę Jerzego, Elżbietę) do dziś jest jedną z bardziej kultowych w Internecie. Zaś w nomenklaturze Serwisu wspomnienie Jurka i jego siekiery wywołuje uśmiech w postach użytkowników.

Użytkownicy także sami produkowali swoje teksty fanowskie nawiązujące do *Kalamburu*. Przede wszystkim należy wspomnieć tu użytkownika Ridera, głównego grafika Serwisu. Stworzył on grafikę do wątku The F-Team – Frosta, który niesłusznie oskarżony o wywołanie kryzysu ucieka z kancelarii i zaczyna działać jako Drużyna F (parodia serialu *The A-Team* - *Drużyna A*). Porusza się on starą nyską, przerobioną na wzór pojazdu, jakim jeździli bohaterowie oryginalnego serialu. I to właśnie jej dwa zdjęcia Rider zamieścił w temacie. Wyglądały one tak:

Rysunek 24 Pierwsza wersja nyski do wątku The F-Team autorstwa Ridera

Rysunek 25 Druga wersja nyski do wątku The F-Team autorstwa Ridera

²³⁸ <http://www.youtube.com/watch?v=5vK7TimRvAo>, dostęp na 31.05.2012.

Rider mógł się też poszczycić finałową piosenką, nagrałą specjalnie na koniec *Kalamburu*.... Nosila tytuł *Kalambur Ending*. Rider dopisał do instrumentalnego utworu *Pożegnanie Franka Kimono* własny tekst, który brzmiał następująco:

Kalambur Ending

Posłuchajcie chwilkę moi mili,
Bo historię mam do powiedzenia,
Aby dobrze wszyscy się bawili,
To zamienię się na chwilę w rapera.

Pewien skryba, dobrze wszystkim znany,
W swojej głowie wyschizował plany.

Sprawić radość wszystkim nam zamarzył,
I zamieścił to na forum naszym.

Rzecz to była trochę polityczna,
Ale każdy z nas miał w niej swój udział,
Za wzór jedna była tam wytyczna,
Każdy z kryzysem za barki się brał.

Bo rozróżba zrobiła się nielicha,
I znaleziono nie jednego oprycha.

Wielu też gości pojawiło się w tym świecie,
Z polskich oraz zagranicznych produkcji,
Było ciekawie - sami dobrze wiecie,
Akcja niczym wulkan podczas erupcji.

Wiele humoru oraz świetnych kasków,
Wiele dramatów, sensacji oraz dąsów.

Każdy tu miał jakieś swoje zadanie,
No i problemów miał też całkiem sporo,
Czasem się czuło jak na jakimś omamie,
Lub wyglądało się tak jakoś trochę choro.

Jednak chyba każdy się tu zgodzi,
Przygód moc nam wcale nie zaszkodzi.

Wręcz przeciwnie - mocno nas scalała,
Wspólnoty siła w nas mocno odżyła.

Niech ta piosenka będzie niczym goniec,
Niosąca wieści bez zbędnych preambuł,
Każda historia ma przecież swój koniec,
Lecz w nas zostanie ta jedna
KALAMBUR!²³⁹

Kalambur... odnosił się też do wydarzeń z życia codziennego. Na początku wspominałem o przerwie, jaka była wymuszona katastrofą smoleńską. Sam wątek wypadku rządowego Tupolewa powrócił w kolejnych odcinkach. Jednak nie była to próba wyśmiewania tragedii, tylko komentarz na temat zachowań pewnych osób w czasie tragedii i po niej (między innymi satyra na granie Baracka Obamy w golfa w czasie pogrzebu Lecha Kaczyńskiego).²⁴⁰

Akcja *Kalamburu...* działa się w świecie polityki, dlatego i on był najbardziej wyśmiewany w nim. Szczególnie dużo aluzji padło w odcinku finałowym, który miał emisję tuż przed pierwszą turą przyspieszonych wyborów prezydenckich w 2010 roku. Pojawili się nim wszyscy kandydaci, wszyscy w krzywym zwierciadle (zostali nazwani „zmorami przeszłości”)²⁴¹.

Kalambur... był pełen wydarzeń i postaci znanych z innych tekstów kultury (i to nie tylko tej masowej). Jak chociażby taki cross z serialem *Detektyw Monk*, *Zmiennicy* oraz aluzja do przeboju Anny Wyszkonii *Czy ten pan i pani?*:

²³⁹ http://rider44.wrzuta.pl/audio/0PBxW40z66e/kalambur_ending, dostęp na 31.05.2012.

²⁴⁰ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35425#35425>, dostęp na 31.05.2012.

²⁴¹ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=38412#38412>, dostęp na 31.05.2012.

„[Fenix] Porwała już prawie rozplątanego detektywa i podbiegła do pierwszego wozu – żółtego, dużego fiata.

- Taryfa wolna? – zapytała kierowcę, niewysokiego mężczyznę w czapce, przyciemnianych okularach i z niewielkim wąsikiem. Stał on oparty o bok wozu.

- Oczywiście. – odpowiedział takim jakimś cienkim głosem.

- Na wschód. Monk, wsiadamy! – krzyknęła, otworzyła drzwi i wskoczyła do środka. Detektyw jednak nie wsiadał – Monk, powiedziałam coś!

Adrian stał i trząsł się jak galareta.

- Co z tobą?! – warknęła Fenix. Taksówkarz już siedział za kółkiem.

- Włączyła mi się fobia... przed... transwestytami... - wystękał Monk.

- O co ci chodzi?!

- To... że on... to ona... - z trudem wyjaśnił wielki, acz płochliwy detektyw.

Fenix spojrzała na kierowcę.

- Czy ten pan to pani? – zapytała.

- Proszę pani, chce pani jechać, pytać się o moje upodobania czy śpiewać piosenki Ani Wyszkonii? – odpowiedź.²⁴²

Kultura wysoka i masowa spotkały się w fragmencie, kiedy Pik i Jakub Wedrowycz (bohater serii książek Andrzeja Pilipiuka), próbują złapać demona odpowiedzialnego za kryzys. Na swojej drodze spotykają Wiedźmina Andrzeja Spakowskiego oraz pewną Zosię:

„Drogę zastąpił im wysoki facet, z długimi, białymi włosami. Twarz miał poharataną bliznami. Z tyłu wystawały mu rękojeście dwóch mieczów.

- Kogo ja tu widzę. – przemówił – Jakub Wędrawycz.

- Hy, wieśmin Geralt, ale super. – Jakub wyszczerzył zęby. W tym samym momencie jeden z mieczy zatrzymał się dosłownie milimetr od szyi bimbrownika.

- Po coś tu przylazł. – warknął ów Geralt – Nie dość już namieszałeś na zewnątrz? Nie dość zniszczyłeś świat mojej pięknej fantastyki, takiej klasycznej, wprowadzając w nie klimaty bimbru i jakiegoś zadupia na końcu Polski... Khyyy... -

²⁴² <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35087#35087>, dostęp na 31.05.2012.

zacharczał białowłosy, gdyż linka hamulcowa Jakuba jeszcze szybciej niż miecz owinęła się w koło jego szyi.

- Wojsławice to może dziura, ale nie zadupie. – warknął Jakub, zaciskając pętle. Wiedźmin upuścił miecz. Ewidentnie się dusił – Nu, to cię moresu nauczy. – egzorcysta sprawnie złuzował linkę i ściągnął ją z szyi wiedźmina.

- I tak nie przejdziecie. – warknął słabym głosem wojownik – Zrobię z was sałatkę!

- Hy, ze mnie to najwyżej bimbru utoczysz, ale i tego nawet ci nie pozwolę. – Jakub uśmiechnął się, wyciągając zza pazuchy książkę i podając ją premierowi – Masz, zacznij czytać na głos. Ty to szybciej zrobisz, ja to jestem analfabeta.

Pik wziął wolumin. Na okładce pisało „PAN TADEUSZ”.

Premier nie rozumiał, o co w tym chodzi, ale odchrząknął i zaczął:

- „Litwo! Ojczyzno moja! Ty jesteś jak zdrowie...” – nie przerywając, spojrzał na wiedźmina. Ten zaczął zachowywać się bardzo dziwnie: jakby miękł, jakby stawał się bardziej kluskowaty, taki... szlachecki. - „Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie...”

„...Kto cię stracił. Dziś piękność twą w całej ozdobie

Widzę i opisuję, bo tęsknię po tobie” – to powiedział już wiedźmin. W jego kocich oczach stały łzy:

- Oj Zosiu, ma luba, moje kochanie wielkie

Już podążam ku Tobie, bo serce me pęknie!

Niespodziewanie za wiedźminem pojawiła się taka młoda dziewczuszka, z blond warkoczem, ale wyglądem rokująca szansę nawet na Hollywood. Spojrzała na Geralta, skrzywiła się i tak powiedziała:

- Och nie, tyś już nie mój dzielny Pan Tadeusz

Odchodzę do pięknego Colina co rusz!

I jak stała, tak odbiegła.

- Zosiu... Nie! – zawył Geralt i ruszył w te pędy za nią.

- I co to baba może z chłopem zrobić. A do tego jeszcze rzewna historia. – filozoficznie stwierdził Jakub – Nic premierze, idziemy.”²⁴³

Jednak najczęstsze w tej opowieści były wymieszanie różnych znanych seriali. Poniżej mój ulubiony „wielki cross”:

²⁴³ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35425#35425>, dostęp na 31.05.2012.

„Doszli tam nadspodziewanie szybko (nie licząc tego, że minął ich jakiś czerwony dodge viper, a jakiś gościu w szarej marynarce rzucił się w panice na plecy premiera). Kiedy stanęli przy biurku, Pik mógł szczegółowiej określić skład korpusu dowodzenia: otóż był tu jakiś łysy, ubrany w cywilne ubrania, cały czas tańczący tango, jakiś inny typek, z niewielką bródką i blondwłosą towarzyszką, podstarzały facet stojący koło poloneza z naklejką 07. I jeszcze dwóch takich, wyglądających bardziej na policjantów: jednego ubranego w niebieski mundur, ale z twarzą dziwne przypominającą domniemanego killera oraz drugiego, w czarnym mundurze i o posturze niejakiego Arnolda .

- Jak sytuacja? – zapytał Samuraj22 faceta z bródką.

- Cholera, psy straciły trop. A Aśka zgubiła gdzieś minikamerę. – krótki, ale treściwy raport.

- Aha. Ale czy są jakieś postępy?

- Tak. – niespodziewanie głos zabrał tańczący łysy – W kolejnym odcinku dostanę same dziesiątki! I to od Mamby!

- Konkurencja, spokój.- warknął gość przy polonezie.

- Ty nie bądź takie 07, bo zawsze mogę znaleźć brakujące 03 i będzie niezła malastrofa. – odwarknął łysy, robiąc szpagat.

- Czarek, co to jest mala... mala... - tępo odezwał się gość o posturze Arnolda.

- Idioto, nie teraz. Nie widzisz, że jest tu premier! – odpowiedział jego towarzysz, wykrzywiając się w trudny do opisanie sposób.

Wielki warknął.

- No co warczysz. Idź, niech ci Stępień wyjaśni!

- Stępień jest ślepy.

- To nie ma znaczenia! – krzyknął ów Czarek – Malastrofy nie trzeba widzieć!

- Ale co to jest ta mala... mala...

Czarek zrobił kilka głupich ruchów, poczym podparł się pod boki.

- Wiesz jak wygląda Pershing? – zapytał.

- No... - mięśniak podrapał się po głowie – To jest to, co ma komendant...

- Tak... Albo Rysio na głowie... I właśnie malastrofa to jest to!

- Rysiu?

- Nie! – głośno zaprzeczył Czarek.

- Ale mówiłeś, że to jest mala... mala...

- Nie! Mówiłem, że Pershing to jest malastrofa!

- Ale... Nie rozumie. – mięśniak zrobił smutną minę.

Czarek wziął głęboki oddech.

- Arnie...

- Tak?

- Idź i sprawdź, czy cię nie ma posterunku.

Mięśniak rozpromienił się.

- Ty to masz zawsze dobre pomysły! – powiedział i odbiegł.

Pik pociągnął koordynatora na bok.

- To ma być sztab dowodzenia? – zapytał półgębkiem.

- Najlepsi z najlepszych! – Samuraj22 uśmiechnął się.

Pik zamknął oczy i policzył do 10.

- I znów wszystko na mojej głowie. – mruknął i odwrócił w stronę sztabu –
Słuchajcie, mam...

Nie skończył, gdyż do gabinetu wszedł mało charakterystyczny gość, taki typowy
facet do pracy przy papierach. Wywołał on jednak wielkie zainteresowanie.

- I jak Tomek, masz to, cholera? – zapytał facet z bródką.

- Mam to, tamto i jeszcze więcej. Po pierwsze... - przybyły zajrzał do teczki – Denat
zmarł w wyniku śmierci.

- Niemożliwe! – krzyknęła blondynka. Wyglądała na autentycznie zaskoczoną.

- Co do tego skradzionego auta potwierdziło się, że zostało ukradzione. – kolejny
news Tomka.

- Wiedziałem! – krzyknął łysy.

- Świadek okazał się zabójcą, a ofiara świadkiem. – kontynuował Tomasz.

- Kto by pomyślał. – stwierdził 07.

- Technicy przekazali także, że piramidy zostały wybudowane od czubka.

- Hehehe... A Arnie mówił, że od fundamentów. Głupek. – rzucił Carek.

- Wiem także, że Majowie machnęli się w kalendarzu, Kevin nigdy nie był sam
w domu, Chuck liczy już 8 raz do nieskończoności, po obu stronach zera, co to były
sepulki i dlaczego wiem wszystko.

- Tomek, a ile jest $2+2*2$? – zapytał łysy.

- Sześć. – odpowiedź bez zawahania.

W tym momencie wszyscy ze sztabu wytrzeszczyli swe oczy na Tomka.

- On wie naprawdę wszystko! – krzyknął facet z bródką.

Pik nie wytrzymał:

- To powiedz pan wszechwiedzący, kto stoi za kryzysem?! – krzyknął. Miał już dość tego. Tracił cenny czas, a na zewnątrz coraz bardziej hulał kryzys.

Tomek spojrzał na niego... Pik zauważył... Totalną pustkę w oczach...

- Nie... nie... nie wiem... - wysapał. I padł na ziemię.

W sali zapadła totalna cisza. Jak makiem zasiał.

- Zabiłeś Tomka pytaniem... - wysapał facet z bródką – Zabiłeś... Zabiłeś wszechwiedzącego! – ryknął.

Tłum, za plecami premiera zaczął szemrać.

- Oko za oko! – ktoś ryknął. Zebrani natychmiast to podchwycili. - Oko... za... oko! – skandowali.

Premier przełknął ślinę.²⁴⁴

Na sam koniec zamieszczę jeszcze jeden przykładowy, *Kalamburowy*... cross. Tym razem zostały połączone dwa różne media: telewizja oraz Internet:

„Niestety, premier nie dowiedział się, jak to oto powiedzenie się kończy, gdyż telewizor znów przeskoczył, tym razem na Publiczną Numer Dwa. Trwał tam właśnie pierwszy na świecie program publicystyczny prowadzony w całości przez komputer, zwany Tomem Firefoksem. Kilku ekspertów miało się wypowiedzieć na temat kryzysu.

- A więc panie doktorze... - ekran Toma z wyświetlonym lisem zwrócił się do ewidentnego jajogłowego, takiego, co to wiele książek już przeczytał - ...co pan sądzi o kryzysie?

- Ale urwał!

- A o co powinien poprosić rząd lud... - tym razem ekran odwrócił się do gościa po lewej, typowego magistra wielu dziedzin - ...do walki z kryzysem?

- Daj kamienia!

- A co... - pytanie skierowane do okularnika, ewidentnego doktora rehabilitowanego - ...może sobie myśleć teraz premier?

- Jestem hardcorem!

- A panowie jaką radę daliby odnośnie walki z kryzysem?

- Koniec imprezy! Nie ma takiego bicia!²⁴⁵

²⁴⁴ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=34190#34190>, dostęp na 31.05.2012.

²⁴⁵ <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=37423#37423>, dostęp na 31.05.2012.

Na koniec

Kalambur zwany kryzys okazał się sukcesem. Świadczy o tym dobre przyjęcie przez czytelników – którzy sami stali się bohaterami tej opowieści. Takie coś nie byłoby możliwe, gdyby nie społeczność, jaka wytworzyła się wokół Knight Rider Polska. Fani przelali w ten Internetowy świat cząstkę samych siebie – tym, kim są, co lubią, jak postrzegają rzeczywistość. *Kalambur...* tylko wyłowił te rzeczy i połączył je w całość.

Tak, na pewno był niecodziennym przykładem komunikowania fanowskiego. I na pewno ciężkim do powtórzenia – próby stworzenia drugiego sezonu *Kalamburu...* jak do tej pory kończyły się wielkim fiaskiem.

Fan który na początku pracy spoglądał w lustro, przeszedł już swój cały dzień w świecie Serwisu Knight Rider Polska. Zrozumiał, kim jest dla naukowców. Przypomniwał sobie, skąd w ogóle taka strona się wzięła. Oraz przeszedł przez to, co ta strona ma do zaoferowania w kwestii komunikowania. Pora by teraz to wszystko podsumował. I wyciągnął ostateczne wnioski.

ZAKOŃCZENIE

Serwis Knight Rider Polska jest dla mnie niczym drugi dom. Od kiedy, w 2006 roku, założyłem w nim konto, nie ma dnia, abym nie sprawdzał forum czy nie zaglądał do nowości na stronie. Autentycznie żyłem się z osobami, które tam są. Wytworzyła się między nami specyficzna więź.

Podczas pracy nad tym opracowaniem doszedłem do wniosku, że bardziej niż badaczem jestem twórcą. Cieszę się, że badanie zagadnienia fanizmu pozwoliło mi poszerzyć swoją wiedzę na ten temat. Jednak o wiele bardziej cieszy mnie bycie fanem-twórcą. Do czego już w te wakacje powrócę – i to właśnie w Serwisie Knight Rider Polska. Jednak zanim to zrobię, muszę odpowiedzieć na kluczowe pytania: czy istnieje komunikowanie fanowskie? I czy można go zdefiniować?

Na pierwsze pytanie mogę odpowiedzieć: tak, istnieje komunikowanie fanowskie. Jego definicja, w oparciu o wspomnianą na początku pracy definicję B. Dobek-Ostrowskiej²⁴⁶, może wyglądać następująco:

Komunikowanie fanowskie – polega na wymianie informacji, opinii czy własnej twórczości w grupie skupionej wokół pewnego tekstu kultury. Nie ogranicza się ono jednakowoż do tego tekstu, tylko najczęściej od niego wychodzi, zawierając w sobie szersze aspekty rzeczywistości (np. świat zewnętrzny poza grupą fanowską). Komunikowanie fanowskie prowadzi do budowania więzi między osobami, które w nim uczestniczą. Ułatwia również zbudowanie nowej tożsamości osoby (fana) w grupie.

Serwisów fanowskich w sieci można znaleźć wiele, jednak uważam, że Serwis Knight Rider Polska spełnia wszystkie warunki sugerowanej przeze mnie definicji. Buduje go grupa ludzi, skupionych wokół serialu *Knight Rider*. Nie stanowią jednak grupy wyłącznie zajmującej się tym tematem. Wykazałem, że komunikują nie tylko o serialu, ale też i o życiu poza tekstem. Mają swoje zainteresowania, które umiejętnie przeplatają z byciem fanem *Nieustraszonego*.

Warto w tym momencie też zastanowić się nad tym, jaki wpływ taka postawa wywiera na fanie. Sam jako fan dostrzegam wiele pozytywów – budowanie relacji z innymi osobami, akceptacja w gronie fanów, możliwość samorozwoju. Grupy

²⁴⁶ B. Dobek-Ostrowska, *Podstawy komunikowania społecznego*, dz. cyt., s. 13.

fanowskie pozwalają też na zostanie ekspertem w pewnej dziedzinie, która, umiejętnie prowadzona, może przerodzić się w zajęcie na całe życie.

Dla równowagi, patrząc z dystansu, komunikowanie fanowskie może wydawać się ograniczające jednostkę. Świat dla takiej osoby zamyka się tylko w obrębie danego tekstu kultury, ewentualnie jego kontynuacjach. Fan może, niekiedy, w takich sytuacjach stawać się „owcą” prowadzona przez „producentkich pasterzy”. Może całkowicie oddawać się temu sztucznemu światu, zapominając o tym realnym. Jednak jest to już chorobliwy przejaw fanizmu, mający mało wspólnego z byciem prawdziwym fanem.

W moim odczuciu w tej całej „rozprawie” o komunikowaniu fanów udało mi się wykazać jeszcze jedną rzecz – być może najważniejszą. Tutaj muszę sięgnąć do początku pracy, do źródła słowa „komunikowane”.

Na początku znaczyło ono wspólnota. Dopiero potem nabrało znaczenia wymiany informacji. I chyba o to chodzi w ruchach fanowskich – że ludzie są razem. Tworzą wspólnotę, skupioną wokół czegoś, można by rzec, ulotnego jakim jest tekst kultury. Ale który jest dla nich ważny. I który ich pcha **do tworzenia** – czy to relacji, czy to więzów czy to tekstów fanowskich.

Wilton Knight, na łożu śmieci, powiedział Michaelowi: „one man can make a difference” (jeden człowiek może zmienić świat). Fani, nie tylko *Nieustraszonego*, idą krok dalej. Pokazują, że grupa wielu ludzi potrafi jeszcze bardziej ten świat zmieniać. Pomimo wszystkiego. Na przekór wszystkim.

To był długi dzień dla fana. Teraz stojąc przed lustrem, tuż przed snem, może śmiało sobie powiedzieć, że zrozumiał dużo. Jednak jest jeszcze wiele do zrobienia. Ale to dopiero jutro.

A teraz, słysząc w głowie refren *Carry On Wayward Son* zespołu Kansas, fan może spokojnie iść spać. By być gotowym na więcej.

„Carry on my wayward son
There'll be peace when you are done
Lay your weary head to rest
Don't you cry no more”²⁴⁷

²⁴⁷ Autor tekstu: Kerry Livgren. http://www.tekstowo.pl/piosenka,kansas,carry_on_my_wayward_son.html, dostęp na 10.06.2012.

BIBLIOGRAFIA

Książki:

- S. J. Baran, D. K. Davis, *Teorie komunikowania masowego*, Kraków, 2007;
- M. Castells, *Spółeczeństwo sieci*, Warszawa 2007,
- B. Dobek-Ostrowska, *Podstawy komunikowania społecznego*, Wrocław 1999;
- M. Fleischer, *Teoria kultury i komunikacji*, Wrocław 2002;
- W. Godzic, *Rozumieć telewizję*, Kraków 2001;
- H. Jenkins, *Kultura konwergencji*, Warszawa 2007;
- D. McQuail, *Teoria komunikowania masowego*, Warszawa 2008;

Artykuły:

- A. Kisielewska, *Serial telewizyjny jako forma mitologizacji kultury*, Kraków 2004;
- M. Polaczuk, *Jeden człowiek może coś zmienić*, artykuł poświęcony użytkownikom Serwisu Knight Rider Polska (archiwum własne);
- P. Siuda, *Cierpliwość fana fantastyki. O tym, czy fan to marionetka czy partyzant?*, 2010;
- P. Siuda, *Edukacyjne i wychowawcze aspekty uczestnictwa w społecznościach fanów (fandomach)*, Toruń 2008;
- P. Siuda, *Fandomy - społeczności fanów zjawisk kultury popularnej*, Kielce 2009;
- P. Siuda, *Fanfiction – przejaw medialnych fantomów*, Warszawa 2007;
- P. Siuda, *Fani jako specyficzna subkultura konsumpcji. Pomiędzy fanatyczną konsumpcją a oporem przeciwko konsumeryzmowi*, Toruń 2008;
- P. Siuda, *Od dewiacji do głównego nurtu – ewolucja akademickiego spojrzenia na fanów*, Studia Medioznawcze, 2010;
- T. Żaglewski, *Mov(i)es, czyli współczesna kultura filmowa jako pole działalności prosumentów w dobie konwergencji mediów*, Lublin 2011;

Źródła internetowe:

- *Airwolf*, opis w bazie seriali serwisu Hata.pl, źródło: <http://hatak.pl/serie/258/Airwolf/>;
- *ALF*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: [http://en.wikipedia.org/wiki/ALF_\(TV_series\)](http://en.wikipedia.org/wiki/ALF_(TV_series));
- Astrotrain, *opinia na temat KOMa*, źródło: http://www.knight-rider.pl/galeria_obraz1085.php;
- Awatar, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: [http://pl.wikipedia.org/wiki/Awatar_\(rzeczywisto%C5%9B%C4%87_wirtualna\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Awatar_(rzeczywisto%C5%9B%C4%87_wirtualna));
- BXMMASTER, opis pierwszego odcinka 4. sezonu serialu *Knight Rider*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/odcinek401.php>;
- BXMMASTER, opis serialu *Team Knight Rider*, źródło: http://www.knight-rider.pl/TEAM-o_czym_jest_serial.php;
- *Crossover*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: [http://pl.wikipedia.org/wiki/Crossover_\(film\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Crossover_(film));
- *Drużyna A*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Dru%C5%BCyna_A;
- eNeR, post z dnia 30 października 2010, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=28840#28840>;
- eNeR, recenzja filmu *Hans Kloss: Stawka większa niż śmierć*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=56879#56879>;
- eNeR, wpis z dnia 5 marca 2010, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33235#http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33245#3324533235>;
- *Fandom*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Fandom>;
- Fenix The Best, opis pilota serialu *Knight Rider: The Series*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/2008-odcinek001.php>;
- Fenix The Best, opis serialu *Knight Rider: The Series*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/2008-pilot.php>;
- *Ford Mustang*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: http://en.wikipedia.org/wiki/Ford_Mustang_variants#Shelby_GT500KR;

- *Forum internetowe*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Forum_dyskusyjne,
http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_forum;
- Foster, opis pierwszego odcinka serialu *Knight Rider* zamieszczony w serwisie Knight Rider Polska; źródło: <http://www.knight-rider.pl/odcinek101.php>;
- FosteR, *TV POLSAT vs TVP1*, artykuł porównujący emisję serialu *Knight Rider* w telewizjach: POSLAT i TVP1, źródło: <http://www.knight-rider.pl/arttykul2.php>;
- Gary Cowtan, *I've been looking for freedom*, słowa piosenki, źródło: [http://en.wikipedia.org/wiki/Looking_for_Freedom_\(song\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Looking_for_Freedom_(song));
- *Gdzie jest KITT?*, źródło: <http://www.youtube.com/watch?v=cCJVAMzXB4E>
- harendziak, *Kiedy naprawdę Knight Rider pojawił się w Polsce?*, artykuł poświęcony historii emisji serialu *Knight Rider* w Polsce, źródło: <http://www.knight-rider.pl/arttykul21.php>;
- *Hugo Gernsback*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Hugo_Gernsback;
- kakagonzalez, post z dnia 16 marca 20120, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33841#33841>
- kakagonzalez, post z dnia 27 kwietnia 2010, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=35101#35101>
- kakagonzalez, post z dnia 5 marca 2010, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33245#33245>;
- Kerry Livgren, *Carry On Wayward Son*, refren piosenki, źródło: http://www.tekstowo.pl/piosenka,kansas,carry_on_my_wayward_son.html;
- *Knight Rider 2000*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Knight_Rider_2000;
- *Knight Rider*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia; źródło: [http://en.wikipedia.org/wiki/Knight_Rider_\(1982_TV_series\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Knight_Rider_(1982_TV_series));
- *Lista odcinków serialu Knight Rider*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: [http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Knight_Rider_\(1982_TV_series\)_episodes](http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Knight_Rider_(1982_TV_series)_episodes);
- mtu90, wpis na forum Knight Rider Polska, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=30626#30626>;

- *Online Chat*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: http://en.wikipedia.org/wiki/Online_chat;
- *Opis serialu Knight Rider*, źródło: http://www.knight-rider.pl/o_czym_jest_serial.php;
- *Patricia McPhearson*, biografia w serwisie Knight Rider Polska, źródło: http://www.knight-rider.pl/Patricia_McPherson;
- *Peter Cullen*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: http://en.wikipedia.org/wiki/Peter_Cullen#Other_work;
- *Pik*, *Historia serwisu Knight Rider Polska*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/historia.php>;
- *Pik*, *opis odcinka K.I.T.T. vs. K.A.R.R.*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/odcinek306.php>;
- *Pik*, post z dnia 1 kwietnia 2009, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=620>;
- *Pik*, post z dnia 13 sierpnia 2008, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=26755#26755>
- *Pik*, post z dnia 14 marca 2010, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33753#33753>
- *Pik*, post z dnia 2 listopada 2009, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=28882#28882>;
- *Podsumowanie roku 2011 w serwisie Knight Rider Polska*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/podsumowanie2011.php>;
- *Pontiac*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: http://en.wikipedia.org/wiki/Pontiac_Firebird#Third_generation_.281982.E2.80.931992.29;
- *Pride and Prejudice*, hasło w internetowej encyklopedii Wikipedia, źródło: http://en.wikipedia.org/wiki/Pride_and_Prejudice;
- *Ralf7*, opis odcinka *The Scent of Ross*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/odcinek412.php>;
- *Regulamin konkursu KNIGHT CROSSOVER STORY*, źródło: http://www.knight-rider.pl/konkurs/Crossover_Story_Regulamin.pdf;
- *Regulamin serwisu Knight Rider Polska*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/regulamin.php>;

- *Reklama serialu Knight Rider*, źródło: <http://www.youtube.com/watch?v=s0Fc7Mi2Mw4>;
- *Rider, Kalambur Ending*, słowa piosenki, źródło: http://rider44.wrzuta.pl/audio/0PBxW40z66e/kalambur_ending
- *Serialowe Wrota*, strona internetowa audycji, źródło: <http://hatak.pl/serialowewrota>;
- T. Skupień, *David Hasselhoff – nieustraszony ratownik*; biografia aktora w serwisie Hatak.pl, źródło: http://hatak.pl/artykuly/gwiazdy/14838/David_Hasselhoff_nieustraszony_ratownik/;
- T. Skupień, *Jastrząb Ulicy – sprawiedliwość na dwóch kółkach*, opis serialu, źródło: http://hatak.pl/aktualnosci/seriale/13459/Jastrzab_Ulicy_sprawiedliwosc_na_dwoch_kolkach/;
- tamersa, post z dnia 21 stycznia 2011, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=46357#46357>;
- tamersa, post z dnia 5 marca 2010, źródła: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33251#33251>;
- tamersa, *Przedsionek*, opowiadanie fan-fiction w Serwisie Knight Rider Polska, źródło: <http://www.knight-rider.pl/fanFictions152.php>;
- Tekst z czołówki serialu *Knight Rider* (NBC, 1982), źródło: <http://www.knight-rider.pl/czolowka.php>;
- TS89 *Dr House i Nieustraszony*, opowiadanie fan-fiction w Serwisie Knight Rider Polska, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33265#33265>
- TS89, *Ciągle lukam na stronę* słowa piosenki, archiwum własne;
- TS89, *Kalambur zwany kryzys*, opowiadanie w Serwisie Knight Rider Polska: www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?t=773&start=0
- TS89, *Kubuś Puchatek i Nieustraszony*, opowiadanie fan-fiction w Serwisie Knight Rider Polska, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33385#33385>
- TS89, *Mateusz Rider*, opowiadanie fan-fiction w Serwisie Knight Rider Polska, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33234#33234>;
- TS89, *Nasz Rider*, opowiadanie fan-fiction w Serwisie Knight Rider Polska, źródło: <http://www.knight-rider.pl/fanFictions170.php>;
- TS89, post z dnia 12 marca 2010, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=33564#33564>

- TS89, post z dnia 19 kwietnia 2010, źródło: <http://www.knight-rider.pl/forum/viewtopic.php?p=34785#34785>
- *Wpisy z WASZEJ Księgi w Serwisie Knight Rider Polska*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/ksiega.php>;
- *Wykaz kategorii opowiadań w dziale Fan Fiction na stronie Knight Rider Polska*, źródło: <http://www.knight-rider.pl/fanFictions.php>;
- *Wypowiedź Administratora Serwisu Knight Rider Polska, Pika, z dnia 2 stycznia 2010.*

SPIS RYSUNKÓW I FOTOGRAFII

Rysunek 1 Ekipa Knight Rider Polska wraz z KITTem.....	29
Rysunek 2 Print screen jednej z rozmów w WASZEJ Księdze.....	31
Rysunek 3 Print screen strony głównej forum Knight Rider Polska	32
Rysunek 4 Wspólny portret Adama i KOMa autorstwa Astrotrain.....	43
Rysunek 5 Okolicznościowe logo z KOMem i KI3Tem.....	44
Rysunek 6 Pierwszy rysunek Astrotrain w Serwisie Knight Rider Polska	46
Rysunek 7 Grafika pojedynku KITTa z bykiem autorstwa Astrotrain	46
Rysunek 8 ZDJĘCIE 1: fotos z odcinka <i>Not a drop to drink</i> ©1982 NBC.....	47
Rysunek 9 Rysunek KOMa do serii <i>Nasz Rider: Siłacz</i> autorstwa Astrotrain.....	47
Rysunek 10 ZDJĘCIE 2: print screen z reklamy serialu <i>Knight Rider: The Series</i> ©2008 NBC.....	48
Rysunek 11 Michael Knight jako T-800, rysunek autorstwa Astrotrain.....	48
Rysunek 12 Pierwsze okolicznościowe logo Serwisu Knight Rider Polska autorstwa Ridera wraz z rysunkami Astrotrain.....	49
Rysunek 13 Drugie okolicznościowe logo Serwisu Knight Rider Polska autorstwa Ridera wraz z rysunkami Astrotrain.....	49
Rysunek 14 Pierwsze logo Serwisu Knight Rider Polska autorstwa Pika	49
Rysunek 15 Logo autorstwa użytkownika Ridera	50
Rysunek 16 Obecne logo Serwisu Knight Rider Polska	50
Rysunek 17 Wielkanoca odsłona loga Serwisu	50
Rysunek 18 Logo Serwisu na wypadek żałoby narodowej	51
Rysunek 19 Logo upamiętniające Michaela Jacksona.....	51
Rysunek 20 Logo na zakończenie kariery przez Adama Małysza.....	51
Rysunek 21 Specjalne logo na „prima-aprilis” z 1 kwietnia 2009 roku (żart polegał na tym, że Serwis Knight Rider Polska stał się słowackim serwisem).....	51
Rysunek 22 Okładka do płyty DVD autorstwa Ridera	57
Rysunek 23 ZDJĘCIE 3: Unikalne wydanie serialu <i>Knight Rider</i> . Zdjęcie Tomasz Skupień.....	59
Rysunek 24 Pierwsza wersja nyski do wątku The F-Team autorstwa Ridera.....	71
Rysunek 25 Druga wersja nyski do wątku The F-Team autorstwa Ridera	71

PODZIĘKOWANIA

Na początku pracy gorąco dziękowałem **panu dr Krzysztofowi Groniowi**, mojemu promotorowi. Przez ten rok wspierał mnie w dążeniu do rozpoczęcia, a potem napisania i zakończenia licencjatu. Jednak nasza współpraca zaczęła się dużo wcześniej, już na pierwszym roku, a potem, podczas drugiego, w ramach zajęć z animacji poklatkowej. Przez cały ten czas dr Groń był bardzo wyrozumiały oraz niesłychanie otwarty na nowe idee. Sam mając duszę twórcy dobrze rozumiał pewne typowe „twórcze” zagadnienia. Często też rozmawiał po prostu o życiu, o tym, co boli i o tym, co ważne. Za to wszystko jeszcze raz bardzo gorąco mu dziękuję!

Kolejną osobą, bez której pomocy ten licencjat nie powstałby, jest **pani mgr Irena Szpuler-Dirak**. Przez dwa lata była moim lektorem języka niemieckiego. Na swoich zajęciach dała możliwość rozwoju bardzo ważnego dla mnie projektu - Ruczaj Filmu. Ale jej największy wkład w ten licencjat miał miejsce podczas trzeciego roku – za pomocą tak zwanych sesji coachingowych pomogła mi zmobilizować się i odnaleźć najlepsze i najbardziej efektywne sposoby na pisanie licencjatu. Bez jej pomocy, bez tych spotkań, bez wszystkich dobrych słów, bez całego wsparcia – nie byłoby tego opracowania.

Ten licencjat nie powstałby, gdyby nigdy... nie narodziła się ekipa Serwisu Knight Rider Polska. Gdyby nie ta grupa i relacja, która pomiędzy nami pojawiła się – nie byłoby o czym pisać. **Pik, Fenix, eNeR, tami, Rider, kaka, Rycerz 2000, Frost...** i wszyscy inni. Dziękuję Wam, że chcecie tworzyć stronę Knight Rider Polska. Że jesteście fanami.

Osobne podziękowania, w związku ze stroną, kieruję do **Pika**, Administratora Serwisu. Udzielił mi wiele informacji odnośnie portalu, pilnował też strony merytorycznej tego licencjatu. Mam nadzieję, że spełniłem pokładane nadzieje w tej pracy, Szefie (do dziś nie mogę zapomnieć, jak bardzo się cieszyłeś, kiedy napisałem Ci o temacie mojego licencjatu).

Pozostając w kręgu użytkowników Serwisu kolejne podziękowania przekazuję **Riderowi**. Nasza znajomość wyszła już dawno poza obręb Strony. Razem, w jednym roku, pisaliśmy i będziemy bronić swoje licencjaty. Dlatego też obaj pomagaliśmy sobie przy swoich pracach. Rider, jestem Ci za to bardzo wdzięczny!

Nie mogę nie wspomnieć tu o wielkim wsparciu **Astrotrain**. Często podczas pisania licencjatu rozmawiałem z nią, dzieląc się swoimi wątpliwościami. Zawsze dodawała mi otuchy, pisząc, że będzie dobrze.

Wielkie wsparcie w czasie pracy nad tym licencjatem dostałem od trzech koleżanek z roku. Pierwsza z nich, **Magdalena Stępień**, towarzyszyła mojemu licencjatowi praktycznie od początku, będąc w pewnym sensie jego „matką chrzestną”. To właśnie dzięki jej subtelnej uwadze narodził się pomysł na całą pracę. Wielkim oparciem duchowym była też **Katarzyna Gad**, prawdopodobnie najbardziej dzielna i niezłomna osoba, jaką spotkałem w swoim życiu. Zawsze miała czas, by porozmawiać, zawsze miała czas, by dać dobrą radę. Wierzyła wtedy, kiedy był brak wiary. Niezwykle oparcie dostałem też od **Mirelli Cybulskiej** – za co jej gorąco dziękuję.

Na koniec chciałbym podziękować grupie, której zawdzięczam najwięcej. Ostatnie miejsce w podziękowaniach nie wynika jednak z braku szacunku, wręcz przeciwnie, liderzy zawsze startują jako ostatni – a dla mnie **Wielka Ekipa Ruczaj Filmu** to niekwestionowani liderzy oraz najważniejsi ludzie, jakich spotkałem na tych studiach. Ich obecność, niezależnie od kolei losu, dawała mi wiarę, że jeden człowiek może coś zmienić, że może porwać ludzi. Każdemu z osobna zaś chciałbym podziękować: **Wojciechowi Baranowi** za wiele i za jeszcze więcej, **Dawidowi Rydzkowi** za to że pokazał, że o serialach warto pisać, **Michałowi Dąbrowskiemu** za sprowadzanie na ziemię, kiedy tego trzeba było, **Janowi Morysowi** za chłodny i wyważony osąd rzeczywistości, **Krzysztofowi Sadowskiemu** za to, że świat wcale nie musi być poukładany, żeby był piękny i **Janowi Harnickiemu** za możliwość zrozumienia Wschodu.

ANEKS

Specjalne, przedpremierowe opowiadanie z najnowszej serii *Nasz Rider: Bo Lato*.

POGADANKA

czyli co ukrywa rodzina

JORDANÓW, 1 LIPCA 2012

- Powiadasz, że chciałbyś o tym pogadać?

Tomasz kiwnął głową.

Okręciłem głowę i spojrzałem na KOMa. Zielony polonez atu stał na swoim podwyższeniu w garażu. Jego skaner mrugał miarowo od prawej do lewej i z powrotem.

- To co, opowiemy kuzynowi co i jak? – zapytałem pojazdu.
- Wiesz Adaś, on już jest w takim wieku, że raczej powinien wiedzieć co i jak. Ale jeśli tak nalegasz. - z poloneza wydobył się zrzędlawy głos KOMa.

Pokręciłem głową, poczym znów spojrzałem na kuzyna. Siedział na stołku przede mną i wyglądał na autentycznie zdenerwowanego.

- Hm, jakby ci to tu najlepiej wytłumaczyć... - podrapałem się po głowie i poprawiłem okulary. – Może tak. KOM, dwa miesiące temu, pod Poznaniem, jak tych dwóch łysych dopadło mnie za tym sklepem?
- Jak obalałeś tego jabola z miejscowymi tubylcami? – z przekąsem rzucił KOM. Jednocześnie ekran za nim włączył się.
- Nie wierz mu, wiesz przecież dobrze, że nie piję – mruknąłem do Tomasza. Ten tylko nerwowo pokiwał głową.

Na ekranie pojawiło się ujęcie z kamery pokładowej KOMa, umieszczonej na dachu: *na pierwszym planie widać moje plecy, dalej trzech pijących sobie spokojnie pod ścianą sklepu.*

- *To jak panowie, widzieliście tu wczoraj takiego czarnego opla? – pytam.*
- *Widzieć to nie wiemy, pamięć nie ta... - jeden z pijaczków wyciąga przed siebie rękę. Zaczynam grzebać po kieszeniach, kiedy zza załomu muru wychodzi takich dwóch wysokich, łysych i szerokich w barach. Pijaczki, na ich widok, zmywają się nadspodziewanie szybko.*
- *Na maskotki EURO to mi oni nie wyglądają – kąśliwie zauważa z tyłu KOM.*
- *Ale chyba nadepnęliśmy odpowiedniej osobie na odpowiedni odcisk – rzucam cicho do poloneza. Typki stają na przeciw mnie; zza pasa wyciągają długie metalowe rurki - No patrzcie, właśnie tego mi brakowało, żebym dokończyć zakładanie tej kanalizacji. Dzięki chłopaki za przyniesienie – skwitowałem.*

Z głośnym przekleństwem rzucają się na mnie. Odsukuję w bok znikając poza kadr. A obaj atakujący padają na maskę KOMa.

- *Lakier mi rysujecie, brutale – głupawo zauważył KOM. – I że ty Adaś na takie pozwalasz...*
- *KOM, wytłumacz panom, dlaczego nie wolno cię bić – rzucam gdzieś spoza kadru.*
- *I jak zawsze wszystko na moim procesorze – westycha KOM i rusza do tyłu. Łysi, próbujący wstać z maski, straciwszy punkt podparcia, lecą prosto w błoto.*
- *U, glaca już nie będzie taka czysta – stwierdziłem.*
Klnąc i grożąc mi śmiercią, łysi zaczynają podnosić się.
- *KOM, nie ma czasu, siatka – westchnąłem. Polonez objeżdża bandziorów od drugiej strony. Spod przedniego zderzaka wylatuje metalowa siatka, która na dobre wbija facetów w błoto.*
- *Dobra, wystarczy... - powiedziałem. KOM zatrzymał nagranie. Spojrzałem na Tomasza. Kuzyn miał trochę pokrzywianą twarz. – Dobra, widzę, że cię to mało przekonało. KOM... - popatrzyłem na samochód - ...dajesz nagranie z Wrocławia, sprzed pół roku. Wiesz, ten pościg – uściśliłem.*
- *Ale tam w sumie ze złego profilu brany jestem i mnie w ogóle słabo widać, i jeszcze taki brudny od tej soli...*
- *KOM, przeżyjesz – westchnąłem.*

Polonez, gniewnie pomrukując silnikiem, włączył kolejne nagranie: ekran podzielony na pół. Jedna kamera z boku KOMa pokazuje białą drogę, wokół wysokie

zaspę. Z lewej, nieznacznie wysuwający się przód czerwonego tira. Druga kamera rejestruje mnie w środku poloneza.

- *Adaś, uwaga! – krzyczy KOM. Tir gwałtownie odbija w naszą stronę. Szarpię kierownicą w prawo, KOM mało co nie wpada w zaspę.*

- *Ten facet mnie wkurza – rzucam, nerwowo zerkając w bok. Tir lekko faluje.*

- *Pozwól, że nie będę wymieniał, ile rzeczy mnie wkurza, bo już pewnie życia nam nie starczy – KOM. – No i znów...*

Ciągnik tira znów próbuje w nas uderzyć.

- *Dobra, inaczej gadamy – warczę. Wrzucam najwyższy bieg, do oporu wciskam gaz. Licznik poloneza gwałtownie skacze do ponad 200 na godzinę, wyskakujemy przed tira – Spróbuj tego! – krzyczę i zaczynam kręcić kierownicą to w prawo, to w lewo. Polonez tańczy przed tirem.*

- *To może tak dla nastroju – KOM odpala muzykę z „Jeziora Łąbędziego”.*

Pojawia się kolejne ujęcie, tym razem z kamery na bagażniku. Tir z tyłu próbuje nas wyprzedzić, też zaczyna od prawej do lewej jeździć po drodze. Ale większa masa daje o sobie znać – kierowca traci panowanie nad autem... które składa się jak scyzoryk i zaczyna lecieć na nas.

- *Adaś, myślę że to jest część twojego planu i wiesz co teraz zrobić, i że nie masz na myśli zielonej marmolady ze mnie – westchnął KOM.*

- *Jak najwyżej stary! – krzyknąłem. Tir, który się złożył, był coraz bliżej.*

Wciskam przycisk SKOCZEK. KOMa podrywa się w powietrze, na dobre kilka metrów. W czasie lotu tir prześlizguje się pod nami, poczym...

- *Zatrzymaj, potem ta kraksa nie jest ładna – powiedziałem do KOMa. Nagranie stanęło – Coś jaśniej? – z uśmiechem zwróciłem się do Tomasza. Ten patrzył na mnie wielkimi oczami. – Ech kuzynie... - westchnąłem. – KOM, nagranie z Gdańska, dwa miesiące temu.*

- *No tam to było gorąco, nie przeczę... - mruknął KOM.*

Pojawiło się kolejne nagranie: tym razem ujęcie z powietrza, z sondy KOMa, unoszącej się nad szeregiem spadzistych dachów gdańskich kamienic. Na szczycie jednej leży młoda kobieta. Nad nią stoi z facet z wyciągniętym pistoletem. Krzyczy jak oszalały, coś o bursztynach. Kobieta płacze.

Nagle na dachu pojawia się ja. Jak najostrożniej posuwam się w przód, tak by mnie nikt nie zauważył. Niestety, to się nie udaje...

- *Stój, bo ją ubiję! – facet nagle odwraca się w moją stronę i celuje mi prosto w głowę.*
- *Pogadajmy! – próbuję pertraktować.*
- *Cicho!!! – ryczy szalenie.*
- Tera patrzcie, moja pierwsza wielka kwestia... - KOM wciął się do oglądania. Puściłem mu mordeczce spojrzenie.
- *Neptunowi z Rynku, Thorowi z Valhalli oraz Mietkowi spod Sklepu się to nie podoba! – KOM huknął na nagraniu. Facet nerwowo rozgląda się na boki, co komputer wykorzystuje: sonda nagle podlatuje i wytrąca mu broń z ręki. Ta leci gdzieś w dół, na uliczkę biegnącą poniżej.*
Rzucam się na typa, ten zaczyna się szamotać, ledwo trzymamy równowagę, kobieta krzyczy, KOM chwali się, że pewnie dostanie Oscara ze tę kwestię. Nagle typ tak macha nogą, że trafia kobietę. Ta traci równowagę i leci w dół...
- A teraz druga wielka kwestia! – znów KOM przerwał oglądanie.
Ujęcie zmienia się, tym razem z dachu KOMa. Samochód wpada w wąską uliczkę, widać jak kobieta opuściła dach i leci w dół.
- *Złapię, złapię, złapię, złapię... – wesoło krzyczy polonez. Gwałtownie hamuje, kobieta coraz bliżej ziemi... i nagle zawisa w powietrzu – Złapałem, złapałem, złapałem... - zmienia słowo.*
 Nagranie stanęło. Tomasz patrzył na mnie coraz większymi oczami.
- Tarcza elektromagnetyczna KOMa, która chroni go przed pociskami, może też być zakrzywiona jak wielki kieliszek, żeby kogoś złapać... - zacząłem wyjaśniać, jednak mina kuzyna mówiła mi, że nie o to chodzi. – No to ja już nie wiem, jak mam ci to wytłumaczyć...
- Ale Adaś... No wiesz... - cicho zaczął KOM.
- Co wiem?
- Na pewno to, że jestem wspaniały i takie tam... Ale mnie się rozchodzi o coś innego, proszę ja ciebie. Wiesz, Warszawa, wiosna tego roku, Stadion Narodowy...
- Prawdziwy powód opóźnienia w jego otwarciu - kiwnąłem głową, spoglądając na Tomasza. – Jak to cię nie przekona, to już nie wiem co. KOM, odpalaj! – i zanim cokolwiek kuzyn zdążył powiedzieć, na ekranie zagościł czwarty materiał: *ujęcie znów z dachu KOMa, Stadion Narodowy, płyta boiska, jeszcze bez trawy. Widać, jest noc, tylko zapalone kilka lamp.*
- *Adaś, przyjdą? – gdzieś z tyłu odzywa się polonez.*

- *Przyjdą – mój głos też z offu.*
Nagle coś na trybunach się porusza, jakby jakaś osoba. Najpierw jedna, potem coraz więcej. Schodzą w dół, już wchodzi na beton płyty boiska
- *KOM, lampy! – krzyczę. Polonez natychmiast wykonuje polecenie: nagły snop światła pada... na tabun zombie sunących w naszą stronę. Otwieram ogień, strzelam na oślep, kilka pada. KOM też prowadzi ostrzał. Niestety, zombie jest coraz więcej. Wszystkie idą w naszą stronę.*
- *A mówiłem, sypać solą, ty jednak wolisz rozwiązania siłowe, zamiast pomyśleć! – krzyczy KOM – Nie damy rady, za wiele ich.*
- *Cholera... - warknąłem, lecz zaraz zmieniłem ton. – KOM, strzelaj w liny podtrzymujące dach.*
- *Ale Adam...*
- *Strzelaj!*
KOM zaprzestaje ostrzału bronią, za to włącza laser. Czerwona wiązka mknie gdzieś do góry. Po chwili wielka płachta spada na zombiaki.
- *KOM, w nich teraz! – krzyczę.*
Laser trafia w płachtę, ta zaraz staje w ogniu. Spod niej słychać wycie płonących żywych trupów...
Nagranie stanęło.
- *I widzisz, tak wygląda dobrze przeprowadzona obrona – zwróciłem się do Tomasza, szeroko uśmiechnięty. Niestety, tego nie dało się powiedzieć o moim kuzynie. Był blady, usta mu drżały.*
- *Ale... ja... ja... ja chciałem... wiedzieć... jak wygląda... dobra... obrona... licencjatuuu!!! – zawył, łzy mu poleciały po policzkach, poczym przerażony wybiegł z garażu.*
Jeszcze przez minutę słyszeliśmy jego krzyk.
- *Adaś, to było podłe, co zrobiłeś – z tyłu odezwał się KOM.*
- *Ale to tyś wymyślił to z zombiakami, pamiętaj – zwróciłem się w stronę poloneza. – Skąd je wyciąłeś?*
- *Walking Dead²⁴⁸ – z dumą odpowiedział KOM. – Nie no, ale ogólnie Adaś, to się wykazałeś poziomem dowcipu... no szacun, szacun, jestem pod wrażeniem.*
- *Dzięki.*

²⁴⁸ Serial amerykańskiej stacji AMC.

- Tylko... tak z drugiej strony... – usłyszałem wahanie w głosie KOMa. – W końcu on tylko chciał pogadać o obronie licencjatu, a ty tu tak...
 - Nic mu nie będzie, przynajmniej chłopak się na stres uodporni, w życiu mu się to przyda - wstałem z krzesła. – To co KOM, finał EURO? – rozprostowałem kości.
 - Adaś, nie przesadzaj, ono dopiero w Grecji upada, gdzie tam mu do finału – mruknął komputer.
 - Się ekonomista znalazł – stwierdziłem.
 - Wiesz, za takie coś stanowisko ministra finansów jak nic powinienem dostać, nie wspominając o Noblu, posadzie w Banku Światowym, drugim Noblu, darmowych kuponach do KFC...
- Westchnąłem, pokręciłem głową i włączyłem telewizor. Mecz właśnie zaczynał się.

KONIEC